

371.211
ค 157
3.3

การร่างแบบทดสอบวัดจริยธรรมด้านความเมตตากรุณา
ระดับนักศึกษาพยาบาล

ปริญญานิพนธ์

ของ

สนวน ลีโชนวลิต

27 เม.ธ. 2535

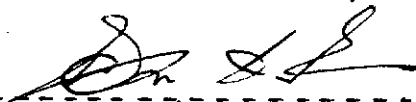
เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
มีนาคม 2528

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

177865

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิตและกรรมการสอบ ได้พิจารณาปริญญานิพนธ์
ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

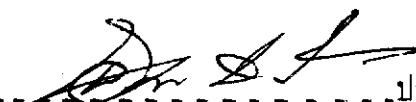
คณะกรรมการควบคุม

..... ประธาน
..... กรรมการ

นาง อรุณ

กรรมการ

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน
..... กรรมการ
..... กรรมการ

นาง อรุณ

กรรมการ

ศาสตราจารย์

วราภรณ์

กรรมการ

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ได้รับความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจากรองศาสตราจารย์ล้วน
สายยศ และรองศาสตราจารย์บังอร ภูวภิรมย์ขวัญ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ ข้อคิดเห็น
เป็นผู้เชี่ยวชาญตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง
ไว้ ณ โอกาสนี้

กราบมนัสการพระศรีวิสุทธิกวี นมัสการพระสุพิศ วรคุโย กราบขอบพระคุณ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โชติ เพชรstein ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทวีทรัพย์ ประกอบสุข
และอาจารย์สมบุญ เกาพัฒนา ที่ได้กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย
ครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณครูอาจารย์ทุกท่านที่ได้เคยประสิทธิ์ประสาทความรู้ให้
จนกระทั่งปริญญานิพนธ์นี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

ขอบพระคุณท่านผู้อำนวยการ ผู้บังคับการ คณะอาจารย์วิทยาลัยพยาบาล
ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง และขอขอบใจนักศึกษายาบาลทุกคนที่ให้ความร่วมมือ ช่วยเหลือ
ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการศึกษาในครั้งนี้เป็นอย่างดี

ขอขอบคุณพี่อัฒณา ลีโทหวลิต พี่บุญเจิด โภคธรรม คุณประไพวรรณ
คานประติษฐ์ คุณสมนึก คุณเมือง คุณบุญศรี กิตติโชติพาณิชย์ คุณภัสรา ศิริรินทร์ภาณุ
คุณวาสนา เลอวิทย์วรพงษ์ คุณจรรยา กองจินดา คุณณัฐจิรา กล้ายประยงค์
และคุณสมจิตร ม้ากระโทก ที่มีส่วนช่วยเหลือให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

ท้ายสุดนี้ผู้วิจัยขอน้อมรำลึกถึงพระคุณบิดา-มารดา ป้า-น้า พี่ ๆ ที่ได้เมตตา
อบรมสั่งสอน และขอขอบคุณนายแพทย์มานิต ลีโทหวลิต ที่ได้เมตตาได้กำลังใจ
กำลังทรัพย์ ห่วงใย ช่วยเหลือ สนับสนุนการศึกษาของผู้วิจัยมาโดยตลอด

สนวน ลีโทหวลิต

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า	5
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	5
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	5
คำนิยามศัพท์เฉพาะ	6
2 ทฤษฎีและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
ความหมายของจริยธรรม	9
ขอบข่ายของจริยธรรม	13
ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรม	16
ความหมายของความเมตตากรุณา	26
พัฒนาการของแบบทดสอบวัดจริยธรรม	32
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรมด้านความเมตตากรุณา	41
งานวิจัยในต่างประเทศ	41
งานวิจัยในประเทศ	46
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	54
ประชากร	54
กลุ่มตัวอย่าง	54
วิธีดำเนินการสร้างแบบทดสอบวัดจริยธรรมด้านความเมตตากรุณา	57

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	60
วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล	62
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	63
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	67
สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	67
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	68
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	69
ตอนที่ 1 การประเมินคุณภาพแบบทดสอบเบื้องต้น	69
ตอนที่ 2 การทดสอบครั้งที่ 1	70
ตอนที่ 3 การทดสอบครั้งที่ 2	82
ตอนที่ 4 การทดสอบครั้งที่ 3	94
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	113
ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า	113
กลุ่มตัวอย่าง	113
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	113
วิธีดำเนินการรวบรวมข้อมูล	114
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	114
อภิปรายผล	116
ข้อเสนอแนะ	120
บรรณานุกรม	121
ภาคผนวก	128

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	แสดงการพัฒนาการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของโคอเบอร์ก	22
2	จำนวนนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามวิทยาลัยพยาบาล ชั้นปีที่ และครั้งที่ในการสอบ	55
3	จำนวนนักศึกษาที่ใช้ในการศึกษาจำแนกตามชั้นเรียนและครั้งที่ ในการสอบ	56
4	ค่าสถิติพื้นฐานของแบบทดสอบทั้งสองฉบับ	70
5	ค่าเฉลี่ยความแปรปรวนและค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบ วัดจริยธรรมด้านความเมตตากรุณานิคข้อความจากการทดสอบ ครั้งที่ 1	71
6	ค่าเฉลี่ยความแปรปรวนและค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบ วัดจริยธรรม ด้านความเมตตากรุณานิคสถานการณ์จากการ ทดสอบครั้งที่ 1	75
7	ค่าสถิติพื้นฐานและค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งสองฉบับ จากการทดสอบครั้งที่ 2	82
8	ค่าเฉลี่ย ความแปรปรวนและค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบ วัดจริยธรรมด้านความเมตตากรุณานิคข้อความจากการทดสอบ ครั้งที่ 2	84

9	ค่าเฉลี่ย ความแปรปรวนและอำนาจจำแนกของแบบ ทดสอบวัดจริยธรรม ด้านความเมตตากรุณา ชนิดสถานการณ์ จากการทดสอบครั้งที่ 2	88
10	ค่าสถิติพื้นฐาน ความเชื่อมั่น ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน ในการวัดจำแนกตามแบบทดสอบย่อย	95
11	ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ จากการทดสอบครั้งที่ 2 และครั้งที่ 3	96
12	ค่าเฉลี่ย ความแปรปรวน และค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบ วัดจริยธรรมด้านความเมตตากรุณา ชนิดข้อความ จากการทดสอบครั้งที่ 3	97
13	ค่าเฉลี่ย ความแปรปรวน และค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบ วัดจริยธรรมด้านความเมตตากรุณาชนิดสถานการณ์ จากการทดสอบครั้งที่ 3	100
14	ค่าความเที่ยงตรงตามสภาพของแบบทดสอบวัดจริยธรรม ด้านความเมตตากรุณาชนิดข้อความ ชนิดสถานการณ์ และเมื่อรวมทั้งสองฉบับ	105
15	ค่าเฉลี่ย ความแปรปรวน ค่าความเที่ยงตรงเชิง โครงสร้างและการทดสอบนัยสำคัญของความเที่ยงตรง เชิงโครงสร้างของกลุ่มผู้มีความเมตตากรุณาสูง- กลุ่มผู้มีความเมตตากรุณาค่ำ	106

16	เกณฑ์ปกติของแบบทดสอบวัดจริยธรรมด้านความเมตตา กรุณา ชนิดข้อความ	108
17	เกณฑ์ปกติของแบบทดสอบวัดจริยธรรมด้านความเมตตากรุณา ชนิดสถานการณ์	109
18	เกณฑ์ปกติของแบบทดสอบวัดจริยธรรมด้านความเมตตากรุณา รวมทั้งสองฉบับ	110
19	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างแบบทดสอบ ทั้งสองฉบับ	112

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

- 1 แสดงลำดับขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบวัดจริยธรรม
ด้านความเมตตา กรุณา 57

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

สภาพสังคมไทยปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว อันเป็นผลเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงทางด้านประชากร ทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รูปแบบของการเปลี่ยนแปลงนี้จะออกมาในรูปของวัตถุ เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับความเจริญทางด้านศีลธรรม และจิตใจนั้นนับว่าห่างไกลกันมาก เมื่อความเจริญทางด้านวัตถุและด้านจิตใจมีอัตราส่วนของความเจริญไม่สัมพันธ์กันเช่นนี้ทำให้เกิดปัญหาตามมา และมีผลต่อความสงบสุขของสังคม (หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู 2525 : 2) ด้านสาเหตุของความตึงเครียดทางด้านวัตถุที่มากขึ้นทำให้การต่อสู้แข่งขันในสังคมเป็นไปอย่างรุนแรง เกิดการแบ่งแยกระหว่างกลุ่มต่าง ๆ ในประเทศ เช่น คนรวยกับคนจน คนเมืองกับคนชนบท ความกดดันและการคิดถึงแต่ประโยชน์ส่วนตัวทำให้คนไม่คิดถึงวิธีการที่ดีเพื่อให้ได้มาซึ่งสิ่งที่ต้องการ นำไปสู่การใช้ชีวิตที่ผิดหลักศีลธรรมและกฎหมาย ปัญหาการทุจริตหลอกลวงใช้อำนาจกดขี่อาชญากรรมต่าง ๆ จึงเกิดขึ้นมา (พนัส หันนาคินทร์ 2520 : 41)

สภาพสังคมดังกล่าวเป็นเหตุจูงใจให้บุคคลในทุกหน่วยงาน ทุกสังคมของประเทศตระหนักถึงความจำเป็นที่จะต้องจัดให้มีการพัฒนาจริยธรรมในบุคคลควบคู่กันไปกับการพัฒนาประเทศด้านอื่น ๆ ดังแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. 2525 - 2529 ได้ระบุไว้ว่า "การพัฒนาประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้าขึ้นนั้น จะต้องกระทำพร้อม ๆ กันไปทุกด้าน ทั้งเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การพัฒนาดังกล่าวจะประสบความสำเร็จเพียงใดย่อมขึ้นอยู่กับคุณภาพของคนในชาติเป็นสำคัญ (แผนพัฒนาเด็กและเยาวชน 5 ปี พ.ศ. 2525 - 2529)

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ เป็นหน่วยงานหนึ่งที่ได้ริเริ่มจัดตั้งโครงการการศึกษาจริยธรรมไทยขึ้นในปี พ.ศ. 2523 เพื่อดำเนินการศึกษาและพัฒนาจริยธรรมอย่าง

มีระบบระเบียบ จากผลการประชุมทางวิชาการของคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพบว่า
จริยธรรมหลักที่จำเป็นต่อการเสริมสร้างและพัฒนาโดยเร่งด่วนมี 8 ประการดังนี้
(กรมวิชาการ 2524 : 4 - 5)

1. การใฝ่สัจจะหรือใฝ่สัจจธรรม เป็นค่านิยมเกี่ยวกับการยึดถือความจริง
ยอมรับความจริง เชื่อหรือศรัทธาในสิ่งที่มีเหตุผลตามแนวกาลมสูตร เชื่อหรือศรัทธา
ในสิ่งที่มีหลักฐานข้อมูลรองรับที่สามารถพิสูจน์ตรวจสอบได้ นิยมการแสวงหาความรู้
ความจริง

2. การใช้ปัญญาในการแก้ปัญหา เป็นค่านิยมเกี่ยวกับการใช้กระบวนการ
ค้นหาความรู้ความจริง หรือ ทางออกอย่างมีเหตุผลเหมาะสมเพื่อแก้ปัญหาหรือขจัด
อุปสรรคข้อยุ่งยากต่าง ๆ ที่เผชิญอยู่จักเป็นค่านิยมที่สอดคล้องกับการใช้กระบวนการ
ตามวิธีวิทยาศาสตร์ หรืออริยสัจสี่

3. เมตตา-กรุณา เป็นค่านิยมเกี่ยวกับการเสียสละสิ่งของ กำลังกาย
ความคิด หรือผลประโยชน์ส่วนตนให้กับผู้อื่น นิยมการเอื้อเฟื้อช่วยเหลือผู้อื่น กล่าววาจา
เหมาะสมประพฤติปฏิบัติและแสดงความเป็นมิตรแท้

4. สติ-สัมปชัญญะ เป็นค่านิยมที่เกี่ยวกับการระลึกรู้ตัวเสมอว่าตนกำลังกระทำ
สิ่งใดมีความพร้อมและตื่นตัวในการรับรู้สิ่งแวดล้อมอย่างฉับไว กระตุ้นเตือนตนเองให้
ตัดสินใจประพฤติปฏิบัติในสถานการณ์เฉพาะหน้าอย่างรอบคอบและมีตระวัง

5. ไม่ประมาท เป็นค่านิยมเกี่ยวกับการมีการวางแผน มีการเตรียมพร้อม
มีการคาดการณ์ไว้ถูกต้อง คือผลที่ตามมาของการกระทำ หรือการประพฤติปฏิบัติใด ๆ
ของตนเอง ทำให้เกิดผลยับยั้งชั่งใจควบคุมตนเอง หรือควบคุมสถานการณ์ต่าง ๆ ได้
อย่างเหมาะสม

6. ซื่อสัตย์สุจริต เป็นค่านิยมเกี่ยวกับการประพฤติปฏิบัติตรงต่อความจริงและ
ความถูกต้องเที่ยง เช่น ตรงต่อหน้าที่ความรับผิดชอบ ตรงตามระเบียบแบบแผนและกฎเกณฑ์
ตรงต่อคำมั่นสัญญา เป็นต้น

7. ขยันหมั่นเพียร เป็นค่านิยมเกี่ยวกับการมีความพอใจในหน้าที่การงาน ของตน มีใจจดจ่อทำงาน มีความเพียรพยายาม มีการไตร่ตรองปรับปรุงงาน สามารถควบคุมตนเองให้ปฏิบัติงานให้บรรลุผลสำเร็จครบถ้วน

8. หิริ-โอตตปปะ เป็นค่านิยมเกี่ยวกับความละอายเกรงกลัว ไม่ปรารถนา ต่อการประพฤติดีชั่ว หรือสิ่งที่ผิดไปจากศีลธรรมและมาตรฐานความดีงามของสังคมทุกชนิด จะประเมินการกระทำของตนเองเสมอ และเลือกประพฤติปฏิบัติแต่สิ่งที่ดีถูกต้องทั้งทาง

ทางค่านิยมวิชาชีพพยาบาลนั้นเป็นวิชาชีพที่เน้นในเรื่องจริยธรรมมาตั้งแต่ต้น ดังที่ **ฟลอเรนซ์** ในติงเกล (Florence Nightingale) ผู้นำทางการพยาบาลได้ กำหนดหลักจริยธรรมให้พยาบาลปฏิบัติใน "คำปฏิญาณในติงเกล" โดยเน้นว่าพยาบาล ต้องใช้จริยธรรมกับผู้ป่วยเสมอ โดยพร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือ เห็นอกเห็นใจ แก่ผู้ป่วยทั้งทางร่างกายและจิตใจ ด้วยความเสียสละและเมตตา Nightingale.

ด.ด. Citing Barrett. 1973 : 14-19) จากคำปฏิญาณดังกล่าวจะเห็นว่าสอดคล้องกับพุทธพจน์ขององค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้าในสมัยพุทธกาลที่ว่า "ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย คนพยาบาลไข้ที่ประกอบด้วยธรรม 5 อย่าง ควรที่จะพยาบาลคนไข้คือ

1. สามารถที่จะรักษา 2. รู้ของควร ของแสดง นำของแสดงออกนำของควรเข้าไปให้ 3. มีเมตตาจิตพยาบาลคนไข้ไม่มุ่งอาภิส 4. ไม่รังเกียจที่จะนำไปเพื่อง **ดูจากระ** บัณฑิตจะ อาเจียน หรือเซพะ 5. เป็นผู้สามารถที่จะชี้แจง ชักชวน ปลุกใจ ปลอบใจคนไข้ ด้วยธรรมิกถาเป็นครั้งคราว คนพยาบาลไข้ที่ประกอบด้วยธรรม 5 เหล่านี้แลควรที่จะพยาบาลคนไข้" (บัญญัติบาฬยสูตรปิฎก 22/162 พระไตรปิฎก สำหรับประชาชน 2525 . 63)

ด้วยความผันแปรของสังคมปัจจุบันวิชาชีพพยาบาลต้องพบกับปัญหาที่กล่าวขานกันว่าพยาบาลขาดจริยธรรม (วิเชียร ทวีลาภ 2523 . 18 - 19) ฉะนั้นหลักสูตร การศึกษาพยาบาลในปัจจุบันนอกจากมุ่งผลิตพยาบาลเพื่อให้บริการแก่สังคมในด้าน

การส่งเสริมสุขภาพอนามัย การป้องกันโรค การรักษาพยาบาล การฟื้นฟูสมรรถภาพ
 ของประชาชนที่มีสุขภาพร่างกายปกติและเจ็บป่วย เพื่อให้พัฒนาและดำรงไว้ซึ่งสุขภาพ
 ที่ดีทั้งร่างกายและจิตใจแล้ว ยังได้เน้นถึงความสำคัญทางด้านการจริยธรรมแห่งวิชาชีพ
 โดยพยายามฟื้นฟู ปลุกฝังจริยธรรมที่ทิ้งามความคู่ไปกับการเรียนวิชาชีพ ทั้งยังได้มี
 การเลือกสรรผู้ที่เข้ารับการศึกษาก่อนอย่างดี โดยคัดเลือกว่าผู้ที่มีใจรักในการที่จะ
 ให้ความช่วยเหลือผู้อื่น เบตตากกรุณา ใจเย็น ซื่อสัตย์ กลองนกละวองใจ ไม่นิยมสัมผัสพื้นที่
 สุภาพอ่อนโยน จะเอื้อยกรอมคอม อดทน (กองการพยาบาล 2523 : กำน่า)
 ควบการพยาบาล เป็นภาระกิจหนักที่เกี่ยวกับความเป็นความตายและชีวิตของประชาชน
 ต้องคลุกคลีอยู่กับความเจ็บป่วยและความทุกข์ทรมานของผู้ป่วยตลอดเวลา และผู้ป่วย
 ที่ทุกข์ทรมานด้วยโรคที่มีอันตรายจะหายเร็วขึ้น เมื่อได้รับการดูแลพยาบาลด้วยความ
 ละมุนละม่อม ประณีต การพยาบาลที่ละมุนละม่อมอ่อนโยนจะเกิดจากการมีปณิธานที่
 ทุ่มเทมากกว่าจากการหาความรู้ลึกนั้น จึงเป็นหน้าที่ที่จะรับเฉพาะบุคคลที่มีปณิธานที่
 ต่อเพื่อนมนุษย์ เป็นพลังบันดาลใจเข้ามาทำงานด้านการพยาบาล (ปรัญญาอรอนแผนก
 พยาบาล แห่งศูนย์การแพทย์ชีวิตดี ออฟ โฮม มาตรา 8 อ้างอิงมาจาก ละออง หุตางกูร
 2520 : 128)

จากความต้องการของสังคมทุกชาติและความมุ่งหวังในการผลิตผู้ประกอบ
 วิชาชีพพยาบาลดังกล่าวข้างต้น ชี้ให้เห็นว่าด้านแรกของการปลูกฝังและพัฒนาบุคคล
 ให้เปี่ยมพร้อมด้วยจริยธรรมที่ดีงาม อันประกอบด้วยความเมตตากกรุณา เชื่อถือเชื่อแม่
 เห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกัน มุ่งประพฤติดีประพฤติชอบทั้งสิ้น แก่นการที่จะทราบว่า
 บุคคลใดมีจริยธรรมระดับใดเหมาะสมหรือไม่ก็ต้องอาศัยเครื่องมือวัดที่ไปคุณภาพสูง
 เพื่อให้ผลที่ได้รับมีความเชื่อถือได้ จากเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงเป็นบุคคลหนึ่งที่มีส่วน
 เกี่ยวข้องในการผลิตพยาบาลวิชาชีพ จึงได้สร้างแบบทดสอบวัดจริยธรรมด้านความเมตตา
 กรุณาของนักศึกษพยาบาลขึ้น เพื่อให้ผู้บริหารทางด้านการศึกษพยาบาล บิคา มาตรา
 ผู้ปกครองหรือผู้ที่เกี่ยวข้องได้ใช้ประโยชน์จากแบบทดสอบวัดจริยธรรมด้านความเมตตา

กรุณาที่สร้างขึ้น ไปตรวจสอบนักศึกษาพยาบาล หรือผู้ที่เข้าศึกษาวิชาที่พยาบาล
ว่ามีความเมตตากรุณามากน้อยเพียงใด เพื่อจะได้ปลูกฝังจริยธรรมด้านความเมตตา
กรุณา แก่นักศึกษาได้ถูกต้องอันจะเป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติสืบต่อไป

ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อสร้างแบบทดสอบวัดจริยธรรมด้านความเมตตากรุณาของนักศึกษา
พยาบาล
2. เพื่อหาคุณภาพของแบบทดสอบที่สร้างขึ้น
3. เพื่อสร้างเกณฑ์ปกติ (Norms) สำหรับใช้ความหมายคะแนนจากผล
การสอบ

ความสำคัญในการศึกษาค้นคว้า

1. จะได้แบบทดสอบวัดจริยธรรมด้านความเมตตากรุณาที่มีคุณภาพสำหรับ
นักศึกษาพยาบาล
2. เป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารการศึกษาพยาบาล อาจารย์พยาบาล ตลอดจน
บิดามารดา ผู้ปกครอง และผู้ที่เกี่ยวข้องที่จะนำผลการสอบวัดไปใช้เป็นแนวทาง
ในการพัฒนาจริยธรรมด้านความเมตตากรุณาของนักศึกษาพยาบาลที่อยู่ในความปกครอง
3. ใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบทดสอบวัดจริยธรรมด้านอื่น ๆ สำหรับ
ใช้กับนักเรียนต่างระดับและต่างสถานที่

ขอบเขตในการศึกษาค้นคว้า

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักศึกษาพยาบาล หลักสูตร
ประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์เทียบเท่าปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 ปีที่ 2 ปีที่ 3 และปีที่ 4
ประจำปีการศึกษา 2527 ของวิทยาลัยพยาบาลของรัฐบาลในกรุงเทพมหานครเท่านั้น
2. จริยธรรมด้านความเมตตากรุณาที่ศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นจริยธรรมในความหมาย
ของสังคมไทย

3. คุณภาพของแบบทดสอบ หมายถึง คุณภาพของแบบทดสอบด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

3.1 ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ หมายถึง คุณสมบัติของแบบทดสอบที่สามารถวัดระดับจริยธรรมด้านความเมตตากรุณาได้คงที่แน่นอน ซึ่งคำนวณค่าความเชื่อมั่นโดยวิธีของ กูเดอร์ ริชาร์ดสัน (Kuder Richardson - 20)

3.2 ความเที่ยงตรงของแบบทดสอบ หมายถึง คุณสมบัติของแบบทดสอบที่สามารถวัดสิ่งที่ต้องการจะวัดได้ตรงตามจุดมุ่งหมาย ซึ่งในการวิจัยนี้หาความเที่ยงตรงขั้นต้นของแบบทดสอบ โดยผู้เฝ้าระวังด้านพุทธศาสนา ด้านจริยธรรม ด้านจิตวิทยา ด้านการวัดผลการศึกษา และด้านวิชาที่พยายามตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) หาความเที่ยงตรงตามสภาพ (Concurrent Validity) โดยใช้สหสัมพันธ์แบบจัดอันดับ (Rank Correlation) โดยนำเอาอันดับคะแนนที่ได้ จากการทำแบบทดสอบไปหาความสัมพันธ์กับอันดับ ที่อาจารย์ฝ่ายบริการทางการศึกษา อาจารย์ฝ่ายวิชาการ และกลุ่มเพื่อนร่วมชั้นเรียนเป็นผู้ให้ และหาความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) โดยการเปรียบเทียบผลต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มที่ทราบว่าจะมีความเมตตากรุณากับกลุ่มที่ไม่มีความเมตตากรุณา (Known-Group Technique) โดยวิธี t-test

3.3 อำนาจจำแนกของแบบทดสอบ หมายถึง คุณสมบัติที่สามารถจำแนกผู้ตอบออกเป็นกลุ่มต่าง ๆ กันในเรื่องความเมตตากรุณา ซึ่งอาศัยการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย โดยใช้ t-test

4. เกณฑ์ปกติ (Norms) หมายถึง สภาพปานกลางหรือคุณลักษณะโดยทั่วไปจากผลการสอบของผู้สอบว่ามีปกติวิสัยเป็นเช่นไร ตัวเลขของเกณฑ์ปกติในการวิจัยจะบอกให้ทราบถึงระดับของความเมตตากรุณาว่าอยู่ในระดับสูง-ต่ำเพียงใด โดยแสดงลงในตารางซึ่งบอกความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนดิบกับคะแนนมาตรฐาน T - ปกติ (Normalized T-score) ที่แปลงมาจากคะแนนดิบ

5. ผู้เชี่ยวชาญ หมายถึงพระภิกษุชั้นเปรียญ ซึ่งเคร่งครัดในธรรมเนียมรวมทั้ง
การปฏิบัติ อาจารย์ผู้สอนค่านจริยธรรม ค่านจิตวิทยา ค่านวัดผลการศึกษา และค่านวิชาชีพ
พยาบาลในระดับมหาวิทยาลัย ซึ่งมีประสบการณ์ในการสอนมาแล้วไม่ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน
7 ท่าน

ทฤษฎีและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาในรูปแบบการสร้างแบบทดสอบวัดจริยธรรม
ด้านความเมตตา กรุณา เอกสารที่เกี่ยวข้องจึงขอเสนอความหมายของจริยธรรม
ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรม ความหมายของความเมตตา กรุณา วิธีการสร้าง
แบบทดสอบวัดด้านจริยธรรม ตามลำดับดังนี้

ความหมายของจริยธรรม

จริยธรรมเป็นคำที่มีความหมายกว้าง นักการศึกษาและนักจิตวิทยาหลายท่าน
ได้ให้ความหมายของคำว่า "จริยธรรม" ไว้ในลักษณะต่าง ๆ กันดังนี้

เรสต์ (Rest. 1977 : 6) กล่าวว่า จริยธรรมเป็นมโนทัศน์ที่
เกี่ยวข้องกับหลักความยุติธรรมในการมีปฏิสัมพันธ์กันในสังคม โดยไม่เกี่ยวข้องกับ
คุณค่าหรือความรู้สึกส่วนตัวของแต่ละบุคคล เช่น ความรู้สึกส่วนตัวที่จะพัฒนาตนเอง
ให้ถึงจุดสุดยอดแห่งศักยภาพของเขา

ไอแซก (Eysench) ได้ให้ความหมายของจริยธรรมหรือมโนธรรม
(Conscience) ไว้ว่า เป็นผลสะท้อนจากการวางเงื่อนไข (Conditional
reflex) เช่น การหลีกเลี่ยงการกระทำเนื่องจากความวิตกกังวลว่าจะได้รับ
การลงโทษจากสังคม ซึ่งใกล้เคียงกับคำกล่าวของเบอร์โกวิทซ์ (Berkowitz)
ที่ว่า จริยธรรมเป็นการประเมินการกระทำอันเป็นความเชื่อของสมาชิกในสังคม ตามที่
กำหนดไว้ว่าถูกต้อง ส่วน โรเซนฮาน มัวร์และอันเดอร์วูด (Rosenhan, Moore and
Underwood) กล่าวว่า จริยธรรมต้องมีความหมายมากกว่า "สิ่งงาม" เพราะถ้า

มนธรรมเป็นเพียงการลงโทษตนเอง เราไม่สามารถให้เหตุผลในการที่จะละทิ้งกฎเกณฑ์ที่ได้จากพ่อแม่หรือขนบธรรมเนียมประเพณีและคั้งกฎของตนเองขึ้น ซึ่งเป็นการนำตนเองโดยธรรมชาติ ค้ำรงไว้ซึ่งมโนทัศน์ของตนเอง พร้อมทั้งประยุต์ให้เข้ากับประสบการณ์ใหม่ (Thomas Lickona. 1976 : 3 - 4)

บราวน์ (Brown. 1968 : 411 - 414) ได้ให้ความหมายของจริยธรรมว่า จริยธรรมคือระบบกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่บุคคลใช้ในการแยกแยะการกระทำที่ถูกต้องออกจากการกระทำที่ผิด

โคลเบอร์ก (Kohlberg. 1967 : 5) กล่าวว่า "จริยธรรมคือความรู้ลึกถึคอบชั่วดี เป็นเกณฑ์และมาตรฐานของความประพฤติในสังคม ซึ่งบุคคลจะพัฒนาขึ้นจนกระทั่งมีพฤติกรรมเป็นของตนเอง ผลของการกระทำพฤติกรรมนั้นจะเป็นเครื่องตัดสินว่า การกระทำนั้นถูกหรือผิด โดยแต่ละระดับของการพัฒนาการทางจริยธรรมจะมีเกณฑ์ในการตัดสินของสังคมนั้น ๆ"

เปียเจต์ (Piaget. 1960 : 1) ให้ความเห็นว่าจริยธรรมเป็นลักษณะประสพการณ์ของมนุษย์ และหน้าที่เกี่ยวกับกฎเกณฑ์ในการให้ความร่วมมือ การจัดเตรียมทางสังคมในเรื่องความสนใจและอนามัยบุคคล ความสัมพันธ์ร่วมกันในรูปของการกระทำและสิทธิ

พระยาอนุนามราชชน (พระยาอนุนามราชชน 2516 : 409) กล่าวว่า จริยธรรม (Morality) โดยทั่วไปมีความหมายใกล้เคียงกับจริยศาสตร์ (Ethics) ในเรื่องของปรัชญา (Philosophy) ซึ่งเป็นเรื่องค้นคว้าหาความจริงเกี่ยวกับคุณค่าของความประพฤติในสังคม ซึ่งถือว่าถูกต้องหรือดี และสิ่งซึ่งถือว่าผิดหรือชั่วไม่ควรประพฤติ และวางหลักกำหนดเป็นมาตรฐานไว้

พนัส หันนาคินทร์ (พนัส หันนาคินทร์ 2520 : 44) กล่าวว่า จริยธรรมหมายถึง ความประพฤติอันพึงปฏิบัติต่อตนเอง ต่อผู้อื่นและต่อสังคม ทั้งนี้เพื่อก่อให้เกิด

ความเจริญรุ่งเรืองของเกมสุขขึ้นในสังคมและสมาชิกของสังคม การที่จะปฏิบัติให้เป็นไปเช่นนั้นได้ ผู้ปฏิบัติจะต้องรู้สึกถึงคุณค่าสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ดังนั้นการปฏิบัติตามหลักจริยธรรมจึงต้องประกอบกันทั้งความรู้สึกทางจิตใจและการปฏิบัติทางกายอันสอดคล้องกับความรู้สึกทางจิต

สาโรช บัวศรี (สาโรช บัวศรี 2522 : 18) ให้ความหมายไว้ว่า จริยธรรมคือแนวทางในการประพฤติ เพื่ออยู่กับกันอย่างร่มเย็นในสังคม

สุนทร โคมิน และ สนิท สมักรการ (สุนทร โคมิน และ สนิท สมักรการ 2522 : 18) กล่าวว่า จริยธรรม (Morality) เป็นค่านิยมวิธีปฏิบัติ (Instrumental Value) ส่วนหนึ่ง ที่มีส่วนรวมอยู่ที่ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล หากค่านิยมส่วนนี้ถูกละเมิด บุคคลนั้นจะรู้สึกสำนึกผิด (Guilt Feeling) และไม่สามารถใจด้วยเสียงมโนธรรม (Conscience) ภายในใจว่าได้ทำผิด ค่านิยมที่เน้นทางจริยธรรมนี้มีลักษณะควรต้องปฏิบัติ (Oughtness) มากกว่า เพราะสังคมได้กำหนดกฎเกณฑ์และระเบียบปฏิบัติต่อกันเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุขไว้แล้ว

กอ สวัสดิพิพาณิชย์ (กอ สวัสดิพิพาณิชย์ 2522 : 18) กล่าวว่า จริยธรรม คือประมวลความประพฤติและความนึกคิดในสิ่งที่ดีงามและเหมาะสม

สงบ ลักษณะ (สงบ ลักษณะ 2524 : 29) กล่าวว่า ความคิดรวบยอดของคำว่าจริยธรรม (Moral) ที่ยอมรับกันในหมู่นักจิตวิทยาและนักปฏิบัติธรรม มีสองส่วนคือ ส่วนที่เป็นค่านิยม (Value) ที่เป็นคุณลักษณะภายในจิต (Latent Trait) อันจะคอยชักจูงกระตุ้นให้บุคคลเกิดความโน้มเอียงที่จะประพฤติไปในทางที่ดีงามต่าง ๆ ตามค่านิยมจริยธรรมนั้น ความคิดรวบยอดอีกส่วนหนึ่งของจริยธรรมคือการกระทำพฤติกรรมต่าง ๆ ใดสอดคล้องกับมาตรฐาน (Standard) ของความดี ความงามทั้งปวงที่สังคมกำหนด ยอมรับและต้องการ จึงอาจสรุปได้ว่า จริยธรรมเป็นแนวทางของการประพฤติดีปฏิบัติชอบ

ดวงเดือน พันธุมนาวิน (ดวงเดือน พันธุมนาวิน 2524 : 2) กล่าวว่า จริยธรรมเป็นลักษณะทางสังคมหลายลักษณะของมนุษย์และมีขอบเขตรวมถึงพฤติกรรมทางสังคมประเภทต่าง ๆ ซึ่งลักษณะและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรมจะมีคุณสมบัติประเภทใดประเภทหนึ่งในสองประเภท คือ

ประเภทที่หนึ่ง คือ เป็นลักษณะที่สังคมต้องการให้มืออยู่ในสมาชิกของสังคมนั้น เป็นพฤติกรรมที่สังคมนิยมชมชอบให้การสนับสนุนและบุคคลส่วนมากเกิดความพอใจว่าการกระทำนั้นเป็นสิ่งที่ถูกต้องเหมาะสม

ประเภทที่สอง คือ ลักษณะที่สังคมไม่ต้องการให้มืออยู่ในสมาชิกของสังคม เป็นการกระทำที่สังคมลงโทษหรือพยายามกำจัดและบุคคลส่วนมากถือว่า เป็นสิ่งไม่ถูกต้องและไม่สมควร

ดังนั้น ผู้มีจริยธรรมสูง คือ ผู้ที่มีลักษณะและพฤติกรรมประเภทแรกมากและประเภทหลังน้อย

ความหมายตามพจนานุกรมของคำว่าจริยธรรม ก็คือ จริย แปลว่า ความประพฤติ กริยาที่ควรประพฤติ ธรรม ก็คือ ความดี เมื่อรวมความหมายของสองคำเข้าด้วยกัน ก็คือ ความประพฤติดี (โชติ เพชรชื่น 2524 : 23)

พจน์ สะเพียรชัย ให้ความเห็นว่า จริยธรรมเป็นสาขาหนึ่งของวัฒนธรรม และมีความหมายถึงหลักประพฤติกและการปฏิบัติที่ยอมรับในแต่ละสังคมว่าเป็นการประพฤติปฏิบัติที่งาม ยุติธรรมและเป็นสัจจะ เพื่อบรรลุถึงสภาพชีวิตที่ดีกว่าอันพึงประสงค์ของคนและสังคมนั้น ๆ (หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู 2525 : 11)

✓

จากความหมายของคำว่า จริยธรรมเท่าที่ได้รวบรวมมาดังกล่าวข้างต้น พอสรุปได้ว่า จริยธรรมเป็นแนวทางในการประพฤติ การปฏิบัติในสิ่งที่ดี ที่งาม รวมทั้ง ความรู้ลึกซึ้ง ชอบ ชั่ว ดี ของบุคคลที่เหมาะสมกับความต้องการของสังคม เพื่อบรรลุ ถึงสภาพชีวิตที่มีคุณค่าอันพึงประสงค์ของคนและสังคม

ขอบข่ายของจริยธรรม

คณะกรรมการโครงการศึกษาจริยธรรมไทยได้สรุปค่านิยมจริยธรรม ตามแนวปรัชญาและวัฒนธรรมไทยออกเป็น 4 ระดับใหญ่ ๆ เรียงจากตนไปหาสูง คือ

ระดับ 1 การกระทำหรือไม่กระทำสิ่งใดเพื่อผลประโยชน์บางประการของ ตนเองหรือเพื่ออรรถา

ระดับ 2 การกระทำหรือไม่กระทำสิ่งใดเพื่อผู้อื่นในสังคมแคบ ๆ เช่น ญาติพี่น้อง เพื่อนสนิท

ระดับ 3 การกระทำหรือไม่กระทำสิ่งใดเพื่อประโยชน์ของสังคมส่วนใหญ่ เช่น ชุมชน ประเทศชาติหรือมนุษยชาติ

ระดับ 4 การกระทำหรือไม่กระทำสิ่งใดเพื่อความถูกต้องทั้งงานอันเป็น อุดมคติหรืออุดมการณ์ในจิตใจที่เรียกว่าทำความดี เพราะอยากทำหรือทำความดีเพื่อ ความดี (สงบ ลักษณะ 2524 : 33)

ทองเคื่อน พันธมนาวิน (ทองเคื่อน พันธมนาวิน 2524 : 2 - 4) ได้แบ่งลักษณะต่าง ๆ ของมนุษย์ที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรมเป็น 4 ประการ ดังนี้

1. ความรู้เชิงจริยธรรม หมายถึง การมีความรู้ในสังคมนั้นเกี่ยวกับการกระทำชนิดใดก็ควรกระทำ ชนิดใดไม่ควรกระทำ ลักษณะและพฤติกรรมใดเหมาะสม ความรู้เชิงจริยธรรมนี้ขึ้นอยู่กับอายุ ระดับการศึกษาและพัฒนาการทางสติปัญญา ความรู้เกี่ยวกับเกณฑ์ทางสังคมและศาสนาส่วนใหญ่แล้วจะเริ่มเรียนรู้ตั้งแต่เกิดและโดยเฉพาะ ในช่วงอายุ 2 ถึง 10 ปี จะได้รับการปลูกฝังค่านิยมนี้เป็นพิเศษ

2. **ทัศนคติเชิงจริยธรรม** หมายถึง ความรู้สึกชอบ ไม่ชอบ เกี่ยวกับลักษณะ หรือพฤติกรรมต่าง ๆ มากน้อยเพียงใด ทัศนคติเชิงจริยธรรมของบุคคลส่วนมากจะ สอดคล้องกับค่านิยมในสังคมนั้น แต่บุคคลบางคนในสถานการณ์ปกติอาจมีทัศนคติแตกต่าง ไปจากค่านิยมของสังคมก็ได้ ทัศนคติเชิงจริยธรรมมีความหมายกว้างกว่าความรู้เชิง จริยธรรม เพราะรวมเอาความรู้และความรู้สึกในเรื่องนั้น ๆ เข้าด้วยกัน ดังนั้น ทัศนคติเชิงจริยธรรมจึงมีคุณสมบัติที่จะใช้ทำนายได้แม่นยำกว่าความรู้เชิงจริยธรรม

3. **เหตุผลเชิงจริยธรรม** หมายถึง การที่บุคคลใช้เหตุผลในการตัดสินใจ เลือกที่จะกระทำหรือไม่กระทำพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง เหตุผลดังกล่าวช่วยให้ ทราบเหตุผลใจที่อยู่เบื้องหลังการกระทำของบุคคล ซึ่งการกระทำบางอย่างอาจขัด กับความรู้สึกของบุคคลส่วนใหญ่ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับเหตุผลและสถานการณ์เป็นสำคัญ

4. **พฤติกรรมเชิงจริยธรรม** หมายถึง การที่บุคคลแสดงพฤติกรรมที่สังคม นิยมชมชอบหรือค่อนแคะการแสดงพฤติกรรมที่ฝ่าฝืนกฎหมายหรือค่านิยมในสังคมนั้น พฤติกรรมที่สังคมยอมรับ เช่น การให้ทาน การเสียสละเพื่อส่วนรวมและการช่วยเหลือ ผู้ตกทุกข์ได้ยาก เป็นต้น พฤติกรรมที่สังคมไม่ยอมรับ เช่น การโกงสิ่งของ เงินทอง หรือคะแนน การขโมยและการกล่าวเท็จ พฤติกรรมเชิงจริยธรรมเป็นสิ่งที่สังคมให้ ความสำคัญมากกว่าด้านอื่น ๆ ทั้งนี้เพราะการกระทำในทางดีและทางเลวของบุคคล ส่งผลโดยตรงต่อความผาสุกและความทุกข์ของสังคม

นอกจากนี้ ดวงเคื่อน พันธมนาวิน ยังได้แบ่งลักษณะของจริยธรรมดังกล่าว ออกเป็น 2 ด้าน ดังนี้

1. **ด้านเนื้อหาของจริยธรรม** คือสิ่งที่แต่ละสังคมหรือหมู่เหล่าอบรมสั่งสอน ลูกหลานของตนว่าทำสิ่งนั้นดี ทำสิ่งนี้ไม่ดี ซึ่งจะปรากฏในรูปของการให้ความรู้เกี่ยวกับ พฤติกรรมที่ทำแล้วผู้ทำจะได้รับการสรรเสริญและส่งเสริมจากสังคมและพฤติกรรมที่ทำแล้ว จะถูกสังคมลงโทษ เป็นเนื้อหาความรู้ทางศาสนา ทางกฎหมายและระเบียบประเพณีของ

หมู่เหล่า อาจอยู่ในรูปค่านิยมของสังคม หรือทัศนคติของบุคคลและในรูปของบุคลิภาพ ที่เกี่ยวกับคุณธรรมและประเพณีกรรมต่าง ๆ เช่น ความเอื้อเฟื้อ ความก้าวร้าว สันโทษ อิทธิบาทสี่ ฯลฯ ค่านี้นี้อาจแตกต่างกันแต่ละสังคมอาจแตกต่างกันได้มาก สิ่งซึ่งสังคม หนึ่งว่าก็ควรทำ อีกสังคมหนึ่งอาจไม่สนับสนุน เพราะเห็นเป็นสิ่งไม่จำเป็นหรือน่ารังเกียจ

2. ค่านโครงสร้างของจริยธรรม ได้มีการสร้างหลักหรือจัดตั้งจริยธรรม เป็นประเภทต่าง ๆ หลักหรือประเภทที่ใช้นี้จะแสดงถึงความเจริญทางจริยธรรมเป็น ชั้น ๆ ไป ตั้งแต่ชั้นต่ำสุดไปจนถึงชั้นสูงสุด การพิจารณาจริยธรรมทางค่านโครงสร้างนี้ ยึดเหตุจริงใจในการเลือกกระทำเป็นสำคัญ และเกิดจากการพิจารณาว่า การรู้การคิด ของมนุษย์นั้นมีโครงสร้างเช่นกัน ตัวอย่างเช่น ทฤษฎีพัฒนาการทางการรู้คิดของเพียเจต์ กล่าวคือ มีผู้กล่าวว่าจริยธรรมของบุคคลนั้นมีบางส่วนที่ขึ้นอยู่กับความรู้คิดของบุคคล ดังนั้น จริยธรรมทางค่านนี้จึงมีโครงสร้างด้วย เพียเจต์เป็นผู้ริเริ่มความคิดนี้ และโคลเบอร์ก ได้ขยายความคิดนี้ออกไปจาก 3 ถึง 6 ชั้น และครอบคลุมการบรรลุนิติภาวะทางจิตใจ ที่สูงกว่า ลักษณะทางค่านโครงสร้างของจริยธรรมนี้คือการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม (Lickona, 1976 : 10) ดังกล่าวมาแล้ว

ลาโรช บัวศรี (รายงานสัมมนาจริยธรรมในสังคมไทย 2522 : 18) กล่าวว่า จริยธรรมมีโครงสร้างสำคัญอย่างน้อย 2 ข้อ คือ

1. ศีลธรรม (Moral Value) สิ่งพึงกเว้น สิ่งที่ไม่ควรปฏิบัติ
2. คุณธรรม (Ethical Value) สิ่งที่เราควรปฏิบัติ

จากขอบข่ายของจริยธรรมดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า ขอบข่ายของจริยธรรม อาจมองในค่านความรู้ ทัศนคติ เหตุผลและพฤติกรรมหรือค่านเนื้อหาและโครงสร้าง บางท่านมองในค่านศีลธรรมและคุณธรรม

ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรม

นักจิตวิทยาที่ศึกษาพัฒนาการทางจริยธรรมส่วนใหญ่ยอมรับว่า จริยธรรมของมนุษย์จะมีพัฒนาการขึ้นเป็นลำดับอย่างเห็นได้ชัดจากวัยทารกถึงวัยรุ่นใหญ่ แม้ว่ามนุษย์จะมีการพัฒนาทางจริยธรรมที่แตกต่างกัน แต่นักทฤษฎีทั้งหลายก็ยังเชื่อว่าการพัฒนานี้ในบุคคลต่าง ๆ กัน มีลำดับขั้นตอนเป็นแบบอย่างที่คล้ายคลึงกัน (Kay, 1970 : 30 - 31) นอกจากนี้นักค้นคว้าทางจริยธรรมส่วนมากยังลงความเห็นว่า ต้นกำเนิดและแหล่งที่ก่อให้เกิดการพัฒนาทางจริยธรรมนั้นอยู่ที่การเรียนรู้จากสังคมเป็นสำคัญ แต่ก็มีความคิดที่แตกต่างกันออกไปอยู่มาก เป็นเหตุให้เกิดทฤษฎีในด้านนี้มากมาย ซึ่งในที่นี้จะกล่าวถึงเพียงบางทฤษฎีเท่านั้น ดังต่อไปนี้

1. ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ (Psychoanalytic Theory)

นักจิตวิทยาในกลุ่มทฤษฎีนี้เชื่อว่าจริยธรรมเป็นส่วนเกี่ยวข้องกับมโนธรรม (Conscience) จริยธรรมเกิดจากกระบวนการภายในของวัฒนธรรม หรือ บันทัดฐานของพ่อแม่ผู้เลี้ยงดู ได้แก่ การถือตนตามอย่าง (Identification) ทำให้เด็กรับเอาบุคลิภาพ ค่านิยม มาตรฐานจริยธรรมในสังคม เมื่อบุคคลได้รับการปลูกฝังจริยธรรม หากความต้องการของตนไม่สอดคล้องกับสิ่งที่สังคมต้องการ ก็จะเกิดความขัดแย้งกันขึ้น และถ้าบุคคลนั้นทำตัวเขาก็จะเกิดความละอายใจตนเอง ไม่สบายใจ ซึ่งถือว่าเป็นการลงโทษตัวเอง ต่อไปเขาจะไม่ทำความชั่วอีกโดยไม่ต้องการควบคุมจากบุคคลอื่นภายนอก นั่นคือเขามีความรู้สึกผิดชอบชั่วดีหรือเกิดมโนธรรมภายในใจนั่นเอง (Freud, 1944 : 358)

2. ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning Theory)

นักจิตวิทยาในกลุ่มทฤษฎีนี้เห็นว่าสิ่งแวดล้อมทางสังคมหรือวัฒนธรรมเป็นตัวการในการกำหนดเงื่อนไขทางสังคม (Social Contingency) ให้แก่เด็กตั้งแต่เกิด

โดยนำเอาหลักการเสริมแรงและหลักการเชื่อมโยงมาอธิบายวิธีการ โดยมีความเชื่อเบื้องต้น ดังนี้ (Skinner. 1971 : 101 - 128)

2.1 พัฒนาการทางจริยธรรมเกิดจากการเจริญเติบโตของการคล้อยตามกฎเกณฑ์จริยธรรมของสังคม ทั้งทางความประพฤติและอารมณ์มากกว่าเกิดจากการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางสมอง (Cognitive Structure change)

2.2 แรงจูงใจพื้นฐานที่ทำให้เกิดพัฒนาการทางจริยธรรมทุกจุดมีรากฐานจากความต้องการทางชีวภาพหรือความต้องการรางวัลจากสังคมและการหลีกเลี่ยงการลงโทษ

2.3 พัฒนาการทางจริยธรรมมีความสัมพันธ์กับวัฒนธรรม

2.4 พื้นฐานทางจริยธรรม (Basic Moral Norm) เกิดขึ้นภายในจิตใจโดยมีสาเหตุจากกฎเกณฑ์ วัฒนธรรมภายนอก

2.5 สิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลต่อพัฒนาการทางจริยธรรมมากเท่าใดขึ้นกับปริมาณของรางวัล การลงโทษ การห้ามและการเห็นแบบอย่างของพ่อแม่และบุคคลอื่น ซึ่งเป็นตัวแทนของสังคม (Socializing agent)

3. ทฤษฎีพัฒนาการทางพุทธิปัญญา (Cognitive Development Theory) นักจิตวิทยาในทฤษฎีนี้มีความเชื่อเบื้องต้นว่า (Kohlberg. 1976 : 48)

3.1 พัฒนาการทางจริยธรรมมีโครงสร้างพื้นฐานทางพุทธิปัญญา (Cognitive) และมีองค์ประกอบทางการเลือกใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม

3.2 แรงจูงใจเบื้องต้นเกี่ยวกับจริยธรรม คือ แรงจูงใจเกี่ยวกับการยอมรับ (Acceptance) การมีความสามารถ (Competence) การเคารพตนเองหรือเข้าใจตนเองอย่างถ่องแท้ (Self-esteem or self actualization) มากกว่าจะเป็นความต้องการทางกายหรือการลดความวิตกกังวลเกี่ยวกับความกลัว

3.3 ลักษณะสำคัญของพัฒนาการทางจริยธรรม คือพัฒนาการจะเป็นสากลมีขั้นตอนเหมือนกันทุกวัฒนธรรม เพราะในทุกวัฒนธรรมมีการปฏิสัมพันธ์กันในสังคม มีการสวมบทบาท (Role taking) และมีความขัดแย้งในสังคม ซึ่งต้องการการบูรณาการทางจริยธรรม (Moral integration) เช่นเดียวกัน

3.4 กฎและเกณฑ์ปกติเบื้องต้นของจริยธรรม เกิดจากประสบการณ์ที่ได้จากการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมมากกว่าเกิดจากการสร้างกฎเกณฑ์ภายในตนเอง จึงไม่นับขั้นพัฒนาการภายในแต่เกิดจากการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างตน (Self) กับคนอื่น

3.5 สิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลต่อพัฒนาการทางจริยธรรม ที่พิจารณาจากคุณภาพและขอบเขตทั่ว ๆ ไปของสิ่งเร้าทางพุทธิปัญญาและทางสังคม ตลอดจนการพัฒนาการของเด็กมากกว่าเกิดจากประสบการณ์เฉพาะอย่าง จากพ่อแม่หรือประสบการณ์ที่ได้จากวินัย การลงโทษหรือรางวัล

นักจิตวิทยาที่สนใจศึกษาในแนวทฤษฎีพัฒนาการทางพุทธิปัญญา คือ เพียเจต์ (Jean Piaget) และลอเรนซ์ โคลเบอร์ก (Lawrence Kohlberg)

เพียเจต์ (Piaget) เป็นนักจิตวิทยาชาวสวิส ได้สร้างทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมที่ตั้งอยู่บนสมมติฐานของทฤษฎีพัฒนาการทางพุทธิปัญญา ทำให้ทราบว่าความคิดและสติปัญญาของบุคคลมีการเจริญตามลำดับขั้นของการพัฒนาเมื่อใช้อายุเป็นเกณฑ์ในการแบ่งลำดับขั้น และเขาสังเกตพบว่าจริยธรรมจะแฝงอยู่ในพฤติกรรมและกฎเกณฑ์การเล่นของเด็กตลอดเวลา (พรหมทิพย์ ศิริวรรณมุกข์ 2520 : 135) และจากการวิจัยเกี่ยวกับพัฒนาการทางจริยธรรม ทำให้เขาพบว่าแกนกลางของจริยธรรมคือเคารพกฎเกณฑ์ทางสังคมและความยุติธรรม โดยมีพัฒนาการทางจริยธรรม 2 ขั้น ดังนี้ (ดวงเดือน พันธุมนาวิน และ เพ็ญแข ประจันปัจจนิก 2520 : 39 - 40 อ้างอิงมาจาก เพียเจต์ ม.ป.ป.)

1. ระยะที่เด็กถือกฎเกณฑ์จากภายนอก (Heteronomous) มีช่วงอายุก่อน 8 ปี เป็นระยะที่พ่อแม่ ผู้ใหญ่ มีอิทธิพลต่อการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของเด็กอย่างเห็นได้ชัด เด็กจะยึดถือกฎเกณฑ์ตายตัว (Fixed rules) นึกเป็นนึก ถ้านึกต้องได้รับโทษ โดยไม่คำนึงถึงแรงจูงใจหรือสาเหตุแห่งการกระทำนั้น

2. ระยะที่เด็กมีกฎเกณฑ์ของตัวเอง (Autonomous) เป็นระยะที่เด็กพัฒนาจริยธรรมขึ้นสู่ระดับที่มีความคิดเป็นของตนเอง มีเหตุผลที่คำนึงถึงความยุติธรรมและพิจารณาผลของการกระทำด้วย การที่เด็กเปลี่ยนการรับรู้จากกฎเกณฑ์ที่ตายตัวหรืออิทธิพลจากภายนอก มาเป็นกฎเกณฑ์ของตัวเองที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ของผู้อื่น (Relativism) เนื่องมาจากพัฒนาการทางสติปัญญา อายุและการมีสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อน ซึ่งเพียเจต์พบว่าเด็กจะบรรลุทั้งพัฒนาการทางสติปัญญาและจริยธรรมขั้นสูงสุดเมื่ออายุประมาณ 8 - 10 ปี

เพียเจต์ ศึกษพัฒนาการทางจริยธรรมโดยการสร้างแบบสัมภาษณ์เป็นรายบุคคลขึ้น เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งข้อคำถามของเขาจะเกี่ยวข้องกับสถานการณ์คู่ (Story pair) ที่เขากำหนดขึ้น ในสถานการณ์คู่นั้นจะเป็นเรื่องที่คล้ายคลึงกัน เว้นแต่รูปการของปัญหาที่ตามมาจะแตกต่างกันในเรื่องความตั้งใจหรือแรงจูงใจ ดังตัวอย่างเช่น เด็กชายคนหนึ่งทำแก้วแตก 15 ใบ โดยไม่ได้เจตนา ขณะที่เปิกประตูเข้ามาเพื่อจะรับประทานอาหาร ส่วนเด็กชายอีกคนทำแก้วแตก 1 ใบ ขณะที่ป็นขึ้นไปหยิบขวดแยม แล้วตั้งคำถามว่า "ใครทำผิดมากกว่ากัน ถ้าเป็นพ่อ เธอควรตีใครมากที่สุด" (Piaget, 1962 : 122) จากคำตอบเหล่านี้ เพียเจต์นำมาพิจารณาตัดสินตามเกณฑ์ของการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมที่ตั้งไว้ 6 เกณฑ์ ดังนี้ (Piaget, 1962 : 1 - 4)

1. การตัดสินจากเจตนาการกระทำ (Intentionality in Judgment) เด็กเล็กมีแนวโน้มที่จะตัดสินการกระทำอย่างหนึ่งว่าไม่ดี โดยตัดสินจากปริมาณที่เกิดขึ้น แต่เด็กโตจะตัดสินจากความตั้งใจหรือเจตนาการกระทำของบุคคลนั้น

2. การตัดสินที่เกี่ยวข้องจากบุคคลอื่น (Relativism in Judgment) เด็กเล็กจะตัดสินการกระทำถูกผิดจากความเชื่อของคนอื่นที่คิดเช่นเดียวกันนี้ และเชื่อว่าความเห็นของผู้ใหญ่ย่อมถูกเสมอ เด็กโตจะต้องตัดสินตามสถานการณ์

3. ความไม่เกี่ยวข้องกับบทลงโทษ (Independence or saction) เด็กเล็กมักจะตัดสินการกระทำอย่างหนึ่งว่าไม่ดี เพราะจะทำให้ถูกลงโทษ ส่วนเด็กโตจะตัดสินการกระทำว่าไม่ดี เพราะสิ่งนั้นไปขัดกับกฎเกณฑ์และจะเกิดอันตรายกับบุคคลอื่น

4. การใช้ระบบตาต่อตา (Use of reciprocity) ในเด็กเล็กมักจะไม่ใช่ระบบตาต่อตาในการพิจารณาตัดสินบุคคล แต่ในเด็กโตจะใช้บ่อย

5. การใช้การลงโทษเพื่อล้างบาปและดัดนิสัย (Use of punishment as restitution and reform) ในเด็กเล็กจะสนับสนุนให้มีการลงโทษอย่างหนัก เพื่อดัดนิสัยผู้กระทำผิด ส่วนเด็กโตจะมีความคิดเช่นนั้นน้อยลง

6. การยึดหลักธรรมชาติของความโชคร้าย (Naturalist views of misfortune) โดยมีความคิดว่าถูกพระเจ้าลงโทษ

หลังจากที่เพียเจต์แบ่งขั้นพัฒนาการทางจริยธรรมแล้ว เขาจึงศึกษาพบว่า กระบวนการที่ทำให้เด็กเปลี่ยนแปลงพัฒนาเกิดจากการพัฒนาทางความคิดความเข้าใจ (Cognitive Development) 4 ขั้น ดังนี้

1. ขั้นประสาทสัมผัสและการเคลื่อนไหว (The sensory Motor Period) ระยะตั้งแต่เกิดจนถึงอายุประมาณ 2 ปี การรับรู้ทางประสาทสัมผัสในระดับง่าย ๆ จะทำให้เกิดพัฒนาการทางเขาวงกตปัญญาและความคิด เด็กจะค่อย ๆ มีโอกาสสร้างทางความคิดของสิ่งของที่ไต่พบเห็น และจัดกระทำด้วยตนเองในตอนปลายของขั้นนี้ จะเริ่มพัฒนาเรื่องความคงที่ของขนาดและรูปร่างของวัตถุและค้นพบความถาวรของวัตถุ (Permanent Object)

2. ชั้นความคิดเกิดก่อนปฏิบัติการ (The Period of Preoperations Thought) ช่วงอายุประมาณ 2 - 7 ปี เด็กจะเริ่มใช้ภาพแทนวัตถุและเหตุการณ์เลียนแบบบุคคลอื่นได้ และพัฒนาอย่างรวดเร็วในช่วงอายุ 2 - 4 ปี พฤติกรรมในระยะแรกจะเป็นแบบยึดตัวเองเป็นศูนย์กลาง (egocentric) ลักษณะนี้จะลดลงในราวอายุ 6 - 7 ปี ซึ่งเป็นระยะที่เด็กมีพัฒนาการทางภาษาอย่างรวดเร็ว เริ่มพัฒนาความคิดหาเหตุผลแบบตรรกศาสตร์ แต่ความคิดส่วนใหญ่ตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของการรับรู้

3. ชั้นปฏิบัติการด้วยรูปธรรม (The Period of Concrete Operation) ช่วงอายุประมาณ 7 - 11 ปี เป็นชั้นที่เด็กมีความคิดแบบตรรกศาสตร์ ทำให้สามารถแก้ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับวัตถุหรือเหตุการณ์ที่สามารถมองเห็นหรือจับต้องได้ (Concrete) พัฒนาการทางความคิดสูงขึ้น มีแบบแผนการค้นหาคำความจริงเกี่ยวกับวัตถุและสิ่งแวดล้อมไม่ยึดการรับรู้

4. ชั้นปฏิบัติการด้วยนามธรรม (The Period of Formal Operations) ช่วงอายุประมาณ 11 - 15 ปี เป็นขั้นสูงสุดของพัฒนาการทางเชาวน์ปัญญาและความคิด เด็กจะสามารถคิดค้นหาเหตุผลนอกเหนือจากข้อมูลที่มีอยู่ สามารถแก้ปัญหาทั้งรูปธรรมและนามธรรมได้โดยวิธีทางวิทยาศาสตร์

ลอเรนซ์ โคลเบอร์ก (Lawrence Kohlberg) เป็นนักจิตวิทยาชาวอเมริกันที่ค้นคว้าเกี่ยวกับพัฒนาการทางจริยธรรม โดยยึดตามทฤษฎีของเพียเจต์ที่ว่า พัฒนาการทางจริยธรรมจะพัฒนาตามพัฒนาการทางพุทธิปัญญา และใช้ออกมาในรูปแบบของการตัดสินเชิงจริยธรรม (moral judgment) โดยใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม (moral reasoning) เพราะแสดงให้เห็นถึงเหตุจูงใจหรือแรงจูงใจที่อยู่เบื้องหลังการกระทำต่าง ๆ ของบุคคลในการที่จะเลือกกระทำหรือไม่กระทำพฤติกรรมชนิดใดชนิดหนึ่ง (Kohlberg, n.d. citing Lickona, 1976 : 4 - 12) และจากการศึกษาเขาพบว่า การพัฒนาทางจริยธรรมของมนุษย์นั้นไม่ได้พัฒนาถึงจุดสมบูรณ์เพียง

177865

h 133301

อายุ 10 ปี แต่มนุษย์ในสภาพปกติจะมีการพัฒนาการทางจริยธรรมอีกหลายขั้นตอนจาก
อายุ 11 ปี ถึง 25 ปี (Kohlberg. 1969 : 391)

ในการศึกษาค้นคว้าเรื่องพัฒนาการทางจริยธรรมในวัยเด็กและวัยรุ่น พบว่า
มนุษย์เราไม่ว่าจะอยู่ในสังคมแบบใด ประเทศใด ทวีปใดก็ตามจะมีรูปแบบ (Pattern)
ของการพัฒนาจริยธรรมตามลำดับ เป็นขั้นตอนที่แน่นอนเหมือน ๆ กัน 6 ขั้นตอน โดยแบ่ง
เป็น 3 ระดับใหญ่ ๆ ดังแสดงรายละเอียดในตารางดังต่อไปนี้

ตาราง 1 แสดงการพัฒนาการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของโคลเบอร์ก

ขั้นการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม	ระดับของจริยธรรม
<u>ขั้น 1</u> หลักการหลบหลีกการถูกลงโทษ (Obedience and Punishment Orientation) อายุ 2 - 7 ปี <u>ขั้น 2</u> หลักการแสวงหารางวัล (Naively egoistic Orientation) อายุ 7 - 10 ปี	<u>1. ระดับก่อนกฎเกณฑ์</u> (Preconventional Level) หมายถึง การ ตัดสินใจเลือกกระทำในสิ่งที่เป็น ประโยชน์แก่ตนเองโดยไม่คำนึงถึง ผลที่จะเกิดขึ้นแก่ผู้อื่น มุ่งหลบหลีกมิให้ ตนถูกลงโทษทางกายและเลือกกระทำ ในสิ่งที่นำความพอใจมาให้ตนเท่านั้น
<u>ขั้น 3</u> หลักการทำตามที่ยู่อื่นเห็นชอบ (Good boy Orientation) อายุ 10 - 13 ปี	<u>2. ระดับตามเกณฑ์</u> (Conventional Level) หมายถึง การกระทำตาม กฎเกณฑ์ของกลุ่มย่อย ๆ ของตน หรือ

ตาราง 1 (ต่อ)

ขั้นการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม	ระดับของจริยธรรม
<u>ขั้น 4</u> หลักการทำความหน้าที่ทางสังคม (Authority and Social Order Maintaining Orientation) อายุ 13 - 16 ปี	ทำตามกฎหมายและศาสนา บุคคลใน ขั้นนี้ยังต้องการการควบคุม แต่ก็มี ความสามารถในการเอาใจเขามาใส่ ใจเรา ในขั้น 3 บุคคลยังไม่เป็นตัว ของตัวเอง ชอบคล้อยตามผู้อื่นในขั้น 4 บุคคลจะรับบทบาทของตนในสังคม
<u>ขั้น 5</u> หลักการทำตามคำมั่นสัญญา (Contractual Legalistic Orientation) อายุ 16 ปีขึ้นไป <u>ขั้น 6</u> หลักการยึดอุดมคติสากล (Conscience of Principle Orientation) วัยผู้ใหญ่	3. ระดับเหนือกฎเกณฑ์ (Post Conventional Level) หมายถึง การตัดสินใจขัดแย้งต่าง ๆ ด้วยการนำมาคิดตรึกตรองซึ่งใจตนเอง แล้วตัดสินใจไปตามแต่จะเห็นความสำคัญ ของสิ่งใดมากกว่ากัน ขั้น 5 จะเห็น ความสำคัญของตนน้อยมาก ไม่ทำตนขี้กลัว ของผู้อื่น ขั้น 6 ซึ่งสูงสุด แสดงการมี ความรู้สึกละแวกเหนือจากกฎเกณฑ์ใน สังคมของคน

(ทองเกื้อน พันธมนาวิน 2524 : 29 - 30)

ถ้าจะพิจารณาพัฒนาการทางจริยธรรมทั้ง 6 ชั้นของโคลเบอร์ก ในแง่ของสติปัญญาและการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม จะพบว่าในขั้นต้นสติปัญญาและการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมมีน้อยมากและค่อย ๆ เพิ่มขึ้นตามอายุและพัฒนาการของสติปัญญา จนถึงขั้นสูงสุดของพัฒนาการทางจริยธรรม ซึ่งพบได้น้อยคนเช่นกัน ปัจจัยที่บีบบังคับให้พัฒนาการทางจริยธรรมไม่ถึงขั้นสูงสุดนั้นส่วนใหญ่มาจากอิทธิพลทางสังคมที่มีข้อบังคับเข้มงวด ไม่เปิดโอกาสให้บุคคลเป็นอิสระในความคิดและการกระทำ ไม่ให้โอกาสได้ฝึกหัดการมีเหตุผล และการเคารพตนเองหรือเป็นสังคมที่มีการปิดกั้นไม่ยอมให้หลักความคิดและวิธีปฏิบัติของบุคคลในสังคมอื่น ๆ รั่วไหลเข้าไปได้ (ทวงเก๋อน พันธมนาวิน 2524 : 19)

เจมส์ อาร์ เรสต์ (James R. Rest) เป็นนักจิตวิทยาที่ใช้แนวคิดจากทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมต่อจากโคลเบอร์กเป็นพื้นฐานในการศึกษาวิจัย โดยเรสต์มีความเชื่อพื้นฐานว่าบุคคลมิได้ใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมในการตัดสินเชิงจริยธรรม (Moral judgment) เพียงขั้นเดียว แต่สามารถใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมได้มากกว่าหนึ่งขั้นของพัฒนาการทางจริยธรรมในการตัดสินปัญหาจริยธรรมแต่ละปัญหา ผลจากการศึกษาของเขาทำให้เกิดความคิดใหม่ ๆ เกี่ยวกับลักษณะของขั้นพัฒนาการทางจริยธรรม เขาจึงสร้างแบบสอบวัดการตัดสินปัญหาจริยธรรม ชื่อ เคอะดีไฟนิง อิชชวส์ เทสต์ หรือ ดี ไอ ที (The Defining Issue test or D.I.T) (James R. Rest, 1974 : 1 - 40) เรสต์แบ่งขั้นพัฒนาการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมออกเป็น 6 ชั้น ดังนี้

ขั้นที่ 1 การหลีกเลี่ยงการถูกลงโทษ (Punishment-Obedience Orientation) เป็นขั้นที่เด็กจะยึดถือพันธะที่มีต่อกัน (Obligation) ได้แก่ พันธะต่อผู้มีอำนาจเหนือตน ยอมทำตามคำสั่งผู้มีอำนาจเหนือตน เช่น บิดา มารดา ครู เพื่อความอยู่รอด พ้นจากการถูกลงโทษจากผู้มีอำนาจเหล่านั้น

ขั้นที่ 2 การแสวงหารางวัลและการแลกเปลี่ยน (Instrumental hedonism and exchange) พฤติกรรมทางจริยธรรมขึ้นอยู่กับค่าของวัตถุรางวัล มีการตอบแทนกันในลักษณะที่เท่าเทียมกัน ทำให้เกิดความพึงพอใจทั้งสองฝ่าย

ขั้นที่ 3 มุ่งให้ผู้อื่นยอมรับตน (Orientation to approval and personal concordance) มีการรักษาสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน ช่วยเหลือโดยไม่หวังผลตอบแทน เป็นพันธะทางจริยธรรม (Moral Obligation) มีการสร้างและรักษาสัมพันธภาพอันดีต่อกัน การได้รับสิ่งตอบแทนไม่สำคัญเท่ากับการรักษาความพึงพอใจต่อกัน ความสัมพันธ์เริ่มขยายออกไปสู่คนหมู่มาก

ขั้นที่ 4 การปฏิบัติตามกฎหมายและข้อบังคับของสังคม (The Law and order orientation) นอกจากมุ่งรักษาสัมพันธภาพส่วนตัวแล้วยังมุ่งถึงสมาชิกในสังคม ต้องละเว้นการทำความชั่ว การขโมย ช่วยป้องกันกลุ่ม ทุกคนทำตามหน้าที่ของตน และช่วยงานสังคม สนับสนุนผู้นำและผู้มีอำนาจในกลุ่ม รักษาสัมพันธภาพที่ดีต่อกันในสังคม การตอบแทนกันอยู่ในลักษณะของการติดต่อกับสังคมส่วนใหญ่ เพื่อให้เกิดความสมดุลย์ในสังคม พฤติกรรมทางจริยธรรมขึ้นอยู่กับทำให้เกิดความสมดุลย์ในสังคมส่วนใหญ่ โดยสนับสนุนปฏิบัติตามกฎหมายและข้อบังคับของสังคม

ขั้นที่ 5 ใช้หลักความคิดทางจริยธรรม (Principle moral thinking) พฤติกรรมทางจริยธรรมเพื่อให้เกิดความสมดุลย์ระหว่างความคาดหวังของบุคคลในสังคม มีการตอบแทนกัน มีความเข้าใจว่าความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลสามารถกระทำได้หลายวิธี แบ่งเป็น 2 ขั้นย่อย ดังนี้

ขั้น 5.1 เป็นขั้นการเห็นชอบและเข้าใจหลักเกณฑ์ทางสังคมด้วยวิธีการแบบประชาธิปไตย ยอมรับค่านิยมและความคิดเห็นของคนส่วนใหญ่ในสังคม

ขั้น 5.2 เริ่มมีอุดมคติในการสร้างสรรค์เพื่อให้สังคมอยู่ในสถานที่เต็มไปด้วยความรัก สันติภาพ ไม่มีการแบ่งชั้นวรรณะ มีเสรีภาพและความเสมอภาค

ขั้นที่ 6 ใช้หลักเกณฑ์ขั้นสูง (Organized principle) พัฒนาการในขั้นนี้เป็นอิสระจากความไม่แน่นอนของสภาพการณ์ในสังคม เช่น ไม่ว่าโครงสร้างของสังคมจะเป็นอย่างไร กฎเกณฑ์ประเพณีที่ยึดถือกันในสังคมเป็นอย่างไร เขาจะไม่สนใจและสามารถสร้างขอบเขตพื้นที่ชีวิตที่เขายึดถือเป็นหลักสากล จากประสบการณ์ที่เขาเรียนรู้มาจากสังคมสามารถแก้ไขปัญหาทางจริยธรรมที่ซับซ้อนได้มากกว่าขั้นก่อน (Rest. 1974 : 77)

จากที่กล่าวมาจะเห็นว่า ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมส่วนใหญ่ เชื่อว่า จริยธรรมมีการพัฒนาตามลำดับขั้น และการพัฒนาทางจริยธรรมขึ้นอยู่กับการเรียนรู้ทางสังคม สำหรับการวิจัยนี้จะมุ่งวัดทัศนคติและพฤติกรรมของบุคคล ซึ่งทำให้เกิดความเจริญต่อตนเองและสังคม จึงยึดหลักทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning Theory) และทฤษฎีพัฒนาการทางพุทธิปัญญา (Cognitive Development Theory) ในการศึกษา

ความหมายของความเมตตากรุณา

ได้มีผู้ให้ความหมายของความเมตตากรุณาไว้แตกต่างกัน ดังนี้

สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส (สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส 2500 : 63 - 71) ได้ทรงให้ความหมายของความเมตตากรุณาไว้ว่า เมตตา ได้แก่ ความคิดปรารถนาให้เขาเป็นสุข ตนได้สุขสำราญแล้วก็อยากให้อีกใครสักคนได้บ้าง คุณธรรมนี้เป็นเหตุให้สัตว์คิดเกื้อกูลกันและกัน กรุณา ได้แก่ ความคิดปรารถนาจะให้เขาปราศจากทุกข์ เมื่อเห็นทุกข์เกิดแก่ผู้อื่น ก็พลอยห่วงใยไปด้วย คุณธรรมนี้เป็นเหตุให้สัตว์คิดช่วยทุกข์ภัยของกันและกัน

พระกวีวราวุธ (พระกวีวราวุธ 2502 : 231 - 430) ให้ความหมายไว้ว่า เมตตา ได้แก่ ความรัก ความปรารถนาดี ทำให้เกิดการบำเพ็ญประโยชน์และ

ความสุขด้วยความสะดวกที่ไม่เห็นแก่ตัว เมตตาเกิดจากการเห็นความดีของบุคคล ไม่ใช่เกิดจากเสนหา กรุณา แปลว่า ความสงสาร คิดช่วยให้เขาพ้นทุกข์ เมื่อเราเห็นใครก็ตามได้รับความทุกข์ ก็มีจิตใจสงสารคิดช่วยให้พ้นทุกข์

X สมเด็จพระญาณสังวร (สมเด็จพระญาณสังวร 2522 : 193 - 194) กล่าวไว้ว่า เมตตา คือความคิดปรารถนาให้ผู้อื่นเป็นสุขหรือเรียกว่า ไมตรีจิตหรือมิตรจิต ก็คือจิตใจที่ประกอบด้วยเมตตา คนที่มีมิตรจิตเรียกว่ามิตร ตรงข้ามกับศัตรู หรือไพรี ซึ่งมีจิตที่พยาบาทมุ่งร้าย เมตตาจึงตรงข้ามกับโทสะพยาบาท เมตตาเป็นเครื่องอุปถัมภ์ ฉะนั้นเมื่อมีเมตตาต่อกันย่อมคิดจะเกื้อกูลกันให้มีความสุข คิดจะประพฤตินิสัยพลาดต่อกันบ้าง ก็ให้อภัยกันไม่ถือโทษ กรุณา คือ ความคิดปรารถนาให้ผู้อื่นสัตว์อื่นปราศจากทุกข์ เมื่อเห็นทุกข์เกิดแก่ผู้อื่น ก็พลอยหวนใจสงสารเป็นเหตุให้คิดช่วยทุกข์ภัยของกันและกัน

ตามพจนานุกรมพุทธศาสตร์ของพระราชมุนี (ประยุทธ์ ประยุตโต 2518 : 92) ได้ให้ความหมายของความเมตตากกรุณาไว้ทั้งในภาษาไทยและภาษาอังกฤษดังนี้

เมตตา คือ ความรักใคร่ ปรารถนาจะให้ เป็นสุข มีจิตอันแผ่ไมตรี และประโยชน์แก่มนุษย์สัตว์ทั่วหน้า (loving-kindness) กรุณา คือ ความสงสาร คิดช่วยให้พ้นทุกข์ ใฝ่ใจในอันจะปลดเปลื้องบำบัดความทุกข์ยากเดือดร้อนของปวงสัตว์ (Compassion)

X พระศรีวิสุทธิกวี (พิจิตร วุฑฒโน 2527 : 149 - 151) ได้ให้ความหมายของความเมตตากกรุณาไว้ว่า เมตตาหมายถึง ความรักใคร่ ความเอื้อเฟื้อ ปรารถนาจะให้สัตว์ทั้งปวงมีความสุข กรุณา คือ ความสงสาร ต้องการช่วยให้ผู้อื่นที่ได้รับความทุกข์ พ้นทุกข์

แปลก สนธิรักษ์ (แปลก สนธิรักษ์ 2503 : 59 - 98) ได้กล่าวถึงความเมตตากรุณาไว้ว่า เมื่อตนได้รับความสุขสำราญแล้ว ก็ต้องการให้ผู้อื่นได้รับบ้าง เป็นการแสดงอริยาศยจิตใจกว้างต่อเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน เป็นความคิดของบุคคลที่เกื้อกูลกัน กรุณา คือความปรารถนาจะให้เขาพ้นทุกข์ เมื่อเห็นคนอื่นได้รับความทุกข์ก็พลอยหวนใจไปช่วย หาทางช่วยเหลือให้เขาพ้นทุกข์เท่าที่สามารถจะช่วยได้ ซึ่งสอดคล้องกับ โสมรสัมม จันทรประภา (โสมรสัมม จันทรประภา 2515 : 5 - 6) ที่กล่าวว่า เมตตา คือ ความคิดปรารถนาจะให้ผู้อื่นเป็นสุข เมื่อตนมีความสุขแล้วก็อยากให้อีกได้รับบ้าง ส่วน กรุณา คือ ความปรารถนาจะให้เขาพ้นทุกข์ยาก เมื่อเห็นผู้อื่นได้รับความทุกข์ ใจก็พลอยหวนใจไปช่วย เหมือนกับตนได้รับความทุกข์นั่นเอง

เกษม บุญศรี (เกษม บุญศรี 2504 : 227 - 233) ให้ความหมาย ความเมตตากรุณาไว้ว่า เมตตา คือความรักใคร่ปรารถนาให้เป็นสุข ส่วน กรุณา คือ ความสงสาร คิดช่วยให้พ้นทุกข์

ชม ภูมิภาค (ชม ภูมิภาค 2525 : 8 - 9) กล่าวว่า เมตตากรุณา แยกออกได้ 2 อย่างคือ เมตตากับกรุณา

เมตตา มีความหมายถึงความรักใคร่ ปรารถนาที่จะให้ผู้อื่นมีความสุข เป็นความรู้สึกในด้านความรักและเมื่อนึกถึงความรักก็ย่อมปรารถนาดี มีความเป็นห่วง กล่าวว่า ในอนาคตเขาจะไม่เป็นสุข อยากให้เขาเป็นสุข มีความสำนึกในสืวิต กรุณา คือ ความสงสารในเมื่อเห็นผู้อื่นตกทุกข์ได้ยาก ก็อยากจะช่วยให้เขาพ้นทุกข์ เช่น เห็นคนเจ็บ ก็อยากให้เขาหายเจ็บ เห็นคนหิวโหยก็ช่วยให้อาหาร เห็นคนขาดแคลนเสื้อผ้าก็หาเสื้อผ้าไปบริจาค เพื่อเขาจะได้มีเสื้อผ้าสวมใส่ให้พ้นความทุกข์ เนื่องจากความหนาว

กรมการศาสนา (กรมการศาสนา 2523 : 3 - 9) ได้ให้ความหมายของความเมตตากรุณาไว้ว่า เมตตา แปลว่าความรักใคร่ปรารถนาดีที่จะให้ผู้อื่นมีความสุข ความเจริญหรือได้รับความสำเร็จสมความปรารถนา เมตตาที่แผ่ไปภายในขอบเขตที่จำกัด

ภายในวงแคบ เช่น บิคารามารคามิเมตตาทอมุตรธิดา ครูอาจารย์มีเมตตาคือศิษย์
พระมหากษัตริย์ทรงมีเมตตาคือประชาชนภายใต้ปกครองเหล่านี้เรียกว่าเมตตา
พรหมวิหาร ส่วนเมตตาที่แผ่ไปโดยไม่จำกัดขอบเขต กล่าวคือเมตตา ความรักใคร่
ปรารถนาดีที่แผ่ไปยังสรรพสัตว์ในสากลจักรวาล เช่น การแผ่ความรักความปรารถนาดี
ไปว่า ขอบรรดาสรรพสัตว์ทั้งปวงผู้เป็นเพื่อนเกิด แก่ เจ็บและตาย ค้ำยันทั้งสิ้น
จงอย่ามีเวร จงอย่ามีภัย จงอย่าพยายามปองร้ายซึ่งกันและกันและกันเลย จงบริหารตนให้มีความสุข
รักษาศนให้ปลอดภัย อย่างนี้เรียกว่า เมตตาคัมภีรมัญญา คือ แผ่ไปโดยมิได้จำกัด
เช่น พระสัมมาสัมพุทธเจ้า ทรงมีเมตตาคือสัตว์โลกทั้งผองอย่างเสมอเหมือนกัน

ผู้มีจิตประกอบด้วยเมตตา ย่อมมีจิตใจแจ่มใสเบิกบานแจ่มใสเยือกเย็น มีความ
ความสุขสดชื่น เป็นที่รักของคนทั่วไป ดังที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสไว้ว่า ผู้เจริญ
เมตตาทวนา ทำให้มั่นคงในจิตใจ ย่อมประสบผลแห่งความดี 11 ประการคือ ย่อม
หลับเป็นสุข 1 ย่อมตื่นเป็นสุข 1 ย่อมไม่ฝันลามก 1 ย่อมเป็นที่รักแห่งมนุษย์
ทั้งหลาย 1 ย่อมเป็นที่รักแห่งอมมนุษย์ทั้งหลาย 1 เทวดาทั้งหลายย่อมรักษา 1
ไฟ ยาพิษหรือศาสตราย่อมไม่กล่าวร้ายได้ 1 จิตย่อมตั้งมั่นโดยรวดเร็ว 1 สิ้นหน้
ย่อมผ่องใส 1 เป็นผู้ไม่หลงไหลท่ากามละ 1 เมื่อตายไปจากโลกนี้ย่อมได้ไปบังเกิด
ในพรหมโลก 1 (เมตตาสูตร พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับหลวง เล่มที่ 24

2521 : 373)

กรุณา คือความสงสารคิดจะช่วยผู้ที่ได้รับความทุกข์ให้พ้นจากความทุกข์
กล่าวคือ เมื่อเห็นผู้ใดก็ตามกำลังมีความทุกข์ความเดือดร้อนก็พยายามหาทางช่วยเหลือ
บำบัดให้บรรเทาหรือพ้นไปจากความทุกข์ ความเดือดร้อนนั้น ดังเช่น พระสัมมาสัมพุทธเจ้า
ทรงมีพระมหากรุณาต่อบรรดาสรรพสัตว์ในโลกที่กำลังตกอยู่ในกองทุกข์ สังสารวัฏ
ด้วยความเกิด ความแก่ ความเจ็บไข้ และความตายนั้น พระองค์จึงได้เสียสละความสุข
ส่วนพระองค์ออกเทศนาสั่งสอนประชาชนให้ทราบเหตุแห่งความทุกข์และวิธีดับความทุกข์

ความกรุณาเป็นไปภายในขอบเขตจำกัด อยู่แต่ในสังคมของคนบางประเภท เช่น พ่อแม่มีความกรุณาต่อลูก ครูอาจารย์มีความกรุณาต่อศิษย์ พระเจ้าแผ่นดินมีความกรุณาต่อไพร่ฟ้าข้าแผ่นดินเหล่านี้เรียกว่า กรุณาพรหมวิหาร ส่วนความกรุณาที่แผ่ไปโดยไม่จำกัดขอบเขต เช่น พระพุทธเจ้าทรงมีพระมหากรุณาต่อสัตว์โลกทั้งผอง เรียกว่า อปัมภุญา (กรมการศาสนา 2523 : 7 - 8)

เมตตาเป็นคุณธรรมเครื่องปราบและทำลายความโกรธ ความพยาบาท การผูกโกรธ อันเป็นเสมือนไฟคอยเผาผลาญจิตใจให้มอดดับไป ความกรุณาเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวประชาชนให้มีความรักสามัคคีกัน ผู้ที่มีความกรุณาย่อมมีหน้าตาสดชื่น มารยาทนุ่มนวลน่ารัก เจริญแจ่มใสที่ไพเราะอ่อนหวาน น่าฟัง ไม่กล่าวคำหยาบ จิตใจก็อ่อนโยน ไม่โทคร้ายทารุณหรือกระต้าง ความกรุณาคือความเสียสละความสุขของตน เพื่อความสุขของผู้อื่นนั่นเอง (กรมการศาสนา 2523 : 5 - 9)

จากความหมายข้างต้นสรุปได้ว่า ความเมตตากรุณา คือ ความรักใคร่ปรารถนาที่จะให้ผู้อื่นมีความสุขความเจริญ มีความสงสาร คิดจะช่วยให้ผู้ที่ได้รับความทุกข์ ภัยจากความทุกข์

หลักเมตตากรุณา

สุสีโว ภิกขุ (สุสีโว ภิกขุ 2526 : 29 - 32) ได้กล่าวถึง หลักเมตตา กรุณาช่วยเหลือเผื่อแผ่กันไว้ โดยแสดงหลักฐานในบาลีพระไตรปิฎกอันเป็นที่มาแห่งหลักไว้ 5 ประการ ดังนี้

1. "ก่อนภิกษุทั้งหลาย ภิกษุในธรรมวินัยนี้ ตั้งกายกรรม วาจากรรม มโนกรรม อันประกอบด้วยเมตตาในเพื่อนพรหมจรรย์ (คือผู้ออกบวชด้วยกัน) ทั้งในที่ลับและที่แจ้ง ธรรมนี้ย่อมเป็นที่ตั้งแห่งการให้ระลึกถึงกัน ทำให้เกิดความรัก ความเคารพ เป็นไปเพื่อสงเคราะห์กัน ไม่วิวาทกัน สามัคคีเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน" (สาราณียธรรมสูตร 22/322)

2. "พึงแผ่ไมตรีจิตไปในหมู่สัตว์ว่า" ขอสัตว์ทั้งปวงจงเป็นผู้มีสุข มีความเกษม มีตนถึงความสุขเถิด สัตว์มีชีวิตเหล่าใดเหล่าหนึ่งยังเป็นผู้สะดุ้งหรือเป็นผู้มั่นคง ไม่มีเหลือ ขาว ใหญ่ ปานกลาง นอมหรืออ้วน ที่แลเห็นหรือมิได้แลเห็น อยู่ไกลหรือใกล้ ที่เกิดแล้วหรือแสงความเกิด ขอสัตว์ทั้งปวงนั้นจงเป็นผู้มีตนถึงความสุขเถิด สัตว์อื่นอย่าพึงข่มเหงสัตว์อื่น อย่าพึงหมิ่นอะไร ๆ กันในที่ไร ๆ เลย ไม่ควรปรารถนาทุกข์แก่กันและกัน เพราะความเคืองแค้นหรือชังใจ มารดาจนอมลูกคนเดียวยุ่เกิดจากตน เสมอด้วยชีวิตฉันใด พึงเจริญเมตตาอันเป็นไปในใจไม่มีประมาณในสัตว์ทั้งปวง แม้ฉันนั้น บุคคลพึงเจริญเมตตาอันเป็นไปในใจไม่มีประมาณไปในโลกทั้งสิ้น ทั้งเบื้องบน เบื้องต่ำ เบื้องขวาง เป็นธรรมอันไม่คับแคบ ไม่มีเวร ไม่มีศัตรู ผู้เจริญเมตตาจิตนั้น ยืน เดิน นั่ง นอน ก็ตาม พึงตั้งสติมั่นไว้ตลอดเวลาที่ตื่นอยู่ บัณฑิตทั้งหลายกล่าววชิรยาอันนี้ว่าเป็นพรหมวิหาร (ธรรมเครื่องอยู่ของพรหม) ในศาสนานี้" (เมตตาสูตร 25/353)

3. "ดูก่อนวชิระ ผู้ห้ามผู้อื่นซึ่งกำลังให้ทาน ชื่อว่าทำอันตรายแก่คน 3 คน คือ ทำอันตรายแก่บุญของผู้ให้ ทำอันตรายแก่ลาภของผู้รับ และตัวของผู้นั้นก็ถูกชุก (จากความดี) ถูกฉา (จากความดี) เสียก่อนแล้ว ดูก่อนวชิระ ผู้เทน้ำล้างถาด เทน้ำล้างชามลงในน้ำคร่ำหรือหลุมโสโครก ด้วยเจตนาให้สัตว์ที่อาศัยอยู่ในนั้นได้ยังชีพ เรายังกล่าวการไคบุญอันมีกิจที่ทำอย่างนั้นเป็นมูล จะกล่าวอะไรถึงการให้แก่นมนุษย์ด้วยกันเล่า ดูก่อนวชิระ ก็แต่ว่า เรากล่าวทานที่ให้แก่ผู้มีศีลว่ามีผลมาก หากกล่าวเช่นนั้นในผู้ทุศีลไม่" (ติกนิบาต อังคุตตรนิกาย 20/205)

4. "การให้ปัน 1 การพูดไพเราะ 1 การบำเพ็ญประโยชน์แก่กัน 1 การวางตนให้เหมาะสมตามธรรม 1 เหล่านี้แหละเป็นธรรมเครื่องสังเคราะห์กันในโลก เหมือนลิมสลักเป็นเครื่องยึดรถที่แล่นไปอยู่ฉะนั้น" (จตุกกังคคสูตร 21/42)

5. "ผู้ให้ข้าวชื่อว่าให้กำลัง ผู้ให้ผ้าชื่อว่าให้ผิวพรรณ ผู้ให้ยานชื่อว่าให้ความสุข ผู้ให้พระที่ปชื่อว่าให้จักขุ" (สังยุตตนิกาย สคาถวรรค 15/44)

หลักเมตตากฎาเอื้อเพื่อเผื่อแผ่นั้นมีอยู่ในทุกศาสนาสำหรับพุทธศาสนานั้น
สอนให้เมตตากฎาทั่วไปหมด ไม่จำกัดว่าจะเป็นมนุษย์หรือสัตว์ใหญ่สัตว์เล็ก นอก
ศาสนาหรือในศาสนา ขนชาติเดียวกันหรือต่างชนชาติ หลักเมตตากฎานี้เป็นส่วน
สนับสนุนหลักไม่เบียดเบียนจองเวรกัน เท่ากับว่าหลักไม่เบียดเบียนเป็นหลักคิด หลัก
เมตตากฎาเป็นหลักธรรม ช่วยสนับสนุนให้ศีลสมบูรณ์ยิ่งขึ้น เช่น คนไม่ฆ่า ไม่ประทุษร้าย
ผู้อื่นแล้ว ก็รู้จักเมตตากฎาเอื้อเพื่อช่วยเหลือผู้อื่น เมื่อเป็นเช่นนี้ไม่ว่ามนุษย์หรือสัตว์
จึงชื่อว่า อยู่ในข่ายแห่งเมตตากฎาของธรรมะทางพุทธศาสนาทั้งสิ้น (สุชีโว ภิกขุ
2526 : 32 - 33)

จากหลักความเมตตากฎาจึงกล่าว สรุปได้ว่า ผู้ที่มีความเมตตากฎานั้นจะ
ต้องมีความเมตตาทั้งทางกาย ทางใจและทางวาจา ทั้งต่อหน้าและลับหลัง โดยไม่จำกัด
ว่าจะเป็นมนุษย์หรือสัตว์ใหญ่เล็ก ขนชาติเดียวกันหรือต่างชนชาติ

พัฒนาการของแบบทดสอบวัดจริยธรรม

เพียเจท์ (Piaget) ได้เริ่มศึกษาพัฒนาการทางจริยธรรมมาตั้งแต่ ค.ศ.
1932 จากการศึกษา เขาได้สร้างแบบสัมภาษณ์เป็นรายบุคคลขึ้นเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล
ซึ่งข้อคำถามของเขาจะเกี่ยวข้องกับสถานการณ์ที่เขากำหนดขึ้นในสถานการณ์ที่กำหนด
ขึ้นนั้นจะเป็นเรื่องที่คล้ายคลึงกัน เว้นแต่รูปแบบการของปัญหาที่ตามมาจะแตกต่างกันในเรื่อง
ความตั้งใจหรือแรงจูงใจ ดังตัวอย่างเรื่องที่เพียเจท์กำหนดเป็นสถานการณ์ขึ้น ดังนี้
(Piaget. 1962 : 121 - 126)

เรื่องที่ 1

A. เด็กชายตัวเล็กชื่อว่าจอห์น อยู่ในห้องของเขา ถูกเรียกให้ไปรับประทาน
อาหารเย็น เขาเดินไปยังห้องอาหาร แต่ที่หลังประตูห้องอาหารมีเก้าอี้ตั้งอยู่และบนเก้าอี้
มีถาดพร้อมด้วยแก้ววางอยู่ 15 ใบ จอห์นไม่ทราบว่าที่หลังประตูมีของเหล่านั้น เขาจึงเปิด
ประตูเข้าไป ประตูจึงชนเก้าอี้และถาดด้วยแก้วตกลงไปที่พื้นและแตกทั้งหมด

B. อีกเรื่องหนึ่ง เด็กชายตัวเล็กชื่อว่าเฮนรี วันหนึ่งขณะที่มารดาออกไปข้างนอก เขาก็พยายามที่จะหยิบขวดแยมจากตู้ด้วยขาม เขาปีนขึ้นไปบนเก้าอี้และเอื้อมแขนไปหยิบขวดแยม แต่ขณะที่เขาใช้ความพยายามอยู่นั้น เขาก็ไปชนแก้วตกและแตกไป 1 ใบ

จากปัญหาแก้วแตกนี้ เพียเจต์จะนำไปตั้งคำถามเด็กที่เขาศึกษา (อายุ 6 - 7 ปี) ดังนี้

1) เธอเข้าใจเรื่องที่เล่าทั้ง 2 เรื่องหรือไม่

เมื่อเด็กตอบว่าเข้าใจ เขาจะถามรายละเอียดในเรื่องนั้นจนแน่ใจว่าเด็กรู้เรื่องดี แล้วถามคำถามต่อไปในข้อ 2

2) ถ้าเธอเป็นปิกา เธอควรตีเด็กคนไหนมากที่สุด และทำไมต้องตีเขา?

คำตอบและเหตุผลของเด็ก เพียเจต์จะนำไปพิจารณาตัดสินตามเกณฑ์การให้เหตุผลเชิงจริยธรรมที่เขาได้ตั้งไว้ 6 เกณฑ์ และในแบบสัมภาษณ์ชุดนี้จะมีสถานการณ์อยู่ทั้งหมด 5 เรื่อง เป็นเรื่องที่เกี่ยวกับความงุ่มง่าม (Clumsiness) ของเด็กในวัย 6 - 10 ปี นอกจากนี้ยังมีสถานการณ์อยู่ในเรื่องอื่น ๆ อีก เช่น ปัญหาการลักขโมย การพูดเท็จ แต่จะศึกษาเฉพาะเด็กที่อายุไม่เกิน 10 ปี เท่านั้น

ลอเรนซ์ โคลเบอร์ก (Lawrence Kohlberg) ผู้ค้นคว้าเกี่ยวกับพัฒนาการทางจริยธรรมโดยยึดตามทฤษฎีของเพียเจต์ ว่า พัฒนาการทางจริยธรรมของมนุษย์จะพัฒนาตามพัฒนาการทางพุทธิปัญญา แต่ค้นว่าพัฒนาการทางจริยธรรมของมนุษย์นั้น ไม่ได้พัฒนาถึงจุดสมบูรณ์เพียงอายุ 10 ปี แต่มนุษย์ในสภาพปกติจะมีพัฒนาการทางจริยธรรมอีกหลายขั้นตอนจากอายุ 11 ถึง 25 ปี (Kohlberg, 1969 : 391)

โคลเบอร์ก ได้สร้างแบบสอบถามชนิดปลายเปิดขึ้นเพื่อรวบรวมข้อมูลในการศึกษา โดยเล่าเรื่องจากสถานการณ์สมมุติที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรม ซึ่งเป็นเหตุการณ์ขัดแย้งระหว่างความต้องการส่วนบุคคล กับกฎเกณฑ์ของหมู่คณะหรือสังคม ให้ผู้ถูกทดสอบ

ฟังก์อน แล้วถามเหตุผลว่า เรื่องอย่างนี้ควรทำหรือไม่ควรทำ เพราะเหตุใด จากนั้นก็นำเอาเหตุผลต่าง ๆ จากคำตอบมาวิเคราะห์ว่า ส่วนใหญ่แล้วจัดอยู่ในจริยธรรมขั้นใด ในจริยธรรม 3 ระดับ 6 ขั้นตอนที่เขาศึกษาไว้ ดังตัวอย่างเรื่องของโคลเบอร์ก ดังนี้ (Kohlberg. *et al.* citing Lickona. 1976 : 41 - 43)

ตัวอย่าง

ในยุโรป สตรีคนหนึ่งกำลังจะตายด้วยโรคมะเร็ง แพทย์แนะนำว่ามียาชนิดหนึ่ง ซึ่งค้นพบโดยเภสัชกรในเมืองเดียวกันที่สามารถจะช่วยชีวิตเธอไว้ได้ เภสัชกรผู้นั้นคิดราคายา 2,000 เหรียญ คือคิดเอากำไรเป็น 10 เท่าของราคาทุน สามีของผู้ป่วยชื่อเฮนรี่พยายามไปยืมเงินจากทุกคนที่เขารู้จัก แต่เมื่อรวมกันแล้วก็ได้เพียงครึ่งหนึ่งของราคายา เขายกกับเภสัชกรว่า ภรรยาของเขา กำลังจะตาย และขอร้องให้เภสัชกรลดราคายาลงหรือขอผลัดไปจ่ายวันหลัง แต่เภสัชกรตอบว่าไม่ได้ ดังนั้นเฮนรี่จึงสิ้นหวังและตัดสินใจเข้าไปขโมยยาจากร้านขายยาเพื่อช่วยชีวิตภรรยาของเขา

คำถาม

- 1) เฮนรี่ควรจะทำเช่นนั้นหรือไม่ และเพราะเหตุใด
- 2) เป็นหน้าที่ของสามีที่จะต้องขโมยหรือไม่
- 3) ถ้าท่านกำลังจะตายด้วยโรคมะเร็ง แต่ยังมีร่างกายแข็งแรงพอ ท่านจะขโมยยาเพื่อช่วยชีวิตตนเองหรือไม่

เมื่อได้คำตอบแล้ว โคลเบอร์กจะนำเอาเหตุผลต่าง ๆ ของผู้ตอบมาวิเคราะห์ว่า จัดเข้าอยู่ในจริยธรรมขั้นใดจาก 1 - 6 ขั้นที่เขากำหนดไว้

นักการศึกษาหลาย ๆ ท่านที่ศึกษาเกี่ยวกับจริยธรรมได้ตั้งคำถามให้ผู้ตอบตัดสินปัญหาเกี่ยวกับจริยธรรม แต่ในการศึกษาของเจมส์ อาร์ เรสต์ (James R. Rest) และคนอื่น ๆ ได้สร้างแบบทดสอบวัดการเลือกเหตุผลในการตัดสินเชิงจริยธรรม (Moral

Judgment) และให้ชื่อแบบทดสอบว่า The Defining Issues Test (D.I.T = ดีไอที) โดยปรับปรุงจากสถานการณ์และแบบสัมภาษณ์ปลายเปิดของโคลเบอร์ก ให้มีลักษณะเป็นปรนัย และสะดวกในการใช้มากขึ้น เพราะในแบบทดสอบต้องการให้ผู้ตอบได้ใช้ความคิด ความเข้าใจและใช้เหตุผลเพื่อตัดสินใจ

โครงสร้างของแบบทดสอบ ดีไอที จะประกอบด้วยปัญหาทางจริยธรรม 6 เรื่อง แต่ละเรื่องจะถามถึงการตัดสินใจเชิงจริยธรรมของผู้ตอบ ที่มีต่อปัญหานั้น ๆ แบบทดสอบแต่ละเรื่องมีคำถาม 2 ข้อ

ตอนที่ 1 เป็นการประเมินค่าความสำคัญ (Rating) มีคำถาม 12 ข้อย่อย

ตอนที่ 2 เป็นการจัดอันดับความสำคัญ (Ranking) โดยการพิจารณาข้อความทั้ง 12 ข้อ จากตอนที่ 1 อีกครั้ง แล้วเลือกอันดับข้อที่สำคัญที่สุด 4 ข้อ โดยคำตอบตอนที่ 1 และ 2 จะมีความสัมพันธ์กัน

สุรณีย์ จุติดำรงพันธ์ และคณะ (สุรณีย์ จุติดำรงพันธ์ 2522) ได้ทำแบบทดสอบ ดีไอที (DIT) มาแปลเป็นภาษาไทย โดยคงความหมายเดิมไว้ทุกประการ เพียงแต่เปลี่ยนรูปประโยคและคำที่ใช้ให้เหมาะสมกับสภาพของสังคมไทย ค่าความเชื่อมั่นในการแปลที่ระดับ .768 และผ่านการตรวจสอบอย่างละเอียดโดยผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาทั้ง 2 ภาษา ดังตัวอย่าง ต่อไปนี้

เรื่อง "ทางเลือกของหมอ"

สุภาพสตรีคนหนึ่งกำลังจะตายด้วยโรคมะเร็ง ซึ่งไม่สามารถรักษาให้หายได้ และเธอจะมีชีวิตอยู่อีก 6 เดือนเท่านั้น เธอเจ็บปวดทรมานมาก อ่อนเพลียไปหมด ได้รับการบรรเทาอาการปวดด้วยยาาระงับปวดประเภทมอร์ฟิน ซึ่งยาประเภทนี้ จะเป็นอันตรายต่อชีวิตผู้ป่วยด้วยหากต้องมีการให้ยาไปเรื่อย ๆ เธอมีอาการแพ้และแสดงอาการใกล้เสียชีวิต เนื่องจากความเจ็บปวด เมื่อยามที่เธอบรรเทาอาการระงับปวดลง เธอได้ขอร้องไห้ขอให้เพิ่มปริมาณของมอร์ฟินขึ้นอีกเพื่อจะได้ตายไปจากความทรมาน เธอกล่าวว่า เธอไม่สามารถทนต่อความเจ็บปวดนั้นได้ และถึงอย่างไรในเวลาอีก

2 - 3 เดือนข้างหน้าฉันเชื่อก็คงตายด้วยโรคมะเร็งอยู่แล้ว

หมอควรจะทำอย่างไร

1. เลือกคำตอบเพียงข้อเดียว

_____ ไม่ควรให้ยาเกินขนาด

_____ คงตัดสินใจไม่ได้

_____ ควรจะให้มอร์ฟีนแก่สุภาพสตรีผู้นั้น เกินขนาดเพื่อจะไ้ทำให้

เธอตายไป

ทางเลือกของหมอ

ตอน ก. คำถามต่อไปนี้สำคัญมากน้อยเพียงไรในการตัดสินใจของท่าน
ตอบปัญหาข้างต้น กา เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางซ้ายมือของแต่ละคำถามว่า
สำคัญมากน้อยเพียงไร โปรดอย่าลืมว่าคำถามเหล่านี้เป็นเหตุผลที่ใช้ในการตัดสินใจ
ของท่านเท่านั้น ไม่ได้องการคำตอบจากคำถามเหล่านี้

สำคัญมากที่สุด	สำคัญมาก	สำคัญพอสมควร	สำคัญน้อย	ไม่สำคัญ

1. ครอบครัวยุของสุภาพสตรีคนนั้นยินยอมที่จะให้
ญาติของเขาได้รับยาเกินขนาดหรือไม่ยินยอม
2. หมอจะต้องอยู่ภายใต้ข้อบังคับของกฎหมาย
เช่นเดียวกับคนอื่นไหม เกี่ยวกับการให้ยาเกิน
ขนาด ซึ่งเท่าเทียมว่าเป็นการฆ่าเธอให้ตาย
เหมือนกัน

ส่วนสำคัญมากที่สุด	สำคัญมาก	สำคัญพอสมควร	สำคัญน้อย	ไม่สำคัญ

3. ประชาชนควรได้รับสิทธิในการตัดสินใจชีวิต
ของเขาเองหรือไม่ แม้กระทั่งเรื่องความตาย
4. หมอควรให้ยาเหมือนไม่ได้ตั้งใจ
5. รัฐมีสิทธิใหม่ที่จะบังคับให้คนมีชีวิตอยู่ต่อไป
แม้เขาจะไม่ต้องการมีชีวิตอยู่
6. ในแง่ของคุณค่าส่วนตัว คุณค่าอะไรของความตาย
ที่เกิดก่อนนำไปสู่ปัญหาส่วนลึกของสังคม
7. หมอควรจะทำให้ความสนใจต่อความทรนทานของ
สุภาพสตรีคนนั้น หรือควรสนใจว่าสังคมจะเกิด
อย่างไร มากกว่ากัน
8. การช่วยเหลือบุคคลให้จบชีวิตลงเป็นการกระทำ
ที่แสดงออกของความรับผิดชอบในการร่วมมือ
ระหว่างคนไข้กับหมอหรือไม่
9. พระเจ้าเท่านั้นจึงควรเป็นผู้ตัดสินว่า เมื่อใด
ที่ชีวิตของบุคคลจะสิ้นสุดลง
10. ค่านิยมอะไรที่หมอยึดถือสำหรับตัวเองในการ
กระทำของเขา
11. สังคมควรจะยอมให้ทุกคนได้จบชีวิตของเขาเอง
เมื่อเขาต้องการหรือไม่
12. สังคมควรจะเปิดโอกาสให้มีการฆ่าตัวตาย
หรือการฆ่าที่หาค่ายเมตตาและพร้อมกันนั้นก็
มีการคุ้มครองชีวิตของคนแต่ละคนที่ต้องการอยาก
มีชีวิตอยู่

ตอน ข. จากคำถามข้างบนนี้ให้เลือกข้อที่สำคัญที่สุด 4 ข้อ

สำคัญมากที่สุดอันดับที่ 1 คือข้อ _____

สำคัญรองลงมาอันดับที่ 2 คือข้อ _____

สำคัญรองลงมาอันดับที่ 3 คือข้อ _____

สำคัญรองลงมาอันดับที่ 4 คือข้อ _____

(ลักษณะของ เจมส์ อาร์ เรสต์)

เวลาที่ใช้ในการทำแบบทดสอบ เนื่องจากแบบทดสอบที่ไอทีต้องการให้ผู้ทำแบบทดสอบใช้ความคิด ความเข้าใจ และใช้เหตุผลเพื่อตัดสินใจ จึงไม่ได้กำหนดเวลาในการทำ

การแสดงผลการสอบ

ใช้กราฟแสดงอัตราการย่อยละของตัวอย่างประชากรแบ่งตามระดับชั้นการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม และใช้ตารางแสดงค่ามัธยฐานเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของกลุ่มตัวอย่าง

การหาคุณภาพของแบบทดสอบ

1. การสอบซ้ำ (Test-Retest Stability) ทำกับเด็กชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 28 คน เว้นช่วงเวลาห่างกัน 2 สัปดาห์ พบค่าสหสัมพันธ์โดยใช้สูตรของ Pearson Product Moment Correlation Coefficient ในการพัฒนาการขึ้น P มีค่า .81 แต่ในปีที่แปลเป็นภาษาไทยโดย สุรณีย์ จุติดำรงพันธ์ และคนอื่น ๆ หาค่าความเชื่อมั่นได้ .65 และได้ความเที่ยงตรงในการแปลที่ระดับ .768

2. หาค่าสหสัมพันธ์กับแบบสอบอื่น คะแนนพัฒนาการทางจริยธรรมชั้น P นำไปหาค่าสหสัมพันธ์กับคะแนนจากการวัดจริยธรรมของโคลเบอร์ก มีค่า .68

การตรวจสอบความคงที่ของข้อมูล (Consistency check)

วิธีการตรวจสอบว่าผู้ทำแบบทดสอบทำด้วยความจริงจัง ตั้งใจ หรือเข้าใจแบบทดสอบหรือไม่ได้จากความคงที่ของข้อมูลที่ยุ้ทำแบบทดสอบ ประเมินค่าความสำคัญมาก - น้อย ของข้อความกับการจัดอันดับความสำคัญของข้อความ ว่าสอดคล้องกันหรือไม่

ซึ่งในการทดสอบจริงจะมีปัญหาให้ 6 เรื่อง ถ้าปรากฏไม่สอดคล้องกันเกิน 2 เรื่อง หรือในเรื่องหนึ่ง ๆ ตอบเหมือนกันเกิน 9 ข้อถึง 2 เรื่อง ถือว่าแบบทดสอบนั้นใช้ไม่ได้

สำหรับในประเทศไทยได้นักจิตวิทยาและนักการศึกษาหลายท่านได้สร้าง เครื่องมือสำหรับวัดจริยธรรมด้วยวิธีการต่าง ๆ กันออกไป อาทิ เช่น

วีรยุทธ วิเชียรโชติ และคนอื่น ๆ (วีรยุทธ วิเชียรโชติ และคนอื่น ๆ 2515 : 43 - 47) ได้ทำการวิจัยเรื่องความเกรงใจในคนไทย โดยสร้างเครื่องมือ สำหรับเก็บข้อมูลเป็นแบบสอบถาม Sematic และ Role Differential Scale จำนวน 2 ชุด ได้แก่

ชุดที่ 1 Form K-N เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะของคนไทยโดยทั่ว ๆ ไป ที่มีความเกรงใจ และการแสดงออกของแต่ละคนที่ไม่เหมือนกัน ตลอดจนความ เข้าใจเกี่ยวกับเรื่องความเกรงใจของแต่ละคนก็แตกต่างกันไปด้วย แบบทดสอบชุดนี้ มี 60 ข้อ ดังตัวอย่าง

(๐) ความเข้าใจเกี่ยวกับ "ลักษณะของคนที่มีความเกรงใจ"

อ่อนน้อม 3, 2, 1, 0, -1, -2, -3 แข็งกระด้าง

ถ้ามีความรู้สึกว่าคุณที่มีความเกรงใจมีลักษณะเป็นคนอ่อนน้อมก็ทำเครื่องหมาย ล้อมรอบตัวเลขทางซ้ายมือ ยิ่งวงล้อมรอบตัวเลขซ้ายทางซ้ายมากถือว่าท่านมีความเข้าใจ ว่าคนที่มีความเกรงใจเป็นคนอ่อนน้อมมาก ถ้าวางไปทางเครื่องหมายลบ (-) แสดงว่า ท่านคิดว่าคนที่มีความเกรงใจมีลักษณะเป็นคนแข็งกระด้าง ถ้ามีความรู้สึกว่าคุณที่มีความ เกรงใจเป็นคนที่มีลักษณะกลาง ๆ ไม่แข็งกระด้าง และไม่อ่อนน้อม ท่านก็วง เลขศูนย์ (๐)

ชุดที่ 2 Form K ในฐานะที่ท่านเป็นศิษย์ ท่านรู้สึกเกรงใจหรือไม่เกรงใจ ครูอาจารย์ที่สนิทสนมกับท่านในฐานะต่อไปนี้

ขอยืมเงิน 100 บาท

เกรงใจ 3, 2, 1, 0, -1, -2, -3 ไม่เกรงใจ

ให้ผู้ตอบอ่านสถานการณ์ที่กำหนดให้แล้วพิจารณาว่าถ้าตกอยู่ในสถานการณ์และความสัมพันธ์เช่นนั้น จะมีความรู้สึกอย่างไรมากน้อยเพียงไร แล้วจงวงกลมรอบตัวเลขที่แสดงระดับความรู้สึก

วง 3 หมายความว่า เกรงใจมากที่สุด วง 2 หมายความว่า เกรงใจพอสมควร วง 1 หมายความว่า เกรงใจบ้างเล็กน้อย วง 0 หมายความว่า รู้สึกกลาง ๆ ก้ำกึ่งกันระหว่างเกรงใจและไม่เกรงใจ วง -1 หมายความว่า ไม่เกรงใจบ้างเล็กน้อย วง -2 หมายความว่า ไม่เกรงใจพอสมควร วง -3 หมายความว่า ไม่เกรงใจมากที่สุด

การให้คะแนน ถ้าคำตอบแสดงถึงลักษณะของความเกรงใจจะไล่คะแนนตั้งแต่ 7, 6, 5, 4, 3, 2, 1 ตามลำดับ การหาความเชื่อมั่นโดยวิธีแบ่งครึ่ง (Split half) ใช้สูตรของ Spearman Brown และวิธีของ Fisher's Z

Form K-N มีค่า .7273 และ .6292 ตามลำดับ

Form K มีค่า .6205 และ .9036 ตามลำดับ

ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเทัญญา ประจวบปัจฉิม (ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเทัญญา ประจวบปัจฉิม 2520) ได้ทำการวิจัยเรื่องจริยธรรมของเยาวชนไทย ในการรวบรวมข้อมูลได้สร้างเครื่องมือวัดระดับจริยธรรมขึ้นโดยยึดหลักทฤษฎีของ ไคลเนอร์ก แต่ปรับปรุงใหม่ให้เป็นปรนัยขึ้น ดังตัวอย่าง

ตอนที่ 1 มีสถานการณ์ทั้งหมด 10 สถานการณ์

คำชี้แจง คำถามตอนที่ 1 เป็นเรื่องสั้น ๆ ของบุคคลต่าง ๆ ให้ท่านอ่านซ้ำ ๆ บุคคลในเรื่องจะเลือกกระทำอย่างหนึ่งให้ท่านหยุดคิดถึงเหตุผล ว่าถ้าท่านเป็นคนคนนั้น ท่านจะกระทำเช่นนั้นเพราะเหตุผลใด เมื่อท่านให้เหตุผลแล้วจึงอ่านคำตอบที่มีให้เลือก 6 คำตอบ สำหรับแต่ละเรื่อง คำตอบใดตรงกับเหตุผลที่ท่านคิดไว้ล่วงหน้ามากที่สุด ก็ขีดเครื่องหมายถูก (✓) หน้าตัวเลขเลือกนั้น ในการตอบคำถามแต่ละข้อให้เขียนคำตอบไปเพียงคำตอบเดียว

- เรื่องที่ 1 ถ้าหน่วยแพทย์และพยาบาลเคลื่อนที่มาขอรับบริจาคโลหิตที่โรงเรียนของข้าพเจ้า ข้าพเจ้าจะไม่ร่วมในการบริจาคโลหิตเพราะ
- _____ เป็นการเสียสละที่ไ้คุณค่า
 - _____ เป็นหน้าที่ของข้าพเจ้าที่จะต้องรักษาสุขภาพของตัวเอง
 - _____ ข้าพเจ้ากลัวว่าจะรู้สึกเจ็บ และเมื่อบริจาคโลหิตแล้วจะทำให้ร่างกายอ่อนแอติดโรคง่าย
 - _____ บุคคลไม่จำเป็นจะต้องละอายใจตนเองเมื่อไม่ได้บริจาคโลหิต เพราะการทำความดีนั้นทำได้หลายทาง
 - _____ ข้าพเจ้าไม่กลัวว่าเพื่อน ๆ จะหาว่าข้าพเจ้าเป็นคนใจแคบ เพราะมีเพื่อนของข้าพเจ้าหลายคนที่ยังจะไม่บริจาคโลหิต
 - _____ คนที่ไม่บริจาคโลหิต เพราะมีเหตุผลอันสมควรยอมไม่ทำให้ความภูมิใจในตนเองลดลง

คำตอบแต่ละข้อจะเป็นตัวแทนของจริยธรรมครบ 6 ชั้น ตามทฤษฎีของโคลเบอร์ก จากการศึกษาพัฒนาการของแบบทดสอบวัดจริยธรรมพบว่า นักการศึกษาหลาย ๆ ท่านที่ศึกษาเกี่ยวกับจริยธรรมนั้น ในระยะเริ่มแรกจะตั้งคำถามเพื่อให้ผู้ตอบตัดสินใจเกี่ยวกับจริยธรรมก่อน ต่อมาก็ได้สร้างแบบทดสอบวัดการเลือกเหตุผลในการตัดสินใจจริยธรรมขึ้น อันเป็นรูปแบบให้นักการศึกษาจริยธรรมรุ่นต่อมามีคเป็นแนวทางในการสร้างแบบทดสอบวัดจริยธรรมด้านความรู้ ความรู้สึก การให้เหตุผล และพฤติกรรมทางจริยธรรม

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในต่างประเทศ

โคลเบอร์ก (Kohlberg. 1964) ได้ศึกษาการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของเด็กอเมริกัน อายุ 7 ปี, 10 ปี, 13 ปี และ 16 ปี โดยใช้แบบสัมภาษณ์เป็นคำถามปลายเปิดเป็นรายบุคคล พบว่าขั้นพัฒนาการทางจริยธรรมมีความสัมพันธ์กับระดับอายุที่เพิ่มขึ้นคือ

เด็กอายุ 7 ปี มีมากกว่า 90 เปอร์เซ็นต์ ใช้เหตุผลในชั้นที่ 1 และ 2

เด็กอายุ 10 ปี มีมากกว่า 50 เปอร์เซ็นต์ ใช้เหตุผลในชั้นที่ 1, 2

อีก 35 เปอร์เซ็นต์ ใช้ชั้น 3, 4

เด็กอายุ 13 ปี มีมากกว่า 50 เปอร์เซ็นต์ ใช้เหตุผลในชั้น 3, 4

เด็กอายุ 16 ปี มีมากกว่า 23 เปอร์เซ็นต์ ใช้เหตุผลในชั้น 5, 6

นอกจากนี้ในปี ค.ศ. 1969 โคลเบอร์ก็ยังได้ศึกษาการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม
ข้ามวัฒนธรรมกับเด็กไต้หวัน เม็กซิโก ตุรกี และยูคาตัน พบว่า

เด็กตุรกี และยูคาตัน มีการเปลี่ยนแปลงของพัฒนาการไม่ชัดเจนนัก คือ
เด็กอายุ 10 ปี ใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมชั้น 1, 2 มาก เด็กอายุ 16 ปีก็ยังคงใช้
เหตุผลเชิงจริยธรรมชั้น 1, 2 และ 3 โดยแทบจะไม่มีใครถึงชั้น 5, 6 แต่ชาวจีน
ไต้หวัน และชาวเม็กซิกัน มีพัฒนาการทางจริยธรรมเป็นขั้นตอนครบทั้ง 6 ชั้นเหมือนชาว
อเมริกัน แต่ช้ากว่าเล็กน้อย (อ้างอิงมาจาก ดวงเคื่อน พันธมนาวิน และเพ็ญแข
ประจนปัจจนึก 2520 . 42 - 46)

เรสต์ และคนอื่น ๆ (Rest and others. 1972) ได้ศึกษา
เรื่องการเลือกให้เหตุผลในการตัดสินปัญหาเชิงจริยธรรม (Moral judgment)
โดยใช้แบบทดสอบ ดีไฟนิง ไอชวส์ เทสต์ (Defining Issues Test) กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน
193 คน โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย
นักศึกษาระดับวิทยาลัยจากวิทยาลัยวิชาการศึกษา และผู้ที่จบการศึกษาระดับวิทยาลัยแล้ว
จากการศึกษาพบว่า กลุ่มที่มีการศึกษาและอายุมากกว่า มีขั้นพัฒนาการทางจริยธรรมสูงกว่า
กลุ่มที่มีการศึกษาน้อยกว่า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และกลุ่มที่มีการศึกษาสูงกว่า
จะใช้ชั้นจริยธรรมชั้นต่ำกว่า (2, 3, 4) น้อยลงด้วย

ในปี ค.ศ. 1974 เรสต์ ได้ทำการศึกษาซ้ำอีกโดยใช้กลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มคือ
กลุ่มแรกเป็นนักเรียนซึ่งเคยเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น กลุ่มที่ 2 แบ่งเป็น 3 พวก คือ
พวกที่เรียนชั้นสูงสุดของโรงเรียน พวกที่กำลังเรียนในมหาวิทยาลัยและพวกที่ทำงานแล้ว
ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนทั้ง 2 กลุ่มมีคะแนนชั้น P(5.1, 5.2 และชั้น 6 ของเรสต์)
เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญและไม่พบความแตกต่างระหว่างเพศ

การวิจัยของเรสต์เกี่ยวกับการวิจัยแบบภาคตัดขวาง (Cross-section studies) กับกลุ่มตัวอย่างที่แตกต่างกันถึง 20 กลุ่ม จำนวน 5714 คน เพื่อดูแนวโน้มของอายุและการศึกษาที่มีผลต่อการพัฒนาการทางจริยธรรมในนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2 มัธยมศึกษาปีที่ 5 วิทยาลัย บัณฑิตวิทยาลัย และผู้ใหญ่ โดยใช้แบบทดสอบทีโอเค พบว่าเมื่อระดับการศึกษาเพิ่มขึ้น คะแนนพัฒนาการทางจริยธรรมจะสูงขึ้นด้วยแต่ผู้ใหญ่ที่มีอายุมากที่สุดไม่ได้ศึกษาต่อกลับมีคะแนนพัฒนาการทางจริยธรรมชั้นต่ำกว่าผู้ที่เรียนระดับวิทยาลัยขึ้นไป (Rest. อ้างอิงมาจาก สุรสิทธิ์ จุติดำรงพันธุ์ 2522 . 24 - 25)

โฮลสไตน์ (Holstine. 1976 : 151 - 161) ได้ศึกษาระยะยาวในช่วง 3 ปี เกี่ยวกับการพัฒนาการการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของเด็กวัยรุ่นอายุ 13 ปี จำนวน 53 คนที่มีสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจสังคมระดับเดียวกัน โดยใช้วิธีสุ่มแบบเจาะจงด้านเชื้อชาติ สถิติปัญญา (I.Q. $\geq$ 100) โดยใช้สถานการณ์ของโคลเบอร์ก 5 เรื่อง กันแบบสัมภาษณ์หลัง โดยทดสอบครั้งแรกด้วยการสัมภาษณ์บิดามารดา พร้อมกับทดสอบการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของเด็ก แต่แยกห้องสอบที่บ้านของกลุ่มตัวอย่างหลังจากทดสอบเด็กแล้ว 2 เดือน ไปสัมภาษณ์บิดามารดาอีก

ผลการวิจัยพบว่า

1. ในการสอบครั้งแรกที่บ้านของกลุ่มตัวอย่าง เด็กชายและเด็กหญิงมีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมไม่แตกต่างกัน แต่ครั้งหลังแตกต่างกันเล็กน้อยอย่างไม่มีความสำคัญทางสถิติ
2. เมื่อเปรียบเทียบผลการสอบครั้งแรกและครั้งหลังของเด็กชายและเด็กหญิง บิดา มารดาแล้วพบว่าในกลุ่ม เด็กชาย เด็กหญิง บิดา มีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมแตกต่างกัน แต่ไม่พบความแตกต่างในมารดาแต่อย่างใด
3. สถิติปัญญามีความสัมพันธ์กับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของเด็ก
4. ในช่วง 3 ปี เด็กมีพัฒนาการทางจริยธรรมสูงขึ้นจากระดับกลางไปสู่ระดับสูงมากกว่าขั้นต่ำไปสู่ขั้นสูงและกลุ่มตัวอย่างที่มีจริยธรรมสูงเก็บกตมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีจริยธรรมต่ำ

เคตตีเฟียน (Ketefian. 1981 : 171 - 176) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเหตุผลเชิงจริยธรรมและพฤติกรรมเชิงจริยธรรม (Moral Reasoning and Moral Behavior) ในกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นพยาบาลปฏิบัติการจำนวน 79 คน โดยใช้แบบทดสอบคีไอทีของเรสต์ วัดการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมและสร้างแบบทดสอบเจเอเอนดี (Judgment About Nursing Decision) วัดพฤติกรรมเชิงจริยธรรม ในแบบทดสอบเจเอเอนดี (JAND) ประกอบด้วยเรื่องราวเกี่ยวกับจรรยาของพยาบาล 7 เรื่อง และมีข้อความแบบปรนัย 48 ข้อ สำหรับวัดพฤติกรรมเชิงจริยธรรมด้านความรู้ ค่านิยม และการรับรู้ แบบทดสอบมีความเชื่อมั่น .70 ผลการวิจัยพบว่า

1. มีความสัมพันธ์ทางบวกระหว่างเหตุผลเชิงจริยธรรมกับความรู้ ค่านิยมของพฤติกรรมเชิงจริยธรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. มีความสัมพันธ์ทางบวกระหว่างเหตุผลเชิงจริยธรรมกับการรับรู้ของพยาบาลในพฤติกรรมเชิงจริยธรรมที่ปรากฏจริงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นอกจากงานวิจัยนี้ เคตตีเฟียน (Ketefian. 1981 : 98 - 103) ยังได้เคยศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเชิงวิเคราะห (Critical Thinking) การเตรียมการและระดับการให้เหตุผลในการเลือกตัดสินใจเชิงจริยธรรมในพยาบาลปฏิบัติการจำนวน 79 คน โดยใช้แบบทดสอบ คีไอที ของเรสต์ วัดระดับการให้เหตุผลในการตัดสินใจเชิงจริยธรรม และใช้แบบทดสอบ The Watson Glaser Critical Thinking Appraisal Test ของ Watson, G. และ Glaser, E.M. สำหรับวัดความคิดเชิงวิเคราะห การเตรียมการศึกษา ผลการศึกษาพบว่า ความคิดเชิงวิเคราะหมีความสัมพันธ์ทางบวกกับระดับการให้เหตุผลในการเลือกตัดสินใจเชิงจริยธรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และมีความแตกต่างระหว่างระดับการให้เหตุผลในการเลือกตัดสินใจเชิงจริยธรรมของพยาบาลวิชาชีพ และพยาบาลผู้ชำนาญเฉพาะทางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คริชแฮม (Crisham, 1981 : 104 - 110) ได้ศึกษาการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของพยาบาล โดยใช้แบบทดสอบดีไอทีของเรลด์ การตอบสนองในสถานการณ์สมมุติขึ้น และสร้างแบบทดสอบเอ็นคี้ที (Nursing Dilemma Test, NDT). การตอบสนองในเรื่องที่เกี่ยวกับการปฏิบัติจริงของพยาบาล ลักษณะของแบบทดสอบเอ็นคี้ที คล้ายกับแบบทดสอบดีไอทีที่มีสถานการณ์ให้ แล้วให้พยาบาลตอบ 3 ข้อคือ

ข้อ 1 ถามว่าพยาบาลควรจะทำอย่างไรจากข้อย่อย 3 ข้อที่ยกมาให้เลือกเพียง 1 ข้อ

ข้อ 2 กำหนดข้อความที่เกี่ยวข้องกับเรื่องมาให้ 6 ข้อ ให้จัดอันดับความสำคัญจากสำคัญอันดับ 1 ถึงสำคัญอันดับ 6

ข้อ 3 ถามว่าถ้ามีเหตุการณ์ที่คล้ายกับปัญหาทางจริยธรรมที่กำหนดให้ พยาบาลจะตัดสินใจปฏิบัติในข้อใดจากข้อความที่กำหนดมาให้ 5 ข้อความ (เลือกเพียงข้อเดียว)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยมีจำนวน 225 คน ประกอบด้วยพยาบาลหลักสูตรต่อเนื่อง พยาบาลระดับปริญญาตรี พยาบาลระดับปริญญาโท นักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 3 และผู้สำเร็จการศึกษาระดับวิชาชีพอื่น ๆ ผลการวิจัยพบว่า

ระดับการศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับระดับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม ส่วนคะแนนเอ็นคี้ทีของกลุ่มเพิ่มตามระดับการศึกษายกเว้นพยาบาลที่เรียนสูงกว่าปริญญาตรีทางการพยาบาล และผู้ที่จบวิชาชีพอื่น ๆ แต่ทั้ง 5 กลุ่มแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ

กลุ่มพยาบาลวิชาชีพมีคะแนนดีไอที และเอ็นคี้ทีสูงกว่ากลุ่มนักเรียนพยาบาล และกลุ่มวิชาชีพอื่นอย่างมีนัยสำคัญ

พยาบาลระดับปริญญาตรี มีคะแนนดีไอทีและเอ็นคี้ทีสูงกว่าพยาบาลหลักสูตรต่อเนื่อง และพยาบาลที่มีประสบการณ์ในการทำงานสูงกว่า 5 ปี มีคะแนนดีไอทีและเอ็นคี้ที สูงกว่าพยาบาลที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 1 ปี อย่างมีนัยสำคัญ

งานวิจัยในประเทศ

ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจันปัจฉินิก (ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจันปัจฉินิก 2520) ได้ทำการวิจัยเรื่องจริยธรรมของเยาวชนไทย เพื่อที่จะศึกษาบ่อเกิดและพัฒนาการทางจริยธรรมของเยาวชนไทยและศึกษาสาเหตุและผลของพฤติกรรมซึ่งแสดงความซื่อสัตย์ โดยใช้วิธีศึกษา 2 วิธีคือ การศึกษาภาคสนาม และการทดลองในห้องปฏิบัติการ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาเป็นนักเรียนโรงเรียนรัฐบาล และนิสิตทั้งชายหญิงในเขตกรุงเทพมหานคร ผู้มีอายุระหว่าง 11 ถึง 25 ปี จำนวน 1400 คน โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มัธยมศึกษาปีที่ 1 มัธยมศึกษาปีที่ 3 มัธยมศึกษาปีที่ 5 และมหาวิทยาลัยปีที่ 2 จากครอบครัวที่มีฐานะ เศรษฐกิจและสังคม 3 ระดับคือ สูง ปานกลางและต่ำ เครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วย

1. แบบวัดระดับจริยธรรม ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยยึดหลักทฤษฎีของโคลเบอร์ก ซึ่งประกอบด้วยสถานการณ์ต่าง ๆ ที่คุ้นเคยของเยาวชนไทย 10 เรื่อง เป็นเรื่องที่ไม่บุคคลถูกกำหนดให้ทำความดี 5 เหตุการณ์ และทำความเลวอีก 5 เหตุการณ์ แต่ละเรื่องจะมีคำตอบให้เลือก 6 ข้อ ใน 6 ข้อนี้ แต่ละข้อจะเป็นคำตอบที่เป็นตัวแทนของจริยธรรมครบทั้ง 6 ชั้น ตามทฤษฎีของโคลเบอร์ก แบบวัดนี้มีค่าความเชื่อมั่น .77

2. แบบวัดลักษณะบุคลิกภาพ มีลักษณะแบบสอบถาม 20 ข้อ แต่ละข้อมีประโยคและมาตราส่วน 11 หน่วยประกอบ ให้ผู้ตอบเลือกคำตอบประเภทใดประเภทหนึ่งใน 4 ประเภท จริงที่สุด ก่อนข้างจริง ไม่ค่อยจริง ไม่จริงเลย และจากคำตอบแต่ละประเภทนี้ให้เลือกชื่อ ก หรือ ข ก หมายถึง ผู้ตอบมั่นใจในคำตอบนั้นมาก ส่วน ข หมายถึง ผู้ตอบมั่นใจในคำตอบนั้นน้อย คะแนนประจำคำตอบ ก จึงมากกว่าคะแนนประจำคำตอบ ข ทุกกรณี เนื้อหาที่ถามจะถามเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย การเรียน การเงิน การดอมเครื่องใช้ เป็นต้น แบบสอบถามนี้หาความเชื่อมั่นได้ .90

3. แบบสอบถามการยอมรับเลี้ยงดู มีลักษณะแบบประเมินค่าเป็นมาตราส่วน 11 หน่วย เหมือนแบบวัดลักษณะบุคลิกภาพ มีทั้งหมด 30 ข้อ ถามเกี่ยวกับการถูกเลี้ยงดูแบบรัก แบบควบคุม แบบลงโทษทางกาย-จิต และแบบใช้เหตุผล เน้นค่าความเชื่อมั่นได้ .70

4. แบบสอบถามภูมิหลัง ถามเกี่ยวกับอายุ เพศ ศาสนา สถานที่เกิด และระดับการศึกษาของผู้ตอบ นอกจากนี้ยังถามถึงอาชีพของบิดาหรือผู้ปกครอง รายได้ และจำนวนสมาชิกในครอบครัว โดยให้เลือกตอบในคำตอบที่จัดไว้ให้

5. แบบวัดความสันทัดทางภาษา เป็นคำถามแบบปรนัย 4 ตัวเลือก เป็นการวัดความสันทัดทางภาษาไทย มีจำนวน 30 ข้อ ค่าความเชื่อมั่น .49

ผลการวิจัยพบว่า คะแนนเฉลี่ยของจริยธรรมของนักเรียนไม่แตกต่างกันมากนัก เพอร์เซนต์ของผู้มีจริยธรรมอยู่ในชั้นที่ 1 ถึง 6 ของเยาวชน ส่วนใหญ่อยู่ในชั้นที่ 4 และพัฒนาการทางจริยธรรมของเยาวชนไม่ปรากฏชัดถึงความแตกต่างตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษาและสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เดช วิโย (เดช วิโย 2522 : 60 - 63) ได้ศึกษาเปรียบเทียบพัฒนาการด้านการคิดให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนประถมศึกษา ที่ได้รับการเลี้ยงดูต่างกัน ตามหัวข้อจริยศึกษาในหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงประถมศึกษาปีที่ 6 ในเขตการศึกษา 9 ระดับชั้นละ 30 คน รวม 180 คน โดยวิธีสุ่มอย่างง่าย หัวข้อจริยธรรมที่ศึกษาคัดเลือกจากหลักสูตรซึ่งมี 30 ข้อ เหลือเพียง 13 ข้อ จัดหมวดหมู่ดังนี้

1. ความเมตตา กรุณา การไม่ประทุษร้ายต่อชีวิตร่างกายของบุคคลและสัตว์
 2. ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เสียสละ ไม่เห็นแก่ตัว ไม่ละเมิดของรักของผู้อื่น
- การรู้จักความพอคี่

3. การมีสัจจะและความจริงใจ ไม่พูดปด ไม่พูดบิดเบือน ไม่อำพรางความจริง ไม่ยุยงให้เกิดความแตกแยก

4. ความเป็นผู้มีสติ รู้จักยับยั้งชั่งใจ รู้จักอดทนชั่วคือ ความเป็นผู้มีเหตุผล

5. ความละเอียดและความเกรงกลัวต่อการกระทำชั่ว ความอดทน อดกลั้น

6. ความกตัญญูทศเวที
เครื่องมือที่ใช้

1. แบบสอบวัดการอบรมเลี้ยงดู ซึ่ง จิตรา เป้าทรัพย์ สร้างไว้เมื่อ พ.ศ. 2520 แบบ Rating Scale จำนวน 45 ข้อ ค่าความเชื่อมั่นมีค่า .869 (L -Coefficient) ทาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญ ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างภายในโดยวิธีวิเคราะห์ข้อคำถามเป็นรายข้อใช้เทคนิค 27 เปอร์เซนต์

2. แบบสอบวัดการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม เป็นแบบทดสอบที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเองตามแนวทางของโคลเบอร์ก โดยสร้างเป็นสถานการณ์ถูกเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับเหตุการณ์ทางจริยธรรม มีภาพประกอบให้เข้าใจยิ่งขึ้น จากเรื่องราวให้เด็กตัดสินใจว่าเขาจะทำอย่างไรเมื่อเขาอยู่ในสถานการณ์นั้น เพราะอะไรจึงทำอย่างนั้น นำเหตุผลของเด็กไปพิจารณาว่าอยู่ในขั้นใด ตามขั้นการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของโคลเบอร์ก ผลการศึกษาพบว่า

1. การให้เหตุผลเชิงจริยธรรมทุกด้านพัฒนาขึ้นตามระดับชั้นเรียน

2. เด็กที่ได้รับการเลี้ยงดูแตกต่างกันให้เหตุผลเชิงจริยธรรมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย ให้เหตุผลเชิงจริยธรรมสูงสุด และเด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดให้เหตุผลเชิงจริยธรรมสูงกว่าเด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย

สุรณีย์ จุติดำรงพันธ์ (สุรณีย์ จุติดำรงพันธ์ 2522) ได้ศึกษาพัฒนาการทางจริยธรรมของนักเรียนมัธยมศึกษาในภาคใต้ตามทฤษฎีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของโคลเบอร์ก ในกลุ่มนักเรียนมัธยมศึกษา 2 กลุ่ม ซึ่งมี เพศ ระดับชั้น และสถานภาพทางเศรษฐกิจสังคมที่แตกต่างกัน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชายหญิงจำนวน 480 คน ซึ่งศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และมัธยมศึกษาปีที่ 5 จาก 10 โรงเรียนในภาคใต้ จัดกลุ่มเข้าตามระดับสถานภาพทางเศรษฐกิจสังคมโดยใช้ดัชนี 3 ตัวคือ การศึกษาของบิดา อาชีพของบิดา รายได้ของบิดา

เครื่องมือที่ใช้

1. แบบสอบถามสถานภาพทางเศรษฐกิจสังคมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ประกอบด้วย รายละเอียดส่วนตัวของบิดามารดา ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ขนาดของครอบครัว ลักษณะที่อยู่อาศัยและเครื่องใช้ในบ้าน

2. แบบทดสอบ (The Defining Issues ของ เรสท์ และคนอื่น ๆ) ซึ่งแปลและเรียบเรียงเป็นภาษาไทยทุกประการ เพียงแต่เปลี่ยนรูปประโยคและคำที่ใช้ให้เหมาะสมกับสภาพสังคมไทย โดย สุรณีย์ จุติดำรงพันธ์ และคนอื่น ๆ ค่าความเชื่อมั่นในการแปลมีค่า .768 และผ่านการตรวจสอบด้านความเที่ยงตรงโดยผู้เชี่ยวชาญ ด้านภาษาทั้ง 2 ภาษา ผลการศึกษพบว่า

1. นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีพัฒนาการทางจริยธรรมสูงกว่านักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. นักเรียนมัธยมศึกษาเพศชายและเพศหญิง มีพัฒนาการทางจริยธรรมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3. นักเรียนมัธยมศึกษาที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจสังคมระดับสูงและระดับต่ำ มีพัฒนาการทางจริยธรรมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จิรพันธ์ พิทักษ์ (จิรพันธ์ พิทักษ์ 2524) ได้ศึกษาเพื่อเปรียบเทียบจริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ เคยเรียนและไม่เคยเรียนในโรงเรียนพุทธศาสนาวินายก และหาความสัมพันธ์ระหว่างจริยธรรมกับจำนวนปีที่เรียนในโรงเรียนพุทธศาสนาวินายก กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนบ้านนาสาร อำเภอนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี ที่เคยเรียนในโรงเรียนพุทธศาสนาวินายก 100 คน และผู้ที่ไม่เคยเรียน 300 คน เลือกกลุ่มโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย

เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง แบบสถานการณ์ และให้เลือกตอบจาก 6 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ .8126 หาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญด้านจริยธรรม ด้านการวิจัย ด้านการศาสนา และด้านการสร้างแบบทดสอบ วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธี t-test และหาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตามวิธีของเพียร์สัน

ผลการศึกษาพบว่า

นักเรียนที่เรียนในโรงเรียนพุทธศาสนาวนอาทิตย์มีจริยธรรมสูงกว่านักเรียนที่ไม่เคยเรียนในโรงเรียนพุทธศาสนาวนอาทิตย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ไม่มีความสัมพันธ์กันระหว่างจริยธรรมกับจำนวนปีที่เรียนในโรงเรียนพุทธศาสนาวนอาทิตย์

ศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู (ศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู 2525) ได้ทำการวิจัยเรื่องจริยธรรมของอาจารย์และนักศึกษา สังกัดสถานศึกษากรมการฝึกหัดครู เพื่อวิเคราะห์การกระจายความถี่ในการเลือกพฤติกรรมทางจริยธรรมด้านต่าง ๆ และเปรียบเทียบคุณลักษณะทางจริยธรรมด้านต่าง ๆ ระหว่างกลุ่มอาจารย์และกลุ่มนักศึกษาครู โดยมีขอบเขตการวิจัยในจริยธรรม 11 คุณลักษณะคือ ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์สุจริต ความมีเหตุผล ความกตัญญูกตเวที ความมีระเบียบวินัย ความเสียสละ ความสามัคคี ความมั่งคั่ง ความยุติธรรม ความอดุสหาะ ความเมตตากรุณา กลุ่มตัวอย่างเป็นอาจารย์ 1,112 คน และนักศึกษาระดับ ป.กศ.สูง และปริญญาตรี 9,845 คน ในปีการศึกษา 2522 ซึ่งสุ่มมาจากวิทยาลัยครูทั่วประเทศ

เครื่องมือที่ใช้ตรวจสอบคุณลักษณะทางจริยธรรมของอาจารย์และนักศึกษามีลักษณะเป็นแบบทดสอบสร้างสถานการณ์กำหนดสถานการณ์ที่เป็นปัญหาขึ้นแล้วมีพฤติกรรมให้เลือกกระทำ 3 พฤติกรรม คือ พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ พฤติกรรมชั้นกลาง พฤติกรรมที่พึงประสงค์ หาความเที่ยงตรงตามเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญ และหาอำนาจจำแนกรายข้อด้วยวิธี ไค สแคว (Chi-Square) ได้ข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนกสูง 86 ข้อ ผลการวิจัยพบว่า

1. คุณลักษณะทางจริยธรรมของอาจารย์ที่อยู่ในระดับดีมาก คือความเมตตา กรุณา และที่อยู่ในระดับดีได้แก่ ความมีเหตุผล ความกตัญญู ความมั่งคั่งและความอดุสหาะ ส่วนคุณลักษณะทางจริยธรรมที่อยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์คือ ความรับผิดชอบ
2. คุณลักษณะทางจริยธรรมของนักศึกษาที่อยู่ในระดับดี ได้แก่ ความมีเหตุผลและความเมตตากรุณา คุณลักษณะที่อยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์ได้แก่ ความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบ

3. อาจารย์มีคุณลักษณะทางจริยธรรมดีกว่านักศึกษาหลายด้าน ยกเว้นด้าน
ความมีระเบียบวินัย

4. นักศึกษาหญิงมีคุณลักษณะทางจริยธรรมด้านต่าง ๆ ทั้ง 11 คุณลักษณะ
สูงกว่านักศึกษาชาย

อัครอนงค์ ปราโมทย์ (อัครอนงค์ ปราโมทย์ ม.ล., 2525) ได้ศึกษา
เรื่องการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของพยาบาลวิชาชีพในกรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์
เพื่อศึกษาระดับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของพยาบาลวิชาชีพที่มีตำแหน่งหน้าที่
และวุฒิทางการศึกษาต่างกัน โดยยึดทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบอร์ก
เป็นหลักกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเป็นพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษาพยาบาล
และโรงพยาบาลที่มีนักศึกษาพยาบาลฝึกปฏิบัติในกรุงเทพมหานคร โดยวิธีสุ่มแบบหลาย
ขั้นตอน รวมทั้งสิ้น 430 คน

เครื่องมือที่ใช้

1. แบบสอบถามสถานภาพเกี่ยวกับตำแหน่งหน้าที่ วุฒิทางการศึกษาซึ่งผู้วิจัย
สร้างขึ้นเอง

2. แบบสอบ The Defining Issues Test ของเรสท์และคนอื่น ๆ
ซึ่งแปลเป็นภาษาไทยโดย สุรณีย์ จุติดำรงพันธ์ และคณะ ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นในการ
แปล .768

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การตรวจและให้คะแนนตามคู่มือของเรสท์ หากค่าร้อยละ
ค่ามัธยฐานเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบความมีนัยสำคัญของความแตกต่าง
ทางสถิติด้วยวิธี t-test

3. พยาบาลที่มีวุฒิทางการศึกษาสูง มีระดับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมสูงกว่าพยาบาลที่มีวุฒิทางการศึกษาน้อยกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สมชาย พุ่มพิมล (สมชาย พุ่มพิมล 2525) ได้ทำการทดลองสอนเรื่องความเมตตาทางศาสนาแก่เด็กที่มีระดับพัฒนาการทางสติปัญญาแตกต่างกันโดยวิธีกลุ่มสัมพันธ์กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เขตธานีเมือง จังหวัดนครปฐม จำนวน 120 คน

เครื่องมือที่ใช้

1. แบบการสอบความเมตตาทางศาสนาโดยวิธีกลุ่มสัมพันธ์และโดยวิธีสอนแบบธรรมคา
2. แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจเรื่องความเมตตาทางศาสนา ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเองแบบปรนัย 4 ตัวเลือก หากคุณภาพด้านความเชื่อมั่นโดยวิธีสูตร KR-20 มีค่า .84
3. แบบทดสอบทัศนคติเรื่องความเมตตาทางศาสนา ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเองแบบสถานการณ์ที่เกี่ยวกับการแสดงความเมตตาทางศาสนาที่นักเรียนทั่ว ๆ ไปพบในชีวิตประจำวัน และเป็นเรื่องที่นักเรียนจะต้องตัดสินใจ เป็นลักษณะแบบทดสอบปลายเปิด หากค่าความเชื่อมั่นได้ .81 (α -Coefficient)
4. เครื่องมือวัดระดับสติปัญญาตามทฤษฎีของปีอาเจต์ ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเองตามแนวของเพียเจต์ (Piaget)

ผลการวิจัยพบว่า

1. กลุ่มที่ได้รับการสอนโดยวิธีกลุ่มสัมพันธ์มีความรู้ความเข้าใจและทัศนคติเพิ่มขึ้น และแตกต่างจากวิธีสอนแบบธรรมคาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. กลุ่มที่มีระดับสติปัญญาชั้นก้าวไปสู่ขั้นนามธรรมและขั้นรูปธรรมมีความรู้ความเข้าใจ ทัศนคติในเรื่องความเมตตาทางศาสนาได้ดีกว่ากลุ่มที่มีระดับสติปัญญาในขั้นก้าวไปสู่ขั้นรูปธรรม

จากเอกสารและผลงานวิจัยเกี่ยวกับจริยธรรมดังกล่าวมา จะเห็นได้ว่าผู้ศึกษาด้านใหญ่สนใจที่จะเปรียบเทียบระดับของจริยธรรม และสนใจที่จะรู้ว่าบุคคลใดมีความรู้

ความรู้สึก มีการใช้เหตุผล และมีพฤติกรรมทางจริยธรรมมากขึ้นเพียงใด ซึ่งจริยธรรมแต่ละด้านที่ศึกษากันนั้นล้วนแต่มีคุณประโยชน์ต่อตนเองและสังคมทั้งสิ้น หากในการศึกษานั้นได้มีเครื่องมือวัดที่มีคุณภาพดี ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะสร้างแบบทดสอบวัดจริยธรรมด้านความเมตตาากรุณา เพราะในการพัฒนาประเทศให้มีความเจริญมั่นคงทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองนั้น ความเป็นผู้มีเมตตาากรุณาของประชากรของชาติเป็นจริยธรรมที่จะขาดเสียมิได้ เพราะความเมตตาากรุณาเป็นธรรมที่คำจุนโลกให้อยู่ร่วมกันด้วยสันติสุข ดังนั้นการมีแบบทดสอบวัดความเมตตาากรุณาที่มีคุณภาพจะเป็นแนวทางให้ครู ผู้ปกครองและผู้ที่เกี่ยวข้องได้ช่วยเหลือและเสริมสร้างนักเรียนให้มีจริยธรรมด้านความเมตตาากรุณาอันจะเป็นประโยชน์ต่อนักเรียนและสอดคล้องกับความต้องการของประเทศชาติต่อไป

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 ปีที่ 2 ปีที่ 3 และปีที่ 4 ปีการศึกษา 2527 จากวิทยาลัยพยาบาลของรัฐในกรุงเทพมหานคร มีจำนวนนักศึกษาทั้งสิ้น 2,675 คน จากวิทยาลัยพยาบาลจำนวน 6 วิทยาลัย ซึ่งกระจายอยู่ในเขตต่าง ๆ 5 เขต คือ เขตดุสิต เขตพญาไท เขตป้อมปราบ เขตปทุมวันและเขตบางเขน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 ปีที่ 2 ปีที่ 3 และปีที่ 4 ประจำปีการศึกษา 2527 จากวิทยาลัยพยาบาลของรัฐในกรุงเทพมหานคร จำนวน 880 คน ซึ่งเลือกมาโดยวิธีสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) และใช้ระดับชั้นเรียนเป็นชั้นภูมิ (Strata) มีลำดับชั้นในการสุ่มดังนี้

ขั้นที่ 1 ประมาณขนาดของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดด้วยความเชื่อมั่น 99 เปอร์เซ็นต์ (.01) ซึ่งเทียบจากตารางขนาดกลุ่มตัวอย่าง (Sample size table) ปรากฏว่าต้องใช้กลุ่มตัวอย่าง 692 คน (สวน สบายศ และ อังคณา สบายศ 2525 : 287 อ้างอิงมาจาก Mercado. n.d.) แต่ในการวิจัยครั้งนี้ได้เพิ่มกลุ่มตัวอย่างเป็น 880 คน

ขั้นที่ 2 คำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดสอบโดยวิธีสัดส่วน ได้จำนวนนักศึกษาระดับปีที่ 1 จำนวน 220 คน ปีที่ 2 จำนวน 220 คน ปีที่ 3 จำนวน 220 คน และปีที่ 4 จำนวน 220 คน

ขั้นที่ 3 สุ่มกลุ่มตัวอย่างจากแต่ละชั้นภูมิ (Strata) โดยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) สำหรับทดสอบครั้งที่ 1 จำนวน 200 คน ทดสอบครั้งที่ 2 จำนวน 200 คน ทดสอบครั้งที่ 3 จำนวน 480 คน ทั้งแสดงรายละเอียดจากตาราง 2 และ 3

ตาราง 2 จำนวนนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามวิทยาลัยพยาบาล ชั้นปี และครั้งที่ในการสอบ

อันดับ	สอบครั้งที่ วิทยาลัยพยาบาล	ชั้นปีที่ 1			ชั้นปีที่ 2			ชั้นปีที่ 3			ชั้นปีที่ 4		
		1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3
1	ทหารบก	20					20	19					17
2	ทหารอากาศ			27			24	22			25		
3	กิจการอู่		24	35		56				53	34		17
4	กรุงเทพ			58			57		59			41	20
5	สภากาชาดไทย	36			44					47			46
6	ตำรวจ		20				19			20			20
รวม	รวม	56	44	120	44	56	120	41	59	120	59	41	120
		220			220			220			220		

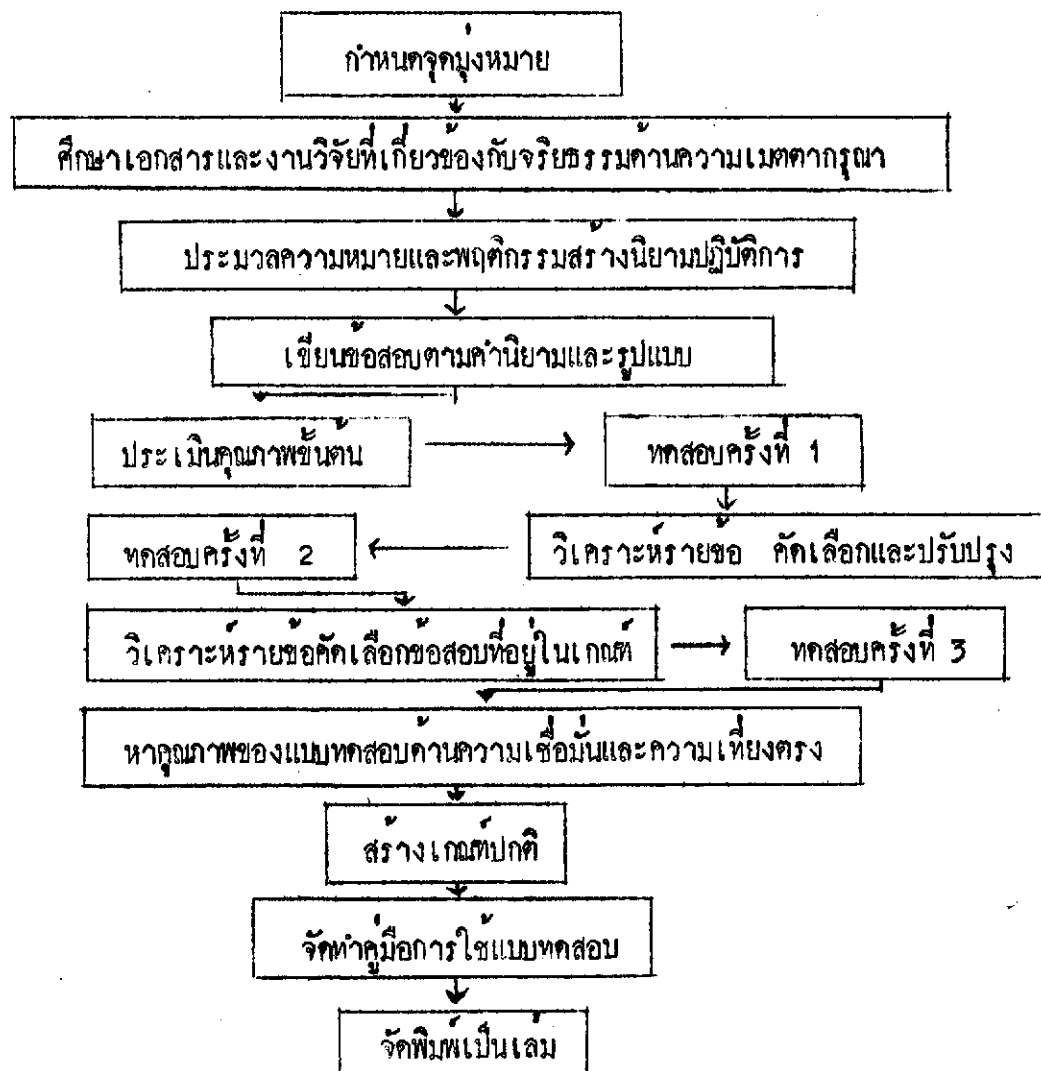
ตาราง 3 จำนวนนักศึกษาที่ใช้ในการศึกษา จำแนกตามชั้นเรียนและครั้งที่ในการสอบ

นักศึกษาพยาบาล	ทดสอบครั้งที่ 1	ทดสอบครั้งที่ 2	ทดสอบครั้งที่ 3
ชั้นปีที่ 1	56	44	120
ชั้นปีที่ 2	44	56	120
ชั้นปีที่ 3	41	59	120
ชั้นปีที่ 4	59	41	120
รวม	200	200	480

จากตาราง 2 และ 3 แสดงให้เห็นว่าในการทดสอบครั้งที่ 1 ใช้กลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นนักศึกษาพยาบาลจาก 4 วิทยาลัย จำนวน 200 คน ในการทดสอบครั้งที่ 2 ใช้กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างจากวิทยาลัยพยาบาล 4 วิทยาลัย จำนวน 200 คน และในการทดสอบครั้งที่ 3 ใช้กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักศึกษาพยาบาลจาก 6 วิทยาลัย พยาบาล จำนวน 480 คน

วิธีดำเนินการสร้างแบบทดสอบวัดจริยธรรมด้านความเมตตากรุณา

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างตามลำดับขั้น ดังแสดงในภาพประกอบ 1 ดังนี้

ภาพประกอบ 1 แสดงลำดับขั้นของการสร้างแบบทดสอบวัดจริยธรรมด้านความเมตตากรุณา

ในการสร้างแบบทดสอบวัดจริยธรรมด้านความเมตตาคุณะนั้น ได้เริ่มดำเนินการตามลำดับขั้นตอน (ภาพประกอบ 1) โดยเริ่มมาจาก

1. กำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้างแบบทดสอบ

- 1.1 เพื่อสร้างแบบทดสอบวัดจริยธรรมด้านความเมตตาคุณสำหรับ
นักศึกษาพยาบาล
- 1.2 เพื่อตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบวัดจริยธรรมด้านความเมตตาคุณ
- 1.3 เพื่อสร้างเกณฑ์ปกติสำหรับตีความหมายคะแนนจากการสอบวัด
จริยธรรมด้านความเมตตาคุณ

2. วางแผนการสร้างแบบทดสอบ

2.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อวิเคราะห์ความหมาย และ
ขอบข่ายของจริยธรรมด้านความเมตตาคุณ รวมทั้งศึกษาวิธีการสร้างแบบทดสอบ จาก
แบบทดสอบมาตรฐานต่างประเทศ โดยเฉพาะแบบทดสอบต่อไปนี้

- 2.1.1 Omnibus Personality Inventory (OPI) สร้างโดย
Heist, P. and Yong, G.
- 2.1.2 Edward Personality Preference Schedule (EPPS)
สร้างโดย Allen L. Edward
- 2.1.3 California Psychological Inventory (CPI)
สร้างโดย Harrison G. Gough
- 2.1.4 The Minnesota Multiphasic Personality Inventory (MMPI)
สร้างโดย Hathaway and Mokinley
- 2.1.5 The Defining Issues Test สร้างโดย James R. Rest.
- 2.1.6 The Watson Glaser Critical Thinking Appraisal Test
สร้างโดย Watson, G. and Glaser, E.M.

2.2 รวบรวมความหมาย ขอบข่าย และพฤติกรรมที่เกี่ยวกับจริยธรรม
ด้านความเมตตาทางกฎหมายของนักศึกษาพยาบาล

2.3 สร้างนิยามปฏิบัติการของจริยธรรมด้านความเมตตาทางกฎหมายโดยยึด
ความหมาย ขอบข่าย และพฤติกรรมที่ประมวลได้ในข้อ 2.2

3. สร้างเครื่องมือ นำนิยามมาเป็นหลักในการสร้างเครื่องมือให้ครอบคลุม
พฤติกรรมต่าง ๆ ที่ระบุไว้

ลักษณะของเครื่องมือ เป็นแบบทดสอบที่ถามเกี่ยวกับ ความรู้สึก ความคิดเห็น
หรือการกระทำบางอย่างของนักศึกษาพยาบาลในเรื่องที่เกี่ยวกับวิชาชีพ และเรื่อง
ทั่ว ๆ ไป ซึ่งแบ่งเป็น 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบทดสอบชนิดข้อความ ให้นักศึกษาตอบว่า "ใช่" หรือ
"ไม่ใช่" จำนวน 83 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบทดสอบชนิดสถานการณ์ จำนวน 30 สถานการณ์ ในแต่ละ
สถานการณ์จะมีข้อความถาม 4 ข้อ แต่ละข้อจะให้นักศึกษาเลือกตอบ จากตัวเลือก 2 ตัวเลือก
ที่กำหนดไว้

การให้คะแนนสำหรับคำตอบที่ถูกต้อง จะได้คะแนนเป็น 1 และคำตอบที่ผิดเป็น 0

4. ประเมินคุณภาพขั้นต้นของแบบทดสอบ โดยผู้เชี่ยวชาญด้านพุทธศาสนา
ด้านจริยธรรม ด้านจิตวิทยา ด้านวัดผลการศึกษา และด้านวิชาชีพพยาบาล โดยการ
ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity)

5. ทดสอบครั้งที่ 1 นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นไปทดลองสอบกับกลุ่มตัวอย่าง
จำนวน 200 คน

6. วิเคราะห์ข้อสอบจากการทดสอบครั้งที่ 1 เพื่อ

6.1 หาจุดบกพร่องของแบบทดสอบ เช่น การใช้ภาษาในข้อความถาม
การดำเนินการสอบ

6.2 หาเวลาจำกัด (Time Limit) ในการให้นักเรียนทำแบบทดสอบ
โดยใช้เวลา ซึ่ง 90 เปอร์เซ็นต์ของนักเรียนทำเสร็จ

6.3 หาค่าอำนาจจำแนกของข้อคำถามเป็นรายข้อ (Item analysis) โดยใช้ t -test เพื่อคัดเลือกร้อยที่ค่า t มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนค่า t ที่อยู่ระหว่าง 1.64 - 1.96 นำไปปรับปรุงเพื่อทดสอบครั้งใหม่

6.4 คัดเลือกข้อที่ไม่สามารถปรับปรุงได้ทิ้ง และปรับปรุงข้อสอบให้ดีขึ้น โดยให้มีจำนวนข้อสอบเพียงพอต่อการสอบครั้งต่อไป

7. ทดสอบครั้งที่ 2 นำแบบทดสอบที่ปรับปรุงจากการทดสอบครั้งที่ 1 ไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 200 คน แล้ววิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบเป็นรายข้อ โดยใช้ t -test เพื่อคัดเลือกร้อยที่ค่า t มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

8. ทดสอบครั้งที่ 3 นำแบบทดสอบที่คัดเลือกจากการสอบครั้งที่ 2 ไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 480 คน เพื่อตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบคือ ค่าความเชื่อมั่น โดยวิธีของคูเคอร์ ริชาร์ดสัน (Kuder Richardson) และหาค่าความเที่ยงตรงของแบบทดสอบ 2 วิธี คือ ความเที่ยงตรงตามสภาพ โดยใช้สหสัมพันธ์แบบจังก์ชันกับ โดยนำเอาอันดับคะแนนที่ได้จากการทดสอบไปหาความสัมพันธ์กับอันดับที่ ได้จากการสังเกตของอาจารย์ฝ่ายบริการทางการศึกษา อาจารย์ฝ่ายวิชาการ และกลุ่มเพื่อนร่วมชั้นเรียน และหาความเที่ยงตรงตามโครงสร้างด้วยเทคนิคกลุ่มที่รู้จักอยู่แล้ว (Known-Group Technique) โดยการเปรียบเทียบผลต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มที่มีความเมตตากว้างกับกลุ่มที่ไม่มีความเมตตากว้าง โดยใช้ t -test ซึ่งกลุ่มนักศึกษากังกล่าวได้รับการคัดเลือกโดยอาจารย์ผู้สอน อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ฝ่ายสวัสดิการ และกลุ่มเพื่อนร่วมชั้นเรียน

9. จัดทำคู่มือการใช้แบบทดสอบ

10. จัดพิมพ์เป็นเล่ม

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบทดสอบวัดจริยธรรมด้านความเมตตากว้างที่มีลักษณะเป็นการถามเกี่ยวกับความรู้สึก ความคิดเห็นหรือการกระทำบางอย่างของนักศึกษา พยายามหาในเรื่องที่เกี่ยวกับวิชาชีพและเรื่องทั่ว ๆ ไปซึ่งประกอบด้วยแบบทดสอบ 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 แบบทดสอบวัดจริยธรรมด้านความเมตตา กรุณา ชนิดข้อความ เป็นแบบทดสอบ
วัดความรู้สึก ความคิดเห็น ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง จำนวน 50 ข้อ ดังตัวอย่างดังนี้

คำชี้แจง ขอให้ให้นักศึกษาอ่านข้อความที่กำหนดให้แต่ละข้อ แล้วใส่เครื่องหมายถูก (/)
ลงในกระดาษคำตอบที่เห็นว่าตรงกับความรู้สึกที่แท้จริงของนักศึกษาว่า "ใช่" หรือ "ไม่ใช่"

ข้อ	ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่	
๑	ข้าพเจ้ามาเรียนพยาบาลเพราะต้องการตามใจพ่อแม่	✓		
๐๐	ข้าพเจ้าบริจาคทานด้วยความระมัดระวัง		✓	

ตอนที่ 2 แบบทดสอบวัดจริยธรรมด้านความเมตตา กรุณา ชนิดกำหนดสถานการณ์
วัดความรู้สึก ความคิดเห็น และพฤติกรรมของนักศึกษา ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง จำนวน
18 สถานการณ์ ในแต่ละสถานการณ์จะมีข้อย่อยให้นักศึกษาตอบ 4 ข้อ แต่ละข้อจะมีคำตอบ
ให้เลือกตอบ จากข้อ ก. หรือ ข. ข้อใดข้อหนึ่ง ดังตัวอย่าง

คำชี้แจง แบบทดสอบนี้เป็นสถานการณ์ซึ่งมักเป็นเรื่องราวสั้น ๆ เพื่อให้ให้นักศึกษา
พิจารณาว่า นักศึกษามีความรู้สึก ความคิดเห็น หรือเคยปฏิบัติอย่างไร แล้วพิจารณา
เลือกตอบ ข้อ ก. หรือ ข. เพียงข้อเดียว ในข้อความแต่ละข้อ โดยทำเครื่องหมาย
กากบาท (X) ลงในกระดาษคำตอบให้ตรงตามข้อนั้น ๆ ของแต่ละสถานการณ์

สถานการณ์ที่ 0

สมใจพบวันเพ็ญเพื่อนที่รักกันมาก กำลังพูดคุยสืบทราบเพื่อนร่วมชั้นเรียน ผู้ซึ่ง
มีนิสัยชอบพูดอวดมั่งอวดมี และชอบนิทานว่าร้ายคนอื่น รวมทั้งสมใจก็เคยถูกมยุรากล่าวร้าย
มาก่อนด้วย

1. สมใจควรทำอย่างไร ?
 - ก. ห้ามปรามวันเพ็ญ
 - ข. นิ่งเฉยไม่สนใจ
2. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ถ้าสมใจนิ่งเฉยไม่สนใจ ?
 - ก. เห็นด้วย
 - ข. ไม่เห็นด้วย
3. วันเพ็ญควรทำอย่างไรให้มยุราเลิกนิสัยนิทาน ?
 - ก. พูดเสียสืให้รู้ตัว
 - ข. ตักเตือนให้รู้ตัว
4. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ หากวันเพ็ญจะตักเตือนมยุรา ?
 - ก. เห็นด้วย
 - ข. ไม่เห็นด้วย

วิธีดำเนินการ เก็บรวบรวมข้อมูล

การรวบรวมข้อมูลมาทำการวิเคราะห์นั้น ผู้วิจัยกำหนดงานเป็นขั้นตอนดังนี้

1. คัดต่อวิทยาลัยพยาบาลที่เลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง ขออนุญาตผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาล
และนักหมาย วัน เวลา เพื่อนำแบบทดสอบไปสอบ
2. เตรียมข้อสอบให้เพียงพอกับจำนวนนักศึกษาที่สอบในแต่ละครั้ง ว่าดำเนินการ
การสอบ และผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการสอบเอง

3. อธิบายให้นักศึกษาในกลุ่มตัวอย่างเข้าใจวัตถุประสงค์ และผลประโยชน์ที่ได้รับจากการทำแบบทดสอบ

4. อธิบายให้นักศึกษาในกลุ่มตัวอย่างเข้าใจวิธีทำแบบทดสอบวัดจริยธรรม ด้านความเมตตา กรุณา ก่อนที่จะให้นักศึกษาเริ่มต้นทำ

5. นำแบบทดสอบไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างดังนี้

5.1 นำแบบทดสอบไปทดสอบครั้งที่ 1 กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 200 คน เพื่อนำมาวิเคราะห์ปรับปรุง

5.2 นำแบบทดสอบที่คัดเลือกและปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดสอบครั้งที่ 2 กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 200 คน เพื่อนำมาวิเคราะห์คัดเลือกร้อยที่อยู่ในเกณฑ์

5.3 นำแบบทดสอบที่คัดเลือกแล้วไปทดสอบครั้งที่ 3 กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 480 คน เพื่อหาคุณภาพของแบบทดสอบ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. หากค่าสถิติพื้นฐานของแบบทดสอบ คือ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการวัด

2. ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการวัด (อนันต์ ศรีโสภณ 2525 : 133)

$$SE_{meas} = S_x \sqrt{1 - r_{tt}}$$

เมื่อ SE_{meas} แทน ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการวัด

S_x แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบทดสอบ

r_{tt} แทน ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

3. วิเคราะห์ข้อสอบเป็นรายข้อ (Item Analysis)

จำแนกโดยใช้ t-test แบบเทคนิค 25 เปอร์เซนต์ของกลุ่ม

(ลวัน สายยศ และ อังคณา สายยศ 2524 : 187)

งานา

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{S_H^2}{n_H} + \frac{S_L^2}{n_L}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบ
	$\bar{X}_H$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มไอ้คะแนนสูง
	$\bar{X}_L$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มไอ้คะแนนต่ำ
	S_H	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มไอ้คะแนนสูง
	S_L	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มไอ้คะแนนต่ำ
	n_H	แทน	จำนวนผู้ตอบแบบทดสอบในกลุ่มสูง
	n_L	แทน	จำนวนผู้ตอบแบบทดสอบในกลุ่มต่ำ

4. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ (Reliability) โดยวิธีของ
Kuder Richardson สูตร KR - 20 (ถวน สายยศ และ อังคณา สายยศ
2524 : 169)

$$r_{tt} = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum p q}{S_t^2} \right\}$$

เมื่อ	r_{tt}	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
	n	แทน	จำนวนข้อของแบบทดสอบ
	p	แทน	สัดส่วนของผู้ที่ทำได้ในข้อหนึ่ง ๆ = $\frac{\text{จำนวนคนที่ทำได้}}{\text{จำนวนคนทั้งหมด}}$
	q	แทน	สัดส่วนของผู้ที่ทำได้ในข้อหนึ่ง ๆ คือ 1-p
	S_t^2	แทน	ค่าคะแนนความแปรปรวนของแบบทดสอบ

5. ความเที่ยงตรงของแบบทดสอบ

5.1 ความเที่ยงตรงตามสภาพ หาโดยวิธีสหสัมพันธ์แบบจัดอันดับ

(Spearman rank order Correlation Coefficient)

(ล่วน สายยศ และ อังคณา สายยศ 2524 : 87)

$$r = 1 - \frac{6 \sum D^2}{N(N^2 - 1)}$$

เมื่อ r แทน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
 D แทน ความแตกต่างของอันดับ
 N แทน จำนวนคู่

5.2 ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง หาโดยวิธี Known - Group

Technique ในการเปรียบเทียบใช้ t-test (ชูศรี วงศ์รักนะ 2525 : 119)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{s_1^2}{n_1} + \frac{s_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ t แทน Distribution ของ t
 s_1^2 แทน ความแปรปรวนของกลุ่มที่ 1
 s_2^2 แทน ความแปรปรวนของกลุ่มที่ 2
 $\bar{X}_1$ แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ 1
 $\bar{X}_2$ แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ 2
 n_1 แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ 1
 n_2 แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ 2

6. หาค่าคะแนนที่ปกติ (Normalized T - score) โดยนำค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์

ไปเปิดตารางสำหรับเปลี่ยนเป็นคะแนนที่ปกติ (Garrett. 1967 : 467)

7. หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient)

เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างแบบทดสอบทั้งสองฉบับ โดยใช้สูตร (บึงอร ภาวภิรมย์ขวัญ

2523 : 115)

$$r_{XY} = \frac{N\sum XY - \sum X \sum Y}{\sqrt{[N\sum X^2 - (\sum X)^2][N\sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

เมื่อ	r_{XY}	แทน	สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร X กับตัวแปร Y
	$\sum X$	แทน	ผลรวมจากผลการวัดตัวแปร X
	$\sum Y$	แทน	ผลรวมจากผลการวัดตัวแปร Y
	$\sum XY$	แทน	ผลรวมของผลคูณระหว่าง X กับ Y
	$\sum X^2$	แทน	ผลรวมกำลังสองของ X
	$\sum Y^2$	แทน	ผลรวมกำลังสองของ Y
	N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เข้าใจตรงกันในการแปลความหมายผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจึงได้กำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

N	แทน จำนวนนักศึกษาในกลุ่มตัวอย่าง
n	แทน จำนวนข้อของแบบทดสอบ
$\bar{X}$	แทน ค่าเฉลี่ย
s	แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
s^2	แทน ค่าความแปรปรวน
SE _{meas}	แทน ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการวัด
r_{tt}	แทน สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
t	แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t - distribution
T	แทน คะแนนที่ปกติ (Normalized T - score) ในเกณฑ์ปกติ
X_1	แทน คะแนนจากแบบทดสอบวัดจริยธรรมด้านความเมตตากรุณา ชนิกขอความ
X_2	แทน คะแนนจากแบบทดสอบวัดจริยธรรมด้านความเมตตากรุณา ชนิกสถานการณ์

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นตอน ๆ ดังนี้

ตอนที่ 1 การประเมินคุณภาพแบบทดสอบขั้นต้น

- 1.1 รายละเอียดของแบบทดสอบทั้งสองฉบับ
- 1.2 ความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์

ตอนที่ 2 การทดลองแบบทดสอบครั้งที่ 1

- 2.1 รายละเอียดของแบบทดสอบทั้งสองฉบับ
- 2.2 การวิเคราะห์แบบทดสอบรายข้อทั้งสองฉบับ
- 2.3 การคัดเลือกข้อสอบเพื่อนำไปทดลองครั้งที่ 2

ตอนที่ 3 การทดสอบครั้งที่ 2

- 3.1 รายละเอียดของแบบทดสอบทั้งสองฉบับ
- 3.2 การวิเคราะห์แบบทดสอบรายข้อทั้งสองฉบับ
- 3.3 การคัดเลือกข้อสอบเพื่อนำไปทดลองครั้งที่ 3

ตอนที่ 4 การทดสอบครั้งที่ 3

- 4.1 รายละเอียดของแบบทดสอบทั้งสองฉบับ
- 4.2 การวิเคราะห์แบบทดสอบรายข้อทั้งสองฉบับ
- 4.3 ความเที่ยงตรงของแบบทดสอบทั้ง 2 ฉบับ
 - 4.3.1 ความเที่ยงตรงตามสภาพ (Concurrent Validity)
 - 4.3.2 ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity)
- 4.4 คะแนนเกณฑ์ปกติ (Norms) ของแบบทดสอบ
- 4.5 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างแบบทดสอบ

(Intercorrelation)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การประเมินคุณภาพแบบทดสอบขั้นต้น

1.1 การประเมินคุณภาพของแบบทดสอบทั้งสองฉบับก่อนนำไป

ทดลอง

ในการประเมินคุณภาพของแบบทดสอบทั้งสองฉบับในครั้งแรก ผู้วิจัยได้หาความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) โดยนำแบบทดสอบทั้งสองฉบับที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามพฤติกรรมที่แสดงถึงความเมตตากรุณาทั้ง 14 พฤติกรรม ให้ผู้เชี่ยวชาญด้านพุทธศาสนา จริยธรรม จิตวิทยา ศึกษาศาสตร์และวิชาชีพพยาบาล จำนวน 7 ท่าน เป็นผู้พิจารณาว่า ข้อสอบแต่ละข้อ มีข้อความ สถานการณ์ และ ข้อคำถามเกี่ยวข้องกับเนื้อหาของพฤติกรรมที่ระบุไว้หรือไม่ โดยให้ผู้เชี่ยวชาญกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องเลข 1 0 หรือ -1 ทางขวามือของข้อสอบ ซึ่ง เลข 1 หมายถึง เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมนั้น สามารถนำไปใช้ได้ เลข 0 หมายถึง ไม่แน่ใจ สามารถนำไปพิจารณาปรับปรุงได้ เลข -1 หมายถึง ข้อสอบนั้นไม่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมนั้น ผลการพิจารณาความเที่ยงตรงปรากฏว่า ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 7 ท่าน มีความเห็นสอดคล้องกัน 85 เปอร์เซ็นต์

1.2 แบบทดสอบวัดจริยธรรมด้านความเมตตากรุณาที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น และผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ แล้วประกอบด้วยแบบทดสอบสองฉบับคือ

ฉบับที่ 1 แบบทดสอบวัดจริยธรรมด้านความเมตตากรุณา ชนิดข้อความจำนวน 68 ข้อ เวลา 20 นาที

ฉบับที่ 2 แบบทดสอบวัดจริยธรรมด้านความเมตตากรุณา ชนิดสถานการณ์ 25 สถานการณ์ ประกอบด้วยข้อย่อย 100 ข้อ เวลา 40 นาที

ตอนที่ 2 การทดสอบครั้งที่ 1

2.1 รายละเอียดเบื้องต้นของแบบทดสอบทั้งสองฉบับ

รายละเอียดเบื้องต้นของแบบทดสอบประกอบด้วยจำนวนผู้เข้าสอบ จำนวนข้อของแบบทดสอบแต่ละฉบับ เวลาสอบ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังแสดงในตาราง 4

ตาราง 4 ค่าสถิติพื้นฐานของแบบทดสอบทั้งสองฉบับ

แบบทดสอบ	N	n	เวลาสอบ (นาที)	$\bar{X}$	s
X_1	200	68	20	47.78	10.62
X_2	200	100	40	74.46	11.98

จากตาราง 4 พบว่า แบบทดสอบวัดจริยธรรมด้านความเมตตากรุณาชนิก ข้อความ 68 ข้อ มีค่าเฉลี่ย 47.78 แบบทดสอบวัดจริยธรรมด้านความเมตตากรุณาชนิกสถานการณ์ จำนวน 100 ข้อ มีค่าเฉลี่ย 74.46 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่า 10.62 และ 11.98 ตามลำดับ

2.2 การวิเคราะห์แบบทดสอบรายข้อ

ผู้วิจัยนำผลการทดสอบครั้งที่ 1 ของแบบทดสอบทั้งสองฉบับ มาคำนวณค่าอำนาจจำแนกโดยใช้เทคนิค 25 เปอร์เซนต์ และอาศัยการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย โดยใช้ t-test ผลการวิเคราะห์ทั้งตาราง 5

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยความแปรปรวนและค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดจริยธรรม
ด้านความเมตตากรุณานิกขอความจากการทดสอบครั้งที่ 1

ข้อที่	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		t	หมายเหตุ
	$\bar{X}$	s^2	$\bar{X}$	s^2		
1	.90	.09	.50	.25	4.80	คงเดิม
2	1.00	0	.96	.04	1.43	ตัดทิ้ง
3	1.00	0	.96	.04	1.65	ปรับปรุง
4	.96	.04	.90	.09	1.17	ตัดทิ้ง
5	.86	.12	.84	.14	.28	ตัดทิ้ง
6	.76	.19	.24	.19	6.03	คงเดิม
7	.70	.21	.32	.22	4.07	คงเดิม
8	.94	.06	.50	.25	5.57	คงเดิม
9	.62	.24	.08	.07	6.80	คงเดิม
10	.94	.06	.36	.23	7.59	คงเดิม
11	.94	.06	.54	.25	5.21	คงเดิม
12	.80	.16	.38	.24	4.68	คงเดิม
13	.78	.17	.48	.25	3.24	คงเดิม
14	.56	.25	.46	.25	1.0	ตัดทิ้ง
15	.72	.21	.56	.25	1.67	ปรับปรุง
16	.65	.25	.24	.19	3.42	คงเดิม
17	.86	.12	.58	.25	3.25	คงเดิม

ตาราง 5 (ต่อ)

ข้อที่	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		t	หมายเหตุ
	$\bar{X}$	s^2	$\bar{X}$	s^2		
18	.72	.21	.50	.25	2.29	คงเดิม
19	.74	.20	.56	.25	1.90	ปรับปรุง
20	1.0	0	.74	.20	4.15	คงเดิม
21	.92	.07	.60	.24	4.01	คงเดิม
22	.60	.24	.26	.20	3.62	คงเดิม
23	.58	.24	.22	.17	3.93	คงเดิม
24	.96	.04	.82	.15	2.28	คงเดิม
25	.82	.15	.40	.24	4.72	คงเดิม
26	1.0	0	.80	.16	3.51	คงเดิม
27	.94	.06	.82	.15	1.86	ปรับปรุง
28	1.0	0	.88	.11	2.59	คงเดิม
29	.88	.11	.40	.24	5.72	คงเดิม
30	.96	.04	.82	.15	2.28	คงเดิม
31	.96	.04	.84	.13	2.02	คงเดิม
32	.92	.07	.80	.16	1.73	ปรับปรุง
33	.92	.07	.46	.25	5.68	คงเดิม
34	.98	.02	.96	.04	.58	ตัดทิ้ง
35	.98	.02	.92	.07	1.38	ตัดทิ้ง

ตาราง 5 (ต่อ)

ข้อที่	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		t	หมายเหตุ
	$\bar{X}$	s^2	$\bar{X}$	s^2		
36	.82	.15	.34	.23	5.51	คงเดิม
37	.88	.10	.54	.25	4.00	คงเดิม
38	.82	.15	.38	.24	4.98	คงเดิม
39	.72	.21	.32	.22	4.33	คงเดิม
40	.56	.25	.18	.15	4.24	คงเดิม
41	.88	.11	.56	.25	3.78	คงเดิม
42	.98	.02	.68	.22	4.32	คงเดิม
43	.16	.14	.16	.14	0	ตัดทิ้ง
44	.84	.12	.38	.24	5.46	คงเดิม
45	.90	.09	.68	.22	2.78	คงเดิม
46	.52	.25	.34	.23	1.84	ปรับปรุง
47	.72	.21	.54	.25	1.88	ปรับปรุง
48	.74	.20	.32	.22	4.60	คงเดิม
49	1.0	0	.92	.07	2.07	คงเดิม
50	.94	.06	.80	.16	2.11	คงเดิม
51	.92	.07	.54	.25	4.69	คงเดิม
52	.88	.10	.44	.25	5.19	คงเดิม
53	1.0	0	.14	.12	17.34	คงเดิม

ตาราง 5 (ต่อ)

ข้อ	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		t	หมายเหตุ
	$\bar{X}$	s^2	$\bar{X}$	s^2		
54	1.0	0	.88	.11	2.59	คงเดิม
55	.40	.24	.14	.12	3.03	คงเดิม
56	1.0	0	.88	.11	2.59	คงเดิม
57	.78	.17	.24	.19	6.36	คงเดิม
58	.90	.09	.44	.25	5.56	คงเดิม
59	.96	.04	.90	.09	1.17	ตัดทิ้ง
60	.96	.04	.56	.25	5.25	คงเดิม
61	.96	.04	.48	.25	6.27	คงเดิม
62	1.0	0	.84	.14	3.06	คงเดิม
63	1.0	0	.82	.15	3.28	คงเดิม
64	.86	.12	.56	.24	3.47	คงเดิม
65	.82	.15	.42	.25	4.48	คงเดิม
66	.50	.25	.14	.12	4.14	คงเดิม
67	.96	.04	.78	.17	2.75	คงเดิม
68	.96	.04	.34	.23	8.47	คงเดิม

จากตาราง 5 แสดงให้เห็นว่าแบบทดสอบวัจจริยธรรมด้านความเมตตากรุณา ชนิดข้อความที่ใช้ในการทดสอบครั้งที่ 1 ซึ่งมีจำนวน 68 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (t)

ตั้งแต่ 0 ถึง 17.34 พิจารณาระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 มีข้อสอบที่ใช้ได้จำนวน 53 ข้อ ข้อที่มีค่า t อยู่ระหว่าง 1.64 - 1.96 นำไปปรับปรุงเพื่อทดลองครั้งใหม่ ตัดทิ้ง 8 ข้อ คือข้อ 2 4 5 14 34 35 43 และข้อ 59 ดังนั้นในการทดสอบ ครั้งที่ 2 จึงมีข้อสอบจำนวน 60 ข้อ

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย ความแปรปรวนและค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดจริยธรรม
ด้านความเมตตา กรุณา ขนึ้สถานการณ้จากการทดสอบครั้งที่ 1

สถานการณ์ที่	ข้อย่อย ที่	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		t	หมายเหตุ
		$\bar{X}$	s^2	$\bar{X}$	s^2		
1	1	1.0	0	.84	.14	3.06	คงเดิม
	2	1.0	0	.86	.12	2.82	
	3	.98	.01	.64	.23	4.76	
	4	.94	.05	.60	.24	4.37	
2	1	1.0	0	.88	.10	2.58	ปรับปรุง
	2	.96	.03	.86	.12	1.75	
	3	.60	.20	.46	.25	1.81	
	4	.07	.21	.52	.25	1.86	
3	1	.16	.13	.16	.13	0	ตัดทิ้ง
	2	.88	.10	.72	.20	2.02	
	3	.96	.03	.86	.12	1.76	
	4	.96	.03	.88	.10	1.48	

ตาราง 6 (ต่อ)

สถานการณที่	ขอยอย ที่	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		t	หมายเหตุ
		$\bar{X}$	s^2	$\bar{X}$	s^2		
4	1	.76	.18	.54	.25	2.35	ปรับปรุง
	2	.58	.24	.32	.22	2.69	
	3	.90	.09	.68	.22	2.78	
	4	.76	.18	.60	.24	1.72	
5	1	.96	.03	.56	.25	5.25	ปรับปรุง
	2	.90	.09	.62	.24	3.44	
	3	.66	.22	.48	.24	1.83	
	4	.62	.24	.44	.25	1.81	
6	1	.80	.16	.48	.25	3.50	ปรับปรุง
	2	.78	.17	.46	.25	3.46	
	3	.98	.01	.78	.17	3.21	
	4	.92	.07	.78	.17	1.98	
7	1	.98	.01	.86	.12	2.25	ตัดทิ้ง
	2	.84	.13	.74	.19	1.23	
	3	1.0	0	1.0	0	0	
	4	1.0	0	.88	.10	2.58	

ตาราง 6 (ต่อ)

สถานการณ ที่	ชอยอย ที่	กลุมสูง		กลุมคา		t	หมายเหตุ
		$\bar{X}$	s^2	$\bar{X}$	s^2		
8	1	.98	.01	.84	.13	2.50	คงเดิม
	2	.98	.01	.86	.12	2.25	
	3	.92	.01	.62	.24	3.18	
	4	.88	.10	.58	.24	3.58	
9	1	.94	.05	.44	.25	6.36	คงเดิม
	2	.92	.07	.64	.23	3.55	
	3	1.0	0	.90	.09	2.33	
	4	.96	.19	.76	.18	2.28	
10	1	.44	.25	.28	.20	1.67	ปรับปรุง
	2	.78	.17	.62	.24	1.76	
	3	.86	.12	.46	.25	4.61	
	4	.86	.12	.60	.24	3.03	
11	1	.90	.09	.68	.22	2.78	คงเดิม
	2	.98	.01	.82	.15	2.92	
	3	1.0	0	.88	.10	2.58	
	4	.94	.05	.82	.06	1.86	

ตาราง 6 (ต่อ)

สถานการณ ที่	ขอยอย ที่	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		t	หมายเหตุ
		$\bar{X}$	s^2	$\bar{X}$	s^2		
12	1	1.0	0	.86	.12	2.82	ปรับปรุง
	2	.50	.25	.22	.17	3.02	
	3	.96	.19	.82	.15	1.68	
	4	.94	.05	.06	.05	18.37	
13	1	.92	.07	.52	.25	4.93	ปรับปรุง
	2	.78	.17	.28	.20	5.73	
	3	.98	.01	.88	.10	1.98	
	4	1.0	0	.92	.07	2.07	
14	1	.96	.03	.88	.10	1.48	ตัดทิ้ง
	2	.96	.03	.82	.15	2.27	
	3	.64	.23	.58	.24	0.61	
	4	.70	.21	.72	.20	.22	
15	1	.40	.24	.28	.20	1.26	ตัดทิ้ง
	2	.04	.03	.04	.03	0	
	3	.20	.16	.18	.15	0.25	
	4	.06	.05	.04	.03	0.46	

ตาราง 6 (ต่อ)

สถานการณ ที่	ขอ ยอย ที่	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		t	หมายเหตุ
		$\bar{X}$	s^2	$\bar{X}$	s^2		
16	1	.96	.03	.64	.23	4.32	คงเดิม
	2	.94	.05	.66	.22	3.69	
	3	.86	.12	.56	.25	3.47	
	4	.92	.07	.62	.24	3.78	
17	1	.88	.10	.40	.24	5.72	คงเดิม
	2	.92	.07	.44	.25	5.94	
	3	1.0	0	.92	.07	2.07	
	4	1.0	0	.88	.10	2.58	
18	1	.98	.01	.72	.20	3.87	คงเดิม
	2	.96	.03	.72	.20	3.43	
	3	.90	.09	.44	.23	5.56	
	4	.88	.10	.60	.22	2.68	
19	1	.98	.01	.90	.09	1.69	ปรับปรุง
	2	1.0	0	.86	.12	2.83	
	3	.78	.17	.62	.24	1.64	
	4	.64	.23	.32	.22	3.35	

ตาราง 6 (ต่อ)

สถานการณ ที่	ชอยอย ที่	กุ่มสูง		กุ่มต่ำ		t	หมายเหตุ
		$\bar{X}$	s^2	$\bar{X}$	s^2		
20	1	.96	.03	.60	.24	4.77	ปรับปรุง
	2	.88	.10	.44	.25	5.19	
	3	1.0	0	.90	.09	2.33	
	4	1.0	0	.94	.05	1.77	
21	1	.98	.01	.84	.13	2.50	ปรับปรุง
	2	.64	.23	.28	.20	3.83	
	3	.37	.24	.20	.16	1.93	
	4	.57	.24	.26	.19	1.82	
22	1	.98	.01	.96	.03	0.58	ตัดทิ้ง
	2	.96	.03	.90	.09	0.61	
	3	1.0	0	.74	.19	4.15	
	4	.58	.24	.54	.25	0.40	
23	1	.90	.09	.56	.25	4.11	คงเดิม
	2	.88	.10	.46	.25	4.95	
	3	1.0	0	.90	.09	2.33	
	4	1.0	0	.90	.09	2.33	

ตาราง 6 (ต่อ)

สถานการณที่	ช้อยอย ที่	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		t	หมายเหตุ
		$\bar{X}$	s^2	$\bar{X}$	s^2		
24	1	.98	.01	.88	.10	1.98	ปรับปรุง
	2	1.0	0	.92	.07	2.07	
	3	1.0	0	.94	.05	1.78	
	4	1.0	0	.92	.07	2.07	
25	1	.98	.01	.84	.13	2.50	ปรับปรุง
	2	.94	.05	.80	.16	2.11	
	3	.94	.05	.68	.22	3.48	
	4	.76	.18	.60	.24	1.72	

จากตาราง 6 แสดงให้เห็นว่าแบบทดสอบวัดจริยธรรมด้านความเมตตาทางศาสนา
ชนิดสถานการณที่นำมาใช้ในการทดสอบครั้งที่ 1 จำนวน 25 สถานการณ ประกอบด้วย
ช้อยอย 100 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (t) ตั้งแต่ -.22 ถึง 18.37 เมื่อพิจารณา
ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 มีข้อสอบที่ใช้ได้จำนวน 65 ข้อ ข้อที่มีค่า t ระหว่าง
1.64-1.96 นำไปปรับปรุงเพื่อทดลองครั้งใหม่ ส่วนข้อที่มีค่า $t < 1.64$ ตัดทิ้ง
ดังนั้นในการทดสอบครั้งที่ 2 จึงมีข้อสอบ 20 สถานการณ ประกอบด้วยช้อยอย 80 ข้อ

2.3 การคัดเลือกข้อสอบฉบับใหม่

จากการวิเคราะห์ที่ผ่านมา ทำให้เห็นว่าแบบทดสอบทั้งสองฉบับที่สร้างขึ้นมานั้น แม้จะผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงขั้นต้นมาแล้วก็ตาม ค่าความยากยังมีค่าอำนาจจำแนก (t) ไม่อยู่ในเกณฑ์ ($t > 1.96$ ที่ระดับ $\alpha .05$) จึงได้ทำการปรับปรุง เพื่อนำไปใช้ในการทดสอบครั้งที่ 2 ดังนั้นในการทดสอบครั้งที่ 2 จึงมีจำนวนข้อสอบที่ใช้แต่ละฉบับ ดังนี้

แบบทดสอบวัดจริยธรรมค่านิยมคณากรรณานิกข้อความ
จำนวน 60 ข้อ

แบบทดสอบวัดจริยธรรมค่านิยมคณากรรณานิกสถานการณ
จำนวน 20 ข้อ ประกอบด้วยขอย่อยรวมจำนวน 80 ข้อ

ตอนที่ 3 การทดสอบครั้งที่ 2

3.1 รายละเอียดของแบบทดสอบทั้งสองฉบับ

รายละเอียดของแบบทดสอบทั้งสองฉบับ ประกอบด้วยจำนวนผู้เข้าสอบ จำนวนข้อของแบบทดสอบแต่ละฉบับ เวลาสอบ ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังแสดงในตาราง 7

ตาราง 7 ค่าสถิติพื้นฐานและค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งสองฉบับ จากการทดสอบครั้งที่ 2

แบบทดสอบ	N	n (จำนวนข้อ)	จำนวน ขอย่อย	เวลาสอบ (นาที)	$\bar{X}$	s	r_{tt}
X ₁	200	60	-	20	41.78	9.01	.89
X ₂	200	20	80	35	60.19	9.57	.88

จากตาราง 7 แสดงให้เห็นว่าแบบทดสอบวัดจริยธรรมด้านความเมตตากรุณา ชนิดข้อความเดิมมี 68 ข้อ คัดเลือกและปรับปรุงมาใช้ในการทดสอบครั้งที่ 2 จำนวน 60 ข้อ ได้ค่าเฉลี่ย 41.78 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน 9.01 แบบทดสอบชนิด สถานการณ์เดิมมี 25 สถานการณ์ ประกอบด้วยจำนวนข้อย่อย 100 ข้อ คัดเลือกและปรับปรุงมาใช้ในการทดสอบครั้งที่ 2 ได้ 20 สถานการณ์ ประกอบด้วยจำนวนข้อย่อย 80 ข้อ ได้ค่าเฉลี่ย 60.19 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน 9.57 หากความเชื่อมั่น ของแบบทดสอบทั้งสองฉบับ โดยวิธีของคูเคอร์ ริชาร์ดสัน (KR - 20) ได้ .89 และ .88 ตามลำดับ

3.2 การวิเคราะห์แบบทดสอบรายข้อ

ผู้วิจัยนำผลการทดสอบครั้งที่ 2 ของแบบทดสอบทั้งสองฉบับมาคำนวณค่าอำนาจจำแนกโดยใช้เทคนิค 25 เปอร์เซนต์ ของกลุ่มสูง, กลุ่มต่ำ และอาศัยการทดสอบ ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย โดยใช้ t-test ผลการวิเคราะห์ดังตาราง 8 และ 9

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ย ความแปรปรวน และค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดจริยธรรม
ด้านความเมตตากรุณา ชนิดข้อความ จากการทดสอบครั้งที่ 2

ข้อที่	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		t	หมายเหตุ
	$\bar{X}$	s^2	$\bar{X}$	s^2		
1	.96	.03	.62	.24	4.55	คัดเลือกไว้
2	1.0	0	.86	.12	2.83	คัดเลือกไว้
3	.60	.24	.28	.20	3.37	คัดเลือกไว้
4	.72	.20	.36	.23	3.84	คัดเลือกไว้
5	.96	.03	.62	.24	3.71	คัดเลือกไว้
6	.60	.24	.32	.17	13.77	คัดเลือกไว้
7	.88	.10	.44	.25	5.19	คัดเลือกไว้
8	.88	.10	.62	.24	3.12	คัดเลือกไว้
9	.54	.25	.32	.22	2.26	คัดเลือกไว้
10	.82	.15	.42	.24	4.48	คัดเลือกไว้
11	.74	.15	.58	.24	1.70	คัดทิ้ง
12	.62	.24	.44	.25	1.81	คัดทิ้ง
13	.90	.09	.74	.19	2.11	คัดเลือกไว้
14	.82	.15	.58	.24	2.70	คัดเลือกไว้
15	.80	.16	.56	.25	2.64	คัดเลือกไว้
16	1.0	0	.82	.15	3.28	คัดเลือกไว้
17	.90	.09	.78	.17	1.64	คัดทิ้ง
18	.72	.20	.14	.12	7.14	คัดเลือกไว้

ตาราง 8 (ต่อ)

ข้อที่	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		t	หมายเหตุ
	$\bar{X}$	s ²	$\bar{X}$	s ²		
19	.48	.25	.24	.18	2.56	คัดเลือกไว้
20	.96	.03	.84	.13	2.02	คัดเลือกไว้
21	.78	.17	.44	.25	3.68	คัดเลือกไว้
22	1.0	0	.92	.07	2.07	คัดเลือกไว้
23	.98	.01	.66	.22	4.54	คัดเลือกไว้
24	1.0	0	.80	.16	3.50	คัดเลือกไว้
25	.88	.10	.50	.25	4.46	คัดเลือกไว้
26	.98	.01	.54	.05	1.02	คัดทิ้ง
27	.90	.09	.78	.17	1.64	คัดเลือกไว้
28	.90	.09	.88	.10	0.31	คัดเลือกไว้
29	.90	.09	.42	.24	5.82	คัดเลือกไว้
30	.82	.15	.44	.25	4.24	คัดเลือกไว้
31	.88	.10	.40	.24	5.72	คัดเลือกไว้
32	.68	.22	.38	.24	3.12	คัดเลือกไว้
33	.80	.16	.36	.23	4.93	คัดเลือกไว้
34	.52	.25	.14	.12	4.39	คัดเลือกไว้
35	.98	.01	.60	.24	5.23	คัดเลือกไว้
36	1.0	0	.66	.22	5.03	คัดเลือกไว้

ตาราง 8 (ต่อ)

ข้อที่	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		t	หมายเหตุ
	$\bar{X}$	s^2	$\bar{X}$	s^2		
37	.80	.16	.36	.23	4.93	คัดเลือกไว้
38	.96	.03	.76	.18	2.98	คัดเลือกไว้
39	.68	.22	.40	.24	2.90	คัดเลือกไว้
40	.70	.21	.54	.25	1.65	คัดทิ้ง
41	.70	.21	.14	.12	6.83	คัดเลือกไว้
42	1.0	0	.86	.12	2.83	คัดเลือกไว้
43	.84	.13	.72	.20	1.45	คัดทิ้ง
44	.86	.12	.50	.25	4.14	คัดเลือกไว้
45	.74	.19	.38	.24	3.85	คัดเลือกไว้
46	1.0	0	.86	.12	2.83	คัดเลือกไว้
47	1.0	0	.96	.03	1.43	คัดทิ้ง
48	.32	.22	.10	.09	2.78	คัดเลือกไว้
49	.98	.01	.96	.03	0.58	คัดทิ้ง
50	.78	.17	.34	.22	4.90	คัดเลือกไว้
51	.86	.12	.68	.22	2.17	คัดเลือกไว้
52	.96	.03	.56	.25	5.25	คัดเลือกไว้
53	.94	.05	.60	.24	4.39	คัดเลือกไว้
54	1.0	0	.90	.09	2.34	คัดเลือกไว้

ตาราง 8 (ต่อ)

ข้อที่	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		t	หมายเหตุ
	$\bar{X}$	s^2	$\bar{X}$	s^2		
55	.98	.01	.72	.20	3.87	คัดเลือกไว้
56	.94	.05	.56	.25	4.83	คัดเลือกไว้
57	.72	.20	.48	.25	2.50	คัดเลือกไว้
58	.48	.25	.08	.07	4.93	คัดเลือกไว้
59	1.0	0	.66	.22	5.03	คัดเลือกไว้
60	.88	.10	.46	.25	4.95	คัดเลือกไว้

จากตาราง 8 แสดงให้เห็นว่าแบบทดสอบวัดจริยธรรม ด้านความเมตตา กรุณา ชนิดข้อความที่ปรับปรุงและคัดเลือกจากการทดสอบครั้งที่ 1 นำมาใช้ในการทดสอบ ครั้งที่ 2 จำนวน 60 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (t) ตั้งแต่ .58 ถึง 13.77 พิจารณา ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 มีข้อสอบที่ใช้ได้ จำนวน 50 ข้อ ($t > 1.960$) ทัดทั้ง 10 ข้อ คือข้อ 11 12 17 26 27 28 40 43 47 และ 49 ดังนั้นในการทดสอบครั้งที่ 3 จึงมีข้อสอบจำนวน 50 ข้อ

ตาราง ๑ ค่าเฉลี่ย ความแปรปรวน และค่าอำนาจจำแนก ของแบบทดสอบวัดจริยธรรม
ด้านความเมตตากรุณา ชนิดสถานการณ์ จากการทดสอบครั้งที่ 2

สถานการณ์ที่	ข้อ- ที่	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		t	หมายเหตุ
		$\bar{X}$	s^2	$\bar{X}$	s^2		
1	1	1	0	.76	.18	3.53	คัดเลือกไว้
	2	1	0	.82	.15	3.28	
	3	.98	.01	.82	.15	2.74	
	4	1	0	.78	.17	3.71	
2	1	.98	.01	.94	.05	1.02	ตัดทิ้ง
	2	.96	.03	.90	.09	1.17	
	3	.46	.25	.32	.22	1.43	
	4	.58	.24	.66	.22	-0.82	
3	1	.80	.16	.52	.25	3.06	ตัดทิ้ง
	2	.66	.22	.34	.22	3.34	
	3	.92	.07	.82	.15	1.48	
	4	.50	.25	.60	.24	-1.00	

ตาราง ๕ (ต่อ)

สถานการณที่	ขอยอย ที่	กลุมสูง		กลุมต่ำ		t	หมายเหตุ
		$\bar{X}$	s ²	$\bar{X}$	s ²		
4	1	.90	.09	.74	.19	2.11	คักเลอกไว
	2	.94	.05	.80	.16	2.10	
	3	.52	.25	.20	.16	3.50	
	4	.76	.18	.52	.25	2.56	
5	1	.82	.15	.40	.24	4.72	คักเลอกไว
	2	.80	.16	.40	.24	4.43	
	3	.98	.01	.84	.13	2.50	
	4	.96	.03	.82	.15	2.27	
6	1	.82	.15	.62	.24	2.26	คักเลอกไว
	2	.60	.24	.36	.23	2.45	
	3	.92	.07	.72	.20	2.67	
	4	.82	.15	.62	.24	2.26	
7	1	.94	.05	.64	.23	3.93	คักเลอกไว
	2	.92	.07	.76	.18	2.21	
	3	.98	.01	.82	.15	2.74	
	4	.98	.01	.84	.13	2.50	

ตาราง 9 (ต่อ)

สถานการณ์ที่	ข้อบ่งชี้	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		t	หมายเหตุ
		$\bar{X}$	s^2	$\bar{X}$	s^2		
8	1	.62	.15	.42	.24	2.02	คัดเลือกไว้
	2	.76	.18	.50	.25	2.77	
	3	.88	.15	.50	.25	4.22	
	4	.82	.15	.56	.25	2.90	
9	1	.92	.07	.54	.25	4.69	คัดเลือกไว้
	2	.98	.01	.76	.18	3.43	
	3	1.0	0	.86	.12	2.83	
	4	1.0	0	.80	.16	3.50	
10	1	1.0	0	.86	.12	2.83	คัดเลือกไว้
	2	.60	.24	.30	.21	3.13	
	3	.98	.02	.86	.12	2.24	
	4	.80	.16	.62	.24	2.00	
11	1	.94	.05	.44	.25	6.36	คัดเลือกไว้
	2	.76	.18	.26	.19	5.72	
	3	.98	.02	.86	.12	2.24	
	4	.96	.03	.82	.15	2.28	

ตาราง 9 (ต่อ)

สถานการณที่	ชอยบอย ที่	กลุมสูง		กลุมท่ำ		t	หมายเหตุ
		$\bar{X}$	s ²	$\bar{X}$	s ²		
12	1	.96	.03	.56	.25	5.25	คักเลือกไว้
	2	.96	.03	.68	.22	3.88	
	3	.68	.22	.44	.25	2.47	
	4	.80	.16	.54	.25	2.85	
13	1	.88	.15	.38	.24	5.66	คักเลือกไว้
	2	.92	.07	.40	.24	6.50	
	3	.98	.01	.86	.12	2.24	
	4	1.0	0	.84	.13	3.06	
14	1	.94	.05	.58	.24	4.63	คักเลือกไว้
	2	.98	.01	.68	.22	4.32	
	3	.76	.18	.38	.24	4.11	
	4	.92	.07	.46	.25	5.68	
15	1	.98	.01	.86	.12	2.25	คักเลือกไว้
	2	.98	.01	.76	.18	3.43	
	3	.88	.15	.66	.22	2.53	
	4	.66	.22	.44	.25	2.24	

ตาราง ๑ (ต่อ)

สถานการณที่	ร่อยบ ที่	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		t	หมายเหตุ
		$\bar{X}$	s ²	$\bar{X}$	s ²		
16	1	.56	.03	.58	.24	5.05	คัดเลือกไว้
	2	.56	.03	.42	.24	7.12	
	3	1.0	-	.90	.09	2.34	
	4	.58	.01	.86	.12	2.25	
17	1	.56	.03	.74	.19	3.20	คัดเลือกไว้
	2	.58	.24	.36	.23	2.25	
	3	.50	.23	.30	.21	2.06	
	4	.52	.25	.32	.22	2.05	
18	1	.58	.01	.38	.24	8.32	คัดเลือกไว้
	2	.54	.05	.28	.20	9.10	
	3	1.0	0	.88	.10	2.59	
	4	1.0	0	.82	.15	3.28	
19	1	.58	.01	.84	.13	2.50	คัดเลือกไว้
	2	.58	.01	.78	.17	3.20	
	3	1.0	0	.92	.07	2.08	
	4	.58	.01	.80	.16	2.97	

ตาราง 9 (ต่อ)

สถานการณที่	ชื่อยอย ที่	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		t	หมายเหตุ
		$\bar{X}$	s^2	$\bar{X}$	s^2		
20	1	1.0	0	.78	.17	3.72	คัดเลือกไว้
	2	1.0	0	.88	.11	2.58	
	3	.88	.10	.70	.21	2.44	
	4	.86	.12	.68	.22	2.17	

จากตาราง 9 แสดงให้เห็นว่าแบบทดสอบวัดจริยธรรมด้านความเมตตา
 กรุณานิคมสถานการณที่คัดเลือก ปรับปรุงจากการทดสอบครั้งที่ 1 มาใช้ในการทดสอบ
 ครั้งที่ 2 จำนวน 20 สถานการณ ประกอบด้วยชื่อยอย 80 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (t)
 ตั้งแต่ -1 ถึง 9.10 มีจำนวนข้อที่สามารถนำมาปรับปรุงใช้ได้ 18 สถานการณ
 จำนวน 72 ชื่อยอย (t > 1.96) ตัดทิ้ง 2 สถานการณ 8 ชื่อยอย (t > 1.96)
 คือสถานการณที่ 2 และ 3 ดังนั้น ในการทดสอบครั้งที่ 3 จึงมีข้อสอบชนิดสถานการณ
 จำนวน 18 สถานการณ ประกอบด้วย 72 ชื่อยอย

3.3 การคัดเลือกข้อสอบฉบับใหม่

จากการวิเคราะห์ที่ผ่านมา ทำให้เห็นได้ว่า แบบทดสอบทั้งสองฉบับ
 ที่สร้างขึ้นมานั้น แม้จะผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงขั้นต้น การทดสอบครั้งที่ 1
 ตลอดจนปรับปรุงแก้ไขและตัดทิ้งมาแล้วก็ตาม ค่าถ่วงบางข้อมีค่าอำนาจจำแนกลดลง
 และบางข้อมีค่าอำนาจจำแนกเพิ่มขึ้น ดังนั้นในการทดสอบครั้งที่ 3 จึงคัดเลือกข้อสอบ

ที่มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ในเกณฑ์ที่ต้องการ ($t > 1.96$) พร้อมทั้งพิจารณาข้อสอบ
ที่วัดพฤติกรรมได้ครบตามที่ยามไว้ เพื่อนำไปรวบรวมเป็นฉบับใหม่ ตลอดจนหา
คุณภาพของแบบทดสอบทั้งฉบับ

จากการพิจารณาคัดเลือกข้อสอบเพื่อนำไปใช้ในการทดสอบครั้งที่ 3 พบว่า
แบบทดสอบวัดจริยธรรมด้านความเมตตากรุณา ชนิดข้อความเดิม มีจำนวน 60 ข้อ
ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อสอบที่อยู่ในเกณฑ์ ($t > 1.96$) และวัดพฤติกรรมได้ครบตามที่ยาม
ซึ่งมีจำนวน 50 ข้อ โดยมีค่าอำนาจจำแนก (t) ตั้งแต่ 2.11 ถึง 13.77 และตัดทิ้ง
10 ข้อ ($t > 1.96$) แบบทดสอบชนิดสถานการณ์เดิมมี 20 สถานการณ์ประกอบด้วย
80 ข้อย่อย พิจารณาข้อที่มีค่าอำนาจจำแนก (t) ตั้งแต่ 1.96 ขึ้นไป ได้จำนวน
18 สถานการณ์ ประกอบด้วย 72 ข้อย่อย โดยมีค่าอำนาจจำแนก (t) ตั้งแต่
2.00 - 9.10

ตอนที่ 4 การทดสอบครั้งที่ 3

การทดสอบครั้งที่ 1 และการทดสอบครั้งที่ 2 เป็นการทดสอบเพื่อคัดเลือก
แก้ไข ปรับปรุงแบบทดสอบวัดจริยธรรมด้านความเมตตากรุณาที่สร้างขึ้นทั้งสองฉบับ
โดยการวิเคราะห์ข้อสอบเป็นรายข้อ และพิจารณาค่าสถิติพื้นฐานประกอบเพื่อรวบรวม
ข้อสอบที่มีคุณภาพอยู่ในเกณฑ์ที่ต้องการ เข้าเป็นฉบับใหม่ เพื่อใช้ในการทดสอบครั้งที่ 3

การทดสอบครั้งที่ 3 เป็นการทดสอบเพื่อหาคุณภาพของแบบทดสอบวัดจริยธรรม
ด้านความเมตตากรุณา ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นทั้งสองฉบับ โดยพิจารณาค่าความเชื่อมั่น
ค่าอำนาจจำแนก พร้อมทั้งสร้างเกณฑ์ปกติเพื่อใช้ตีความหมายคะแนนของผลการสอบ
จากแบบทดสอบที่สร้างขึ้น และหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างแบบทดสอบทั้งสองฉบับ
ซึ่งเสนอผลการวิเคราะห์เป็นลำดับดังนี้

4.1 รายละเอียดของแบบทดสอบทั้งสองฉบับ

รายละเอียดของแบบทดสอบทั้งสองฉบับประกอบด้วย เวลาสอบ จำนวนข้อของแบบทดสอบแต่ละฉบับ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความเชื่อมั่น จำนวนผู้เข้าสอบ และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการวัดทั้งตาราง 10

ตาราง 10 ค่าสถิติพื้นฐาน ความเชื่อมั่น ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการวัด
จำแนกตามแบบทดสอบย่อย

แบบทดสอบ	N	n	จำนวน ข้อย่อย	เวลาสอบ (นาที)	$\bar{X}$	s	r_{tt}	SE_{meas}
X ₁	480	50	-	15	32.91	6.03	.74	± 3.07
X ₂	480	18	72	30	55.23	7.64	.81	± 3.33

จากตาราง 10 พบว่า แบบทดสอบวัดจริยธรรมด้านความเมตตา กรุณา ชนิดข้อความจำนวน 50 ข้อ มีค่าเฉลี่ย 32.91 แบบทดสอบชนิดสถานการณ์มี 18 ข้อ ประกอบด้วยข้อย่อย จำนวน 72 ข้อ มีค่าเฉลี่ย 55.23

ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบทดสอบทั้งสองฉบับมีค่า 6.03 และ 7.64 ตามลำดับ ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งสองฉบับ ซึ่งคำนวณโดยวิธีของ (Kuder Richardson (KR-20) มีค่า 0.74 และ 0.81 ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการวัดของแบบทดสอบทั้งสองฉบับมีค่าใกล้เคียงกันคือ แบบทดสอบวัดจริยธรรมด้านความเมตตา กรุณาชนิดข้อความ มีความคลาดเคลื่อนในการวัดเป็น ± 3.07

และแบบทดสอบชนิดสถานการณ มีความคลาดเคลื่อนในการวัดเป็น ± 3.33

ผู้วิจัยนำคะแนนผลการทดสอบครั้งที่ 3 ซึ่งใช้กลุ่มตัวอย่าง 480 คน มาคำนวณค่าความเชื่อมั่น โดยวิธี KR - 21 ปรากฏว่าแบบทดสอบวัดจริยธรรมด้านความเมตตา กรุณา ชนิดข้อความ ได้ค่าความเชื่อมั่น .70 แบบทดสอบชนิดสถานการณ ได้ค่าความเชื่อมั่น .75 เพื่อให้เห็นความเปลี่ยนแปลงค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งสองฉบับ จากการทดสอบครั้งที่ 2 และครั้งที่ 3 จึงเสนอรายละเอียดดังตาราง 11

ตาราง 11 ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ จากการทดสอบครั้งที่ 2 และครั้งที่ 3

แบบทดสอบ	ความเชื่อมั่น			
	สอบครั้งที่ 2		สอบครั้งที่ 3	
	KR - 20	KR - 21	KR - 20	KR - 21
X ₁	.89	.86	.74	.70
X ₂	.88	.85	.81	.79

จากตาราง 11 แสดงให้เห็นว่าแบบทดสอบวัดจริยธรรมด้านความเมตตา กรุณา ทั้งสองฉบับที่ใช้ในการทดสอบครั้งที่ 2 และทดสอบครั้งที่ 3 มีค่าความเชื่อมั่นใกล้เคียงกันคือ .74 ถึง .89 โดยที่การทดสอบครั้งที่ 2 แบบทดสอบทั้งสองฉบับ มีค่าความเชื่อมั่นสูงกว่าการทดสอบครั้งที่ 3

4.2 การวิเคราะห์แบบทดสอบรายข้อ

ผู้วิจัยได้นำคะแนนจากการทดสอบครั้งที่ 3 มาหาคุณภาพของข้อสอบ โดยการวิเคราะห์รายข้อของแบบทดสอบทั้ง 2 ฉบับ โดยใช้เทคนิค 25 เปอร์เซนต์และอาศัยการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย โดยใช้ t-test ผลการวิเคราะห์ ดังตาราง 12 และ 13

ตาราง 12 ค่าเฉลี่ย ความแปรปรวน และค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัด
จริยธรรมด้านความเมตตา กรุณา ชนิดข้อความจากการทดสอบครั้งที่ 3

ข้อที่	กลุ่มสูง		กลุ่มสูง		t	หมายเหตุ
	$\bar{X}$	s^2	$\bar{X}$	s^2		
1	.88	.78	.58	.24	3.25	
2	.98	.02	.88	.10	3.05	
3	.52	.25	.24	.18	2.74	
4	.70	.21	.38	.23	5.23	
5	.93	.07	.53	.25	7.73	
6	.60	.24	.14	.12	8.36	
7	.85	.12	.42	.24	7.70	
8	.81	.15	.56	.24	4.31	
9	.68	.22	.29	.20	6.52	
10	.85	.12	.53	.25	5.69	
11	.90	.09	.71	.20	3.81	
12	.74	.19	.43	.24	5.11	
13	.72	.26	.54	.25	2.93	
14	.98	.01	.68	.22	6.75	
15	.63	.23	.40	.24	3.65	
16	.55	.25	.31	.21	3.73	
17	.95	.04	.84	.13	2.82	
18	.81	.15	.40	.24	7.12	

ตาราง 12 (ต่อ)

ข้อที่	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		t	หมายเหตุ
	$\bar{X}$	s^2	$\bar{X}$	s^2		
19	1.0	0	.85	.12	4.57	
20	.93	.06	.55	.25	4.44	
21	.99	.01	.89	.09	3.38	
22	.83	.14	.53	.25	5.26	
23	.78	.17	.32	.21	8.08	
24	.82	.15	.33	.22	8.77	
25	.81	.15	.50	.25	5.32	
26	.66	.22	.35	.22	5.05	
27	.82	.15	.32	.21	4.28	
28	.54	.25	.13	.11	7.41	
29	.93	.06	.50	.25	8.39	
30	.94	.05	.58	.24	7.19	
31	.69	.21	.31	.21	6.35	
32	.91	.08	.66	.22	4.92	
33	.58	.24	.33	.22	4.01	
34	.60	.24	.27	.20	5.35	
35	.99	.01	.93	.06	2.46	
36	.80	.16	.57	.24	3.94	
37	.83	.14	.44	.24	6.85	

ตาราง 12 (ต่อ)

ข้อที่	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		t	หมายเหตุ
	$\bar{X}$	s^2	$\bar{X}$	s^2		
38	.98	.01	.92	.07	2.15	
39	.33	.22	.18	.14	2.76	
40	.68	.22	.31	.21	6.14	
41	.85	.12	.58	.24	4.84	
42	.89	.09	.66	.22	5.29	
43	.93	.07	.48	.25	8.69	
44	.99	.01	.84	.13	4.36	
45	1.0	0	.78	.17	5.83	
46	.95	.04	.63	.23	6.58	
47	.75	.18	.36	.23	6.58	
48	.5	.25	.18	.14	5.56	
49	.98	.01	.75	.18	5.56	
50	.82	.15	.29	.20	9.70	

ตาราง 13 ค่าเฉลี่ย ความแปรปรวน และค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดจริยธรรม
ด้านความเมตตากรุณาชนิดสถานการณ์ จากการทดสอบครั้งที่ 3

สถานการณ์ที่	ข้อบ่งชี้ ที่	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		t	หมายเหตุ
		$\bar{X}$	s^2	$\bar{X}$	s^2		
1	1	1	0	.78	.17	5.83	
	2	1	0	.83	.14	4.98	
	3	.97	.02	.62	.23	7.59	
	4	.90	.08	.55	.23	7.00	
2	1	.84	.13	.55	.23	5.28	
	2	.87	.11	.68	.22	3.71	
	3	.76	.18	.14	.12	12.47	
	4	.70	.20	.58	.24	2.08	
3	1	.85	.12	.57	.24	5.00	
	2	.80	.16	.53	.25	4.61	
	3	.94	.05	.80	.16	3.36	
	4	.66	.22	.49	.25	2.81	
4	1	.90	.08	.69	.21	4.37	
	2	.86	.11	.64	.23	4.19	
	3	.94	.05	.73	.19	4.60	
	4	.84	.13	.63	.23	3.81	

ตาราง 13 (ต่อ)

สถานการณที่	ชอยอย ที่	กุ่มสูง		กุ่มต่ำ		t	หมายเหตุ
		$\bar{X}$	s^2	$\bar{X}$	s^2		
5	1	.91	.07	.53	.25	7.38	
	2	.95	.04	.66	.22	6.32	
	3	.97	.02	.88	.10	2.90	
	4	.92	.06	.82	.15	2.45	
6	1	.72	.20	.57	.11	2.05	
	2	.63	.23	.50	.25	2.04	
	3	.68	.21	.42	.24	4.18	
	4	.77	.18	.48	.25	2.37	
7	1	.90	.08	.73	.20	3.65	
	2	.93	.06	.77	.17	3.63	
	3	.99	.01	.88	.10	3.61	
	4	.97	.02	.79	.16	4.64	
8	1	1.0	0	.92	.07	3.11	
	2	.7	.21	.30	.21	6.73	
	3	.91	.07	.83	.14	2.02	
	4	.78	.17	.62	.23	2.76	

ตาราง 13 (ต่อ)

สถานการณที่	ขอขอย ที่	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		t	หมายเหตุ
		$\bar{X}$	s^2	$\bar{X}$	s^2		
9	1	.85	.12	.58	.24	4.83	
	2	.73	.20	.24	.18	8.64	
	3	.59	.01	.88	.10	3.60	
	4	.58	.01	.85	.12	3.73	
10	1	.97	.02	.58	.24	8.32	
	2	.94	.05	.70	.21	5.19	
	3	.76	.18	.62	.23	2.49	
	4	.89	.09	.74	.19	3.05	
11	1	.95	.04	.31	.21	14.05	
	2	.90	.08	.37	.23	10.45	
	3	.95	.04	.88	.10	2.25	
	4	.97	.02	.87	.11	2.98	
12	1	.98	.01	.58	.24	8.57	
	2	.97	.03	.68	.21	6.35	
	3	.90	.09	.35	.22	10.65	
	4	.55	.04	.56	.24	7.84	

ตาราง 13 (ต่อ)

สถานการณที่	ชอยอย ที่	กุ่มสูง		กุ่มต่ำ		t	หมายเหตุ
		$\bar{X}$	s^2	$\bar{X}$	s^2		
13	1	.55	.01	.87	.11	3.82	
	2	.90	.08	.70	.21	4.19	
	3	.84	.13	.66	.22	3.30	
	4	.65	.22	.27	.15	6.38	
14	1	.54	.05	.42	.24	10.50	
	2	.78	.17	.49	.25	4.88	
	3	1.0	0	.89	.09	3.85	
	4	.55	.01	.83	.14	4.55	
15	1	.98	.01	.76	.18	5.37	
	2	.78	.17	.26	.19	9.38	
	3	.72	.20	.18	.15	9.91	
	4	.73	.19	.18	.15	10.21	
16	1	.94	.05	.48	.25	9.11	
	2	.83	.14	.33	.22	9.04	
	3	.99	.01	.85	.12	4.14	
	4	.57	.02	.83	.14	3.92	

ตาราง 13 (ต่อ)

สถานการณ์ที่	ชื่อย่อ ที่	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		t	หมายเหตุ
		$\bar{X}$	s^2	$\bar{X}$	s^2		
17	1	.98	.01	.81	.15	4.48	
	2	.98	.01	.81	.15	4.48	
	3	.99	.01	.86	.12	3.93	
	4	.98	.01	.78	.17	5.06	
18	1	.98	.01	.80	.16	4.69	
	2	.93	.06	.76	.18	3.62	
	3	.90	.08	.48	.25	8.09	
	4	.91	.07	.43	.24	9.34	

จากตาราง 12 และ 13 แสดงค่าอำนาจจำแนก (t) ของแบบทดสอบทั้งสองฉบับพบว่า แบบทดสอบวัดจริยธรรมด้านความเมตตากรุณา ชนิดข้อความ จำนวน 50 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (t) อยู่ระหว่าง 2.15 ถึง 9.70 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกข้อ แบบทดสอบวัดจริยธรรมด้านความเมตตากรุณาชนิดสถานการณ์ จำนวน 18 สถานการณ์ ประกอบด้วยชื่อย่อ 72 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (t) อยู่ระหว่าง 2.02 ถึง 14.05 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกข้อ

4.3 ความเที่ยงตรงของแบบทดสอบทั้ง 2 ฉบับ

4.3.1 ความเที่ยงตรงตามสภาพ (Concurrent Validity)

ผู้วิจัยได้หาความเที่ยงตรงตามสภาพของแบบทดสอบทั้งสองฉบับโดยหาสหสัมพันธ์ของอันดับ (Rank Correlation) ที่ได้จากผลการสอบกับเกณฑ์ที่ได้จากอาจารย์และกลุ่มเพื่อนร่วมชั้นเรียน ดังแสดงในตาราง 14

ตาราง 14 ค่าความเที่ยงตรงตามสภาพของแบบทดสอบวัดจริยธรรมด้านความเมตตา กรุณาชนิดข้อความ ชนิดสถานการณ์และเมื่อรวมทั้งสองฉบับ

แบบทดสอบ	ความเที่ยงตรงตามสภาพ
X_1	.487
X_2	.502
$X_1 + X_2$	.709

จากตาราง 14 พบว่า แบบทดสอบวัดจริยธรรมด้านความเมตตา กรุณาชนิดข้อความมีค่าความเที่ยงตรงตามสภาพต่ำกว่าแบบทดสอบวัดจริยธรรมด้านความเมตตา กรุณา ชนิดสถานการณ์ แต่เมื่อหาความเที่ยงตรงตามสภาพรวมทั้งสองฉบับ จะมีค่าสูงกว่าหาแต่ละฉบับ

4.3.2 ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) ผู้วิจัยนำแบบทดสอบทั้งสองฉบับมาตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างโดยใช้วิธีการเทคนิคกลุ่มที่รู้จักอยู่แล้ว (Known - Group Technique)

โดยการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนกลุ่มที่มีความเมตตากรุณาสูง กับกลุ่มที่มีความเมตตากรุณาต่ำ ที่ได้รับการคัดเลือกจากอาจารย์และเพื่อนร่วมชั้นเรียน ด้วยสถิติ t -test ดังตาราง 15

ตาราง 15 ค่าเฉลี่ย ความแปรปรวน ค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างและการทดสอบ
นัยสำคัญของความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของกลุ่มที่มีความเมตตากรุณาสูง-กลุ่มผู้มี
เมตตากรุณาต่ำ

แบบทดสอบ	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		t
	$\bar{X}$	S^2	$\bar{X}$	S^2	
X_1	37.2	22.11	30.7	28.93	5.80 **
X_2	60.22	21.51	50.82	44.22	7.34 **

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์จากตาราง 15 พบว่า แบบทดสอบวัดจริยธรรม
ด้านความเมตตากรุณา ทั้งสองฉบับมีค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .01

4.4 คะแนนปกติวิสัย (Norms) ของแบบทดสอบที่มีการแจกแจงปกติ
 ผู้วิจัยได้นำคะแนนจากแบบทดสอบแต่ละฉบับรวมทั้งทุกฉบับมาสร้างเกณฑ์ปกติ
 ซึ่งเป็นเกณฑ์ท้องถิ่น (Local Norms) เพราะกลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาพยาบาล
 ในกรุงเทพมหานครเท่านั้น โดยสร้างเป็นเกณฑ์ปกติในรูปคะแนนที่ปกติ (Normalized
 T - Score)

คะแนนที่ปกติที่คำนวณได้ในตอนต้นนั้น ยังไม่ต่อเนื่องกันอย่างสม่ำเสมอและ
 คะแนนที่ได้ยังไม่ครอบคลุมคะแนนทั้งหมด ดังนั้นในการสร้างเกณฑ์ปกติจึงได้ขยาย
 ขอบเขตนั้น โดยอาศัยแนวโน้มของการทดลองนั้นให้กว้างออกไปจนครอบคลุมคะแนน
 ทุกคะแนนของแบบทดสอบแต่ละฉบับและคะแนนรวมของทั้งสองฉบับ พร้อมทั้งปรับตัวเลข
 เหล่านั้นให้สม่ำเสมอติดต่อกัน ซึ่งกระทำโดยนำคะแนนดิบและคะแนนที่ปกติที่คำนวณได้
 มาจัดกราฟเป็นคู่ ๆ แล้วลากเส้นตรงให้ผ่านจุดเหล่านั้นให้มากที่สุด จากนั้นจึงอ่าน
 คะแนนดิบให้เป็นคะแนนที่ปกติได้จากเส้นกราฟนั้น ให้เป็นเกณฑ์ปกติของแบบทดสอบแต่ละฉบับ
 รวมทั้งทุกฉบับตามที่ต้องการ ดังปรากฏในตาราง 18, 19 และ 20

ตาราง 16 เกณฑ์ปกติของแบบทดสอบวัดจริยธรรมด้านความเมตตา กรุณา ชนิดข้อความ

คะแนนดิบ	T	คะแนนดิบ	T	คะแนนดิบ	T
50	75	35	52	20	30
49	73	34	51	19	28
48	72	33	49	18	27
47	71	32	48	17	25
46	69	31	46	16	24
45	68	30	45	15	23
44	66	29	43	14	21
43	65	28	41	13	19
42	63	27	40	12	18
41	61	26	38	11	16
40	60	25	37	10	15
39	58	24	35	$\bar{X} = 33.27$ $S.D. = 5.99$ $N = 480$	
38	57	23	34		
37	55	22	33		
36	54	21	31		

* ส่วนที่ขยายออก

จากตาราง 16 พบว่าแบบทดสอบวัดจริยธรรมด้านความเมตตา กรุณา
ชนิดข้อความมีช่วง T อยู่ระหว่าง T21 - T71

ตาราง 17 เกณฑ์ปกติของแบบทดสอบวัดจริยธรรมด้านความเมตตา กรุณา ชนิดสถานการณ

คะแนนดิบ	T	คะแนนดิบ	T	คะแนนดิบ	T
72	70	54	48	36	27
71	68	53	46	35	26
70	67	52	46	34	25
69	65	51	45	33	24
68	64	50	43	32	23
67	63	49	42	31	22
66	62	48	41	30	20
65	61	47	40	29	19
64	60	46	39	28	18
63	58	45	38	27	17
62	57	44	37	26	16
61	56	43	35	25	15
60	55	42	34	24	13
59	54	41	33	23	12
58	53	40	32	22	11
57	51	39	31		
56	50	38	30	$\bar{X} =$	54.60
55	49	37	29	S.D. =	6.82
				N =	480

* ส่วนที่ขยายออก

จากตาราง 17 พบว่า แบบทดสอบวัดจริยธรรมด้านความเมตตากรุณา
ชนิดสถานการณ์ มีช่วง T อยู่ระหว่าง T17 - T67

ตาราง 18 เกณฑ์ปกติของแบบทดสอบวัดจริยธรรมด้านความเมตตากรุณา รวมทั้ง
สองฉบับ

คะแนนดิบ	T	คะแนนดิบ	T	คะแนนดิบ	T
118	77	103	64	88	50
117	76	102	63	87	49
116	75	101	62	86	48
115	74	100	61	85	47
114	73	99	60	84	46
113	72	98	59	83	45
112	72	97	58	82	44
111	71	96	57	81	43
110	70	95	56	80	43
109	69	94	55	79	42
108	68	93	54	78	40
107	67	92	53	77	40
106	66	91	52	76	39
105	65	90	52	75	38
104	64	89	51	74	37

ตาราง 18 (ต่อ)

คะแนนดิบ	T	คะแนนดิบ	T	คะแนนดิบ	T
73	36	61	26	49	15
72	35	60	25	48	14
71	35	59	24	47	13
70	34	58	23	46	13
69	33	57	22	45	12
68	32	56	21	44	11
67	31	55	20	43	10
66	30	54	19	42	9
65	29	53	19	41	8
64	28	52	18	40	7 *
63	28	51	17	X =	88.09
62	27	50	16	S.D. =	10.93
				N =	480

* ส่วนที่ขยายออก

ในการอ่านเกณฑ์ปกติจากตาราง โดยเทียบคะแนนดิบที่ตรงกับคะแนนปกติ
ในแถวเดียวกัน แล้วแปลความหมายจากเกณฑ์ของ ขวาล แพริตกุล (ขวาล แพริตกุล
2520 : 53)

4.5 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างแบบทดสอบทั้งสองฉบับ

คะแนนจากแบบทดสอบวัดจริยธรรมด้านความเมตตาากรุณา ทั้งสองฉบับมีค่า
สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในมีค่าเป็นบวก เท่ากับ 0.641 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อสร้างแบบทดสอบวัดจริยธรรมด้านความเมตตา กรุณา ของนักศึกษาพยาบาล
2. เพื่อหาคุณภาพของแบบทดสอบวัดจริยธรรมด้านความเมตตา กรุณา
3. เพื่อสร้างเกณฑ์ปกติ (Norms) สำหรับตีความหมายคะแนนจากการสอบวัดจริยธรรมด้านความเมตตา กรุณา

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักศึกษาพยาบาลปีที่ 1 ปีที่ 2 ปีที่ 3 และปีที่ 4 ประจําปีการศึกษา 2527 จากวิทยาลัยพยาบาลของรัฐบาลในกรุงเทพมหานคร จำนวน 880 คน ใช้ในการทดลองเครื่องมือครั้งแรก 200 คน ครั้งที่สอง 200 คน และใช้ในการทดสอบเพื่อหาคุณภาพของแบบทดสอบทั้งสองฉบับ 480 คน ซึ่งเลือกมาโดยวิธีสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) และใช้ระดับชั้นเรียนเป็นชั้นภูมิ (Strata)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ประกอบด้วย

1. แบบทดสอบวัดจริยธรรมด้านความเมตตา กรุณาชนิดข้อความ เป็นแบบทดสอบวัดความรู้สึก ความคิดเห็น ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง
2. แบบทดสอบวัดจริยธรรมด้านความเมตตา กรุณาชนิดสถานการณ์ เป็นแบบทดสอบวัดความคิดเห็น และพฤติกรรม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง

วิธีดำเนินการรวบรวมข้อมูล

การรวบรวมข้อมูลมาทำการวิเคราะห์นั้น ผู้วิจัยได้ดำเนินงานเป็นขั้นตอนดังนี้

1. ติดต่อผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาลที่เลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขออนุญาตนำแบบทดสอบไปสอบและนัดหมาย วัน เวลา ที่จะทำการทดสอบ
2. เตรียมข้อสอบให้เพียงพอกับจำนวนนักศึกษาที่สอบในแต่ละครั้ง วางแผนดำเนินการสอบ ซึ่งผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการสอบเอง
3. อธิบายให้นักศึกษาในกลุ่มตัวอย่าง เข้าใจวัตถุประสงค์ และผลประโยชน์ที่จะได้รับจากการทำแบบทดสอบ
4. อธิบายวิธีทำแบบทดสอบให้นักศึกษาทุกคนในกลุ่มตัวอย่างเข้าใจ เขียนเลขประจำตัวนักศึกษาให้เรียบร้อยก่อนลงมือทำแบบทดสอบ
5. นำผลการทดสอบมาวิเคราะห์เป็นรายข้อ และทั้งฉบับโดยวิธีการทางสถิติ ซึ่งการทดสอบแบ่งเป็น 3 ครั้ง คือ
 - 5.1 การทดสอบครั้งที่ 1 เพื่อวิเคราะห์ ปรับปรุง และคัดเลือกข้อสอบ
 - 5.2 การทดสอบครั้งที่ 2 เพื่อวิเคราะห์ และคัดเลือกข้อสอบ
 - 5.3 การทดสอบครั้งที่ 3 เพื่อหาคุณภาพของแบบทดสอบ โดยวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น ความเที่ยงตรง อำนาจจำแนกและเกณฑ์ปกติ

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดจริยธรรมค่านความเมตตากรุณา ที่ได้จากการทดสอบครั้งที่ 1 ผลปรากฏว่ามีการกระจาย ดังนี้

แบบทดสอบวัดจริยธรรมค่านความเมตตากรุณานิคข้อความ ซึ่งมี 68 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0 ถึง 17.34 แบบทดสอบชนิดสถานการณ์ ซึ่งมี 25 สถานการณ์ ประกอบด้วยข้อย่อย จำนวน 100 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง -0.22 ถึง 18.37

2. ค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบครั้งที่ 2 เมื่อได้ปรับปรุงข้อสอบจากการทดสอบครั้งที่ 1 นำไปทดสอบครั้งที่ 2 และนำผลมาวิเคราะห์ ได้ค่าอำนาจจำแนก และจำนวนข้อที่คัดเลือกลงนี้

แบบทดสอบวัดจริยธรรมด้านความเมตตากรุณา ชนิดข้อความจำนวน 68 ข้อ คัดเลือกมาใช้ 60 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .58 ถึง 13.77 แบบทดสอบชนิดสถานการณ์จำนวน 25 สถานการณ์ประกอบด้วยข้อย่อย 100 ข้อ คัดเลือกมาใช้ 20 สถานการณ์ประกอบด้วยข้อย่อย 80 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง -1 ถึง 9.10

3. ค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบครั้งที่ 3 เมื่อได้คัดเลือกข้อสอบจากการทดสอบครั้งที่ 2 นำไปทดสอบครั้งที่ 3 แล้วนำผลมาวิเคราะห์ได้ดังนี้

แบบทดสอบวัดจริยธรรมด้านความเมตตากรุณา ชนิดข้อความ จำนวน 60 ข้อ คัดเลือกได้ 50 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 2.15 ถึง 9.70 แบบทดสอบชนิดสถานการณ์จำนวน 20 สถานการณ์ ประกอบด้วยข้อย่อย จำนวน 80 ข้อ คัดเลือกได้ 18 สถานการณ์ประกอบด้วยข้อย่อย 72 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 2.02 ถึง 14.05

4. ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล ปรากฏว่าแบบทดสอบวัดจริยธรรมด้านความเมตตากรุณาชนิดข้อความ และชนิดสถานการณ์มีความเชื่อมั่น 0.74 และ 0.81 ตามลำดับ (KR - 20)

5. ค่าความเที่ยงตรงของแบบทดสอบ ในการหาความเที่ยงตรงตามสภาพ ซึ่งหาจากสหสัมพันธ์ระหว่างอันดับของคะแนนจากผลการสอบกับเกณฑ์ที่ได้จากอาจารย์ และกลุ่มเพื่อนร่วมชั้นเรียน ผลปรากฏว่า แบบทดสอบวัดจริยธรรมด้านความเมตตากรุณา ชนิดข้อความ ชนิดสถานการณ์ และเมื่อรวมทั้งสองฉบับมีความเที่ยงตรงตามสภาพเท่ากับ 0.487 , 0.502 และ 0.709 ตามลำดับ ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบทดสอบ ซึ่งหาโดยใช้เทคนิคกลุ่มที่รู้ค่าอยู่แล้วว่ามีความเมตตากรุณาสูง กับมีความเมตตากรุณาต่ำ ผลปรากฏว่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบทดสอบวัดชนิดข้อความ และชนิดสถานการณ์ มีค่า 5.80 และ 7.34 ตามลำดับ และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

6. เกณฑ์ปกติ (Norms) ผู้วิจัยได้สร้างเกณฑ์ปกติของแบบทดสอบในแต่ละฉบับ และแบบทดสอบรวมทั้งสองฉบับ โดยใช้คะแนนที่ปกติ (Normalized T - Score) ปรากฏผลดังนี้ แบบทดสอบวัดจริยธรรมด้านความเมตตาคุณาภานิคข้อความมีช่วงคะแนนที่ระหว่าง T 21 - T 71 แบบทดสอบชนิดสถานการณ์มีช่วงคะแนนที่ระหว่าง T 17 - T 67 และแบบทดสอบวัดจริยธรรมด้านความเมตตาคุณารวมทั้งสองฉบับ มีช่วงคะแนนที่ปกติอยู่ระหว่าง T 8 - T 72

7. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างแบบทดสอบทั้งสองฉบับ ปรากฏว่ามีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างแบบทดสอบ เป็นบวก ซึ่งมีค่า 0.641 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผล

จากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ จุดมุ่งหมายสำคัญคือ ต้องการสร้างแบบทดสอบวัดจริยธรรมด้านความเมตตาคุณาภานิค ซึ่งมีคุณภาพซึ่งอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบ

จากการทดสอบครั้งที่ 1 ปรากฏว่ามีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง -.22 ถึง 18.37 ส่วนใหญ่มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ในเกณฑ์ที่ต้องการ มีข้อสอบวัดจริยธรรมด้านความเมตตาคุณาภานิคข้อความ จำนวน 8 ข้อ และข้อสอบชนิดสถานการณ์ 4 สถานการณ์ จำนวน 16 ข้อ ที่ยังมีค่าอำนาจจำแนกไม่ถึงเกณฑ์ ทั้งนี้เพราะความกำกวมในคำถามเป็นสำคัญ และเนื่องจากผู้เข้าสอบใช้เวลาในการทำแบบทดสอบมาก ผู้วิจัยจึงตัดข้อสอบที่มีค่าอำนาจจำแนกไม่ถึงเกณฑ์ทิ้ง และได้คัดเลือกข้อสอบที่มีคุณภาพไว้ทดสอบในครั้งที่ 2 คือไปเมื่อนำแบบทดสอบที่คัดเลือกแล้วไปทดสอบครั้งที่ 2 พบว่า มีค่าอำนาจจำแนกสูงขึ้น บางข้อก็มีค่าลดลง แนวว่าจะผ่านการคัดเลือกมาแล้วก็ตาม ประกอบกับกลุ่มตัวอย่างเปลี่ยนแปลงใหม่ด้วย จึงยังมีข้อสอบที่มีค่าอำนาจจำแนกไม่ถึงเกณฑ์ที่ต้องการ คือ ข้อสอบชนิดข้อความ 10 ข้อ ชนิดสถานการณ์ 2 สถานการณ์ จำนวน 8 ข้อ ผู้วิจัยได้คัดเลือกข้อสอบที่มีคุณภาพจัดทำเป็นแบบทดสอบฉบับใหม่เพื่อนำไปทดสอบครั้งที่ 3 พบว่ามีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง

2.02 ถึง 14.05 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกข้อ และสอดคล้องกับเกณฑ์ของ เอ็ดเวิร์ด (Edward. 1957 : 153) ที่กำหนดค่าอำนาจจำแนก (t) ที่ควรมีค่าตั้งแต่ 1.75 จึงจะแสดงให้เห็นว่ากลุ่มสูงกลุ่มต่ำ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญจริงในแต่ละข้อคำถามนั้น ๆ จะเห็นได้ว่าการทดสอบครั้งที่ 3 นี้ มีค่าอำนาจจำแนกสูงกว่าการทดสอบครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 ทั้งนี้เป็นเพราะข้อสอบได้ผ่านการปรับปรุงในครั้งที่ 1 และคัดเลือกเฉพาะข้อสอบที่มีคุณภาพจากการทดสอบครั้งที่ 2 แล้ว ประกอบกับกลุ่มตัวอย่างมีขนาดใหญ่ขึ้น จึงทำให้ได้ค่าอำนาจจำแนกดีขึ้น ซึ่งค่าอำนาจจำแนกที่ได้มีค่าใกล้เคียงกับแบบทดสอบวัดจริยธรรมด้านความรับผิดชอบ ซึ่งสร้างโดย วัฒนา สิงห์สัมฤทธิ์ ที่พบว่า แบบทดสอบมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 2.34 ถึง 12.35 (วัฒนา สิงห์สัมฤทธิ์ 2527 : 78) และค่าอำนาจจำแนกแบบทดสอบวัดความซื่อสัตย์ ซึ่งสร้างโดยอนุวัฒน์ ตั้งสมบูรณ์ ที่พบว่า แบบทดสอบมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 1.86 ถึง 11.70 (อนุวัฒน์ ตั้งสมบูรณ์ 2526 : 54) จึงกล่าวได้ว่าแบบทดสอบวัดจริยธรรมด้านความเมตตาากรุณามีค่าอำนาจจำแนกรายข้อเชื่อถือได้

2. ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

ผู้วิจัยได้หาความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดจริยธรรมด้านความเมตตาากรุณา โดยวิธีของ Kuder Richardson (KR - 20) ได้ผลดังนี้ แบบทดสอบวัดจริยธรรมด้านความเมตตาากรุณานิคข้อความ และแบบทดสอบชนิดสถานการณ์ มีค่าความเชื่อมั่น 0.74 และ 0.81 ตามลำดับ ซึ่งนับว่าสูงอย่างเชื่อถือได้ ถ้าพิจารณาความเชื่อมั่นเทียบกับแบบทดสอบมาตรฐานของต่างประเทศ จะเห็นว่า เป็นค่าความเชื่อมั่นพอเชื่อถือได้ เพราะแบบทดสอบ The Defining Issues Test ที่สร้างโดย James R. Rest มีค่าความเชื่อมั่น 0.62 ถึง 0.81 (Rest. 1972 : 241) แบบทดสอบมาตรฐาน Edward's Personal Preference Scheduling ที่สร้างโดย Edward มีค่าความเชื่อมั่นอยู่ระหว่าง 0.60 ถึง 0.87 (Edward : 1957)

3. ค่าความเที่ยงตรงของแบบทดสอบ

3.1 ความเที่ยงตรงตามสภาพ ผู้วิจัยได้หาความเที่ยงตรงตามสภาพโดยการหาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างอันดับของผลการสอบกับอันดับที่อาจารย์และกลุ่มเพื่อนเป็นผู้จัด

ปรากฏว่า แบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของความเที่ยงตรงอยู่ระหว่าง 0.487 ถึง 0.709 ซึ่งแสดงความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 ทุกค่า แสดงว่าแบบทดสอบวัดจริยธรรมด้านความเมตตากรุณาที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น สามารถวัดระดับความเมตตากรุณาของนักศึกษาได้ตรงตามสภาพความเป็นจริง ทั้งพิสัยที่กล่าวมาแล้วนั้น ซึ่งสอดคล้องกับค่ากล่าวของ ครอนบาค (Cronbach, 1960 : 103 - 104) ที่ว่าแบบทดสอบที่สามารถแสดงถึงสภาพความเป็นจริงของผู้เข้าสอบได้สอดคล้องกับการจัดอันดับโดยการสังเกตของผู้เชี่ยวชาญแล้ว แบบทดสอบนั้นย่อมมีค่าความเที่ยงตรงตามสภาพสูง เนื่องจากข้อมูลทั้งสองได้จัดกระทำในเวลาเดียวกัน จากการศึกษาแบบทดสอบ Heston Personal Adjustment Inventory สร้างโดย Heston พบว่า มีความเที่ยงตรงตามสภาพตั้งแต่ 0.26 ถึง 0.59 (Heston, 1949 : 27) และแบบทดสอบวัดจริยธรรมด้านความรับผิดชอบของวัฒนา สิงห์สมฤทธิ์ มีค่าอยู่ระหว่าง 0.507 ถึง 0.613 (วัฒนา สิงห์สมฤทธิ์ 2527 : 79) จะเห็นได้ว่าแบบทดสอบวัดจริยธรรมด้านความเมตตากรุณาที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีค่าความเที่ยงตรงตามสภาพใกล้เคียงกับแบบทดสอบของบุคคลทั้งกล่าว จึงกล่าวได้ว่าแบบทดสอบที่สร้างขึ้นมีคุณภาพด้านความเที่ยงตรงตามสภาพที่เป็นจริงอย่างน่าเชื่อถือได้

3.2 ค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง ผู้วิจัยหาความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างโดยใช้เทคนิคกลุ่มที่รู้จักอยู่แล้ว ซึ่งเป็นวิธีที่อาจารย์และกลุ่มเพื่อนเลือก กลุ่มตัวอย่างที่ทราบว่ามีความเมตตากรุณาสูง กับกลุ่มตัวอย่างที่มีความเมตตากรุณาต่ำมาตอบแบบทดสอบ แล้วทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของผลการสอบของทั้งสองกลุ่มโดยใช้ t -test ปรากฏได้ค่าของแบบทดสอบชนิดข้อความและชนิดสถานการณ์เท่ากับ 5.80 และ 7.34 ตามลำดับ และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังนั้น จึงกล่าวได้ว่า แบบทดสอบวัดจริยธรรมด้านความเมตตากรุณาทั้งสองฉบับที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

4. คะแนนเกณฑ์ปกติ

ผู้วิจัยได้สร้างเกณฑ์ปกติ อยู่ในรูปของคะแนนที่ปกติ (Normalized T - Score) เมื่อพิจารณาคะแนนดิบจากแบบทดสอบแต่ละฉบับ และรวมทั้งสองฉบับ พบว่ามีการกระจายของคะแนนไม่ครอบคลุมทุกช่วง จากสาเหตุนี้ การสร้างเกณฑ์มาตรฐานจึงต้องขยายขอบเขตคะแนนดิบออกไปจนครอบคลุมคะแนนทุกระดับของแบบทดสอบ

การประเมินผลการสอบ ถ้าต้องการทราบระดับความเมตตากฎาของนักศึกษา เป็นรายบุคคลว่าสูง - ต่ำ เพียงใด ให้พิจารณาเกณฑ์ดังนี้ (ชวาล แพทย์กุล 2520 : 53)

ตั้งแต่ T65 และสูงกว่า แปลว่า มีความเมตตากฎาสูงมาก

ตั้งแต่ T55 - T65 แปลว่ามีความเมตตากฎาสูง

ตั้งแต่ T45 - T55 แปลว่าความเมตตากฎาพอใช้

เฉพาะ T50 แปลว่า มีความเมตตากฎาในระดับกลางของกลุ่ม

ตั้งแต่ T35 - T45 แปลว่ามีความเมตตากฎาต่ำ

ตั้งแต่ T35 และต่ำกว่า แปลว่ามีความเมตตากฎาต่ำมาก

ถ้าผู้สอบได้คะแนนตรงจุดแบ่งพอดี คือ T35, T55 และ T65 ให้เลื่อนผู้สอบนั้นขึ้นไปอยู่ในกลุ่มที่สูงถัดไปเสมอ

ดังนั้น ถ้ามีผู้ตอบแบบทดสอบวัดจริยธรรมด้านความเมตตากฎาชนิดข้อความ ได้คะแนน 47 จากเกณฑ์ปกติ จะได้คะแนนที่ปกติเป็น 71 จักว่านักศึกษานี้มีความเมตตากฎาอยู่ในเกณฑ์ดีมาก ถ้าคะแนนจากแบบทดสอบชนิดสถานการณ์เป็น 42 จากเกณฑ์ปกติ จะได้คะแนนที่เป็น 34 จักว่าเป็นผู้มีความเมตตากฎาอยู่ในเกณฑ์ที่ต่ำมาก ถ้าได้คะแนนรวมทั้งสองฉบับเป็น 90 จากเกณฑ์ปกติจะได้คะแนนที่ปกติเป็น 52 จักว่าผู้นี้มีความเมตตากฎาอยู่ในระดับพอใช้

5. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างแบบทดสอบ

ความสัมพันธ์ระหว่างแบบทดสอบวัดจริยธรรมด้านความเมตตากฎาทั้งสองฉบับ พบว่า มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็นบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าแบบทดสอบแต่ละฉบับวัดโครงสร้างเดียวกัน คือ วัดระดับความเมตตากฎาเหมือนกัน

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษารั้วนี้ ทำให้ผู้วิจัยได้แนวคิดที่จะเสนอแนะดังนี้

1. การศึกษารั้วนี้ ประชากรเป็นนักศึกษาพยาบาล จากวิทยาลัยพยาบาลของรัฐบาล ในกรุงเทพมหานครเท่านั้น ทั้งนี้ ในการนำแบบทดสอบวัดจริยธรรมด้านความเมตตา กรุณา ไปใช้กับนักศึกษาระดับอื่น หรือท้องถิ่นอื่น จึงควรทำการหาเกณฑ์ปกติเสียใหม่
2. ในการนำแบบทดสอบวัดจริยธรรมด้านความเมตตา กรุณาไปใช้ ควรให้ความสำคัญกับการสังเกต การสัมภาษณ์นักศึกษาด้วย จะช่วยให้ค่า มารดา ผู้ปกครอง และผู้บริหาร ด้านการศึกษา สามารถพินิจพิจารณาได้ พัฒนาระบบด้านความเมตตา กรุณาของนักศึกษา ที่อยู่ในความปกครองได้ถูกต้องยิ่งขึ้น
3. ในการสร้างแบบทดสอบวัดจริยธรรมด้านความเมตตา กรุณาครั้งต่อไป ควรจะสร้างแบบทดสอบให้มีจำนวนข้อให้มากขึ้น หรือแบ่งเป็นด้าน ๆ และควรสร้างแบบทดสอบวัดจริยธรรม ด้านความเมตตา กรุณาในนักเรียนระดับอื่น ๆ ด้วย
4. ควรสร้างแบบทดสอบวัดจริยธรรมด้านความเมตตา กรุณา โดยใช้คำถามแบบอื่น ๆ บ้าง เช่น เป็นรูปภาพ หรือแบบมาตราจัดอันดับ (Rating Scale) เป็นต้น ก็จะทำให้ได้แบบทดสอบที่มีการวัดจริยธรรมด้านความเมตตา กรุณาเพิ่มเติมขึ้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กวีวรรณ, พระ วิชาศาสนา สำนัก ส.ธรรมภักดี กรุงเทพมหานคร 2502,
560 หน้า
- การฝึกหัดครู, กรม จริยธรรมของอาจารย์และนักศึกษา สังกัดสถานศึกษากรมการ
ฝึกหัดครู 2525, 305 หน้า อักสำเนา
- การศาสนา, กรม คู่มือครูจริยศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงพิมพ์กรมการศาสนา
2523, 178 หน้า
- เกษม บุญศรี การสอนพระพุทธศาสนาแก่เด็ก "เรื่องเมตตากรรณา" องค์การคำ
ของคุรุสภา 2504, 318 หน้า
- กรมพระยาวชิรญาณวโรรส, สมเด็จพระสังฆราชเจ้า กรมหลวงชินวราลงกรณ มหามกุฏราชวิทยาลัย
ในพระบรมราชูปถัมภ์ 2500
- ก่อ สวัสดิพานิชย์ "จริยธรรมในสังคมไทย" รายงานการสัมมนาจริยธรรมในสังคม
ปัจจุบัน คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี 2522, 251 หน้า
- จิรพันธุ์ พัทธสี การศึกษาเปรียบเทียบจริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาที่เคยเรียน
และไม่เคยเรียนในโรงเรียนพุทธศาสนาวัดอาทิตย์ ปริญญาโท กศ.ม.
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2524, 74 หน้า อักสำเนา
- ชูศรี วงศ์รัตน์ เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2525, 252 หน้า
- ชม ภูมิภาค "การปลูกฝังความเมตตากรรณา" ใน บทความวิทยุกระจายเสียง
การศึกษาเพื่อคุณธรรม หน้า 8-9 สมาคมการศึกษาแห่งประเทศไทย 2525
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน พฤติกรรมศาสตร์ เล่ม 2 จิตวิทยาจริยธรรมและจิตวิทยา
ภาษา ไทยวัฒนาพานิช 2524, 130 หน้า
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน และพิชญะ ประจันตจินิก รายงานการวิจัยเรื่อง
จริยธรรมของเยาวชนไทย โครงการวิจัยของคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ
สาขาปรัชญา สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
2520, 339 หน้า

เคช วิโย การศึกษาเปรียบเทียบพัฒนาการด้านการคิดให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของ
เด็กนักเรียนประถมศึกษาที่ได้รับการเลี้ยงดูต่างกัน ปริญญาพนธ์ กศ.ม.

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2522, 75 หน้า อักสำเนา
บ้งอร ภูวภิรมย์ขวัญ สถิติประยุกต์ทางการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร 2523, 243 หน้า

_____ การวิจัยคุณภาพ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2526,
288 หน้า

แปลก สนธิรักษ์ วิชาศีลธรรม-วัฒนธรรม มัธยมศึกษาปีที่ 3 อักษรเจริญทัศน์
2520, 96 หน้า

พนัส หินนาสินทร์ การสอบคำนิยม โครงการตำรามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
พิมพ์โลก 2520, 175 หน้า

พยายาลแห่งประเทศไทย, สมาคม ประมวลการประชุมพยายาลแห่งชาติ ครั้งที่ 6
2 - 7 พฤศจิกายน 2522 สัปดาห์พิมพ์ กรุงเทพมหานคร 2523

พระไตรปิฎก พระไตรปิฎกภาษาไทยฉบับหลวงเล่มที่ 24 มหามกุฏราชวิทยาลัย
ในพระบรมราชูปถัมภ์ 2521, 402 หน้า

พระไตรปิฎก พระไตรปิฎกสำหรับประชาชน มหามกุฏราชวิทยาลัย ในพระบรม
ราชูปถัมภ์ 2525, 820 หน้า

พระญาณสังวร, สมเด็จพระสังฆราช หลักพุทธศาสนา มหามกุฏราชวิทยาลัยในพระบรมราชูปถัมภ์
2522, 559 หน้า

พระราชนิพนธ์, พระ พจนานุกรมพุทธศาสตร์ มหามกุฏราชวิทยาลัย ในพระบรม
ราชูปถัมภ์ 2518, 284 หน้า

พระศรีวิสุทธิกวี, พระ การพัฒนาจิต มหามกุฏราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ 2517,
208 หน้า

พรหมทิพย์ ศิริวรรณบุญ จิตวิทยาพัฒนาการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2520, 135 หน้า
ละออ นุฑตากร จรรยาสำหรับพยายาล โรงพิมพ์อักษรไทย กรุงเทพมหานคร
2523, หน้า

ลวน สายยศ และอังคณา สายยศ สถิติวิทยาทางการศึกษา วัฒนาพานิช 2522, 286 หน้า

หลักการวิจัยทางการศึกษา ทวีกิจการพิมพ์ 2524, 287 หน้า
 วัฒนา สิงห์สมฤทธิ การสร้างแบบทดสอบวัดจริยธรรมด้านความรับผิดชอบสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดยะลา ปริญญาพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2527, 133 หน้า อักสำเนา
 วีรยุทธ วิเชียรโชติ และคนอื่น ๆ รายงานการวิจัยเรื่องความเกรงใจในคนไทย โครงการวิจัยของสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ 2515, 134 หน้า อักสำเนา

ศึกษาธิการ, กระทรวง กรมวิชาการ การศึกษานาเกณฑ์ปกติของระดับพัฒนาการทางจริยธรรมและองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อพัฒนาการทางจริยธรรม โรงพิมพ์กรมการศาสนา 2524, 101 หน้า (รายงานการวิจัยทางการศึกษา ฉบับที่ 34)

สงวน ลักษณะ "การศึกษาและพัฒนาจริยธรรมไทย" การวัดผลการศึกษา

2 . 29 - 57 กันยายน - ธันวาคม 2524

สาธารณสุข, กระทรวง, กองการพยาบาล แนะแนวการศึกษาพยาบาลในประเทศไทย โรงพิมพ์อักษรวัฒนา กรุงเทพมหานคร 2523, 86 หน้า

สาโรช บัวศรี "จริยธรรมในสังคมไทย" รายงานการสัมมนาจริยธรรมในสังคมปัจจุบัน คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี 2522, 251 หน้า
 โสมรสมิ จันทรประภา การบริหารทางจิตของเด็กรับรู้ ไทยวัฒนาพานิช 2515, 250 หน้า

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 5 สำนักพิมพ์พัฒนาศึกษาจำกัด ม.ป.ป. 369 หน้า

สมชาย พุ่มพิมล การทดลองสอนความเมตตาการุณาแก่เด็กที่มีระดับพัฒนาการทางสติปัญญาต่างกัน โดยใช้วิธีกลุ่มสัมพันธ์ ปริญญาพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2525, 166 หน้า อักสำเนา

สุชีโว ภิกษุ, พระ หลักพระพุทธศาสนา (คู่มือผู้เริ่มศึกษา พระพุทธศาสนา)

สภาการศึกษาามกุฏราชวิทยาลัย มหาวิทยาลัยพระพุทธศาสนาแห่งประเทศไทย

2526, 78 หน้า

สุนันท์ ศลโกธุม การวัดผลการศึกษา โรงพิมพ์มามกุฏราชวิทยาลัย 2524, 314 หน้า

สุรณีย์ จุติดำรงพันธ์ พัฒนาการทางจริยธรรมของนักเรียนมัธยมศึกษาในภาคใต้

วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาจิตวิทยา คณะครุศาสตร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2525

อัศวอนงค์ ปราโมช, ม.ล. การให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของพยาบาลวิชาชีพ

ในกรุงเทพมหานคร วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาพยาบาลศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2525, 72 หน้า อัดสำเนา

อนันต์ ศรีโสภา ทฤษฎีการวัดและการทดสอบ บริษัทสำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิชจำกัด

กรุงเทพมหานคร 2524, หน้า

สถิติเบื้องต้น บริษัทสำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิชจำกัด กรุงเทพมหานคร

2521, 396 หน้า

เทคนิคการสอบตัวอย่าง คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประสานมิตร 2524, 300 หน้า อัดสำเนา

อนุমানราชชน, พระยา ชาติ-ศาสนา-วัฒนธรรม พระนครบรรณาการ 2516,

456 หน้า

อนุวัฒน์ ตั้งสมบุญ การสร้างแบบทดสอบวัดความซื่อสัตย์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา

ปีที่ 5 ในเขตกรุงเทพมหานคร วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประสานมิตร 2526, 125 หน้า อัดสำเนา

Brown, R. Social Psychology. New York, The Free Press
1968. p. 412.

Edward, Allen L. Techniques of Attitude Seale Construction. New York, Appleton - Century, 1957.
256 p.

Crisham, Patricia "Measuring Moral Judgment in
Nursing Dilemma," Nursing Research. 30 (March-Aprill
1981) : 104 - 110.

Ferguson, George A. Statistical Analysis in Psychology
and Education. New York, McGraw-Hill Inc., 1971.
495 p.

Freud, Sigmund. An Outline of Psychoanalysis. New York,
W.W. Norton Co. 1944. 358 p.

Heston, Joseph C. Heston Personality Adjustment
Inventory. Test Book let and Manual. New York,
World Book Company, 1949. 34 p.

Holstein, Conbtance, B. "Irreversible Stepwise
Sequence in the Development of Moral Judgment : A
Longititudinal Study of Male and Femal," Child
Development. p. 151 - 161, 47 : 1, 1967.

Kay, W. Moral Development. London, George Allen and
Unwin, Ltd. 1970. 383 p.

Ketefian, Shake "Critical Thinking, Education
Preparation and Development of Moral Judgment,"
Nursing Research. 30 (March-April 1981.) : 98 -
103.

_____ "The Moral Reasoning and Moral Behavior
among Selected Group of Practicing Nurse," Nursing
Research. 30 (May-June 1981.) : 171 - 176.

Kohlberg, L. "The Child as a Moral Pbilosopher," in
Reading in Education Psychology Today. P. 38 - 43,
California, CRM Book, Inc., 1969.

_____ "The Cognitive Developmental Approach to
Moral Education," Phi Delta Kappa. 10, 1975.

Kohlberg, L., Hann, N and Longer, J. "Family Patterns of Moral Reading," Child Development. 47 : 1204 - 1205, December, 1976.

Lickona, Thomas, ed. Moral Development and Behavior. New York, Holt Rinehart and Winston, 1976. 430 p.

Piaget, Jean. The Moral Judgment of the Child. Illinois : The Free Press 1960. 418 p.

Piaget, Jean. The Moral Judgment of the Child. Collier Books New York, N. Y. 1962. 406 p.

Rest, Jame R. Manual for the Defining Issues Test. Unpublished Manuscript, 1974.

_____. "New Approach in Assessing Moral Judgment," in Moral Development and Behavior. Edited by Thomas Lickona, New York, Holt Rinehart and Winston, Co., 1976.

_____. A Theretical Analysis of Moral Judgment Development. Unpublished Manuscript, 1977 a.

การคำนวณ

ภาคผนวก ก.

เกณฑ์ปกติของแบบทดสอบจำแนกตามระดับชั้นเรียน

ตาราง 1 เกณฑ์ปกติของแบบทดสอบวัดจริยธรรมด้านความเมตตา กรุณา ชนิดข้อความ
จำแนกตามระดับชั้นเรียน

คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ ชั้นปีที่ 1	คะแนนที่ปกติ ชั้นปีที่ 2	คะแนนที่ปกติ ชั้นปีที่ 3	คะแนนที่ปกติ ชั้นปีที่ 4
50	76	72	77	77
49	74	70	76	76
48	72	69	75	75
47	71	68	73	73
46	69	66	72	71
45	68	65	71	70
44	66	63	69	68
43	65	62	68	66
42	64	61	66	64
41	62	60	64	63
40	60	58	63	61
39	59	57	61	60
38	57	55	60	58
37	56	54	58	56
36	54	52	57	54
35	53	51	55	53
34	51	50	54	51
33	50	48	52	49
32	48	46	51	47
31	46	45	49	46
30	45	44	48	44

ตารางที่ 1 (ต่อ)

คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ ชั้นปีที่ 1	คะแนนที่ปกติ ชั้นปีที่ 2	คะแนนที่ปกติ ชั้นปีที่ 3	คะแนนที่ปกติ ชั้นปีที่ 4
29	43	42	46	43
28	42	40	45	41
27	40	39	44	39
26	38	38	42	37
25	37	36	40	36
24	35	34	39	34
23	34	33	37	32
22	33	31	36	31
21	31	30	34	29
20	30	28	32	27
19	28	27	31	25
18	26	26	29	24
17	25	24	28	22
16	23	22	26	20
15	21	21	25	19
14	20	20	23	17
13	18	18	22	15
12	17	17	20	14
11	16	15	18	12
10	15	14	17	10

* ส่วนที่ปรับขยาย

ตาราง 2 เกณฑ์ปกติของแบบทดสอบวัด จริยธรรมด้านความเมตตา กรุณา ชนิกสถาน-
การณ์ จำแนกตามระดับชั้นเรียน

คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ ชั้นปีที่ 1	คะแนนที่ปกติ ชั้นปีที่ 2	คะแนนที่ปกติ ชั้นปีที่ 3	คะแนนที่ปกติ ชั้นปีที่ 4
72	70	68	75	75
71	69	67	74	73
70	67	66	72	72
69	66	64	71	71
68	65	63	69	70
67	64	62	68	68
66	63	61	67	67
65	61	60	65	66
64	60	58	64	64
63	59	57	63	63
62	58	56	61	61
61	57	55	60	60
60	55	54	59	59
59	54	53	57	58
58	53	51	56	56
57	52	50	55	55
56	50	49	53	54
55	49	48	52	52
54	48	46	51	51
53	47	45	49	50
52	46	44	48	49

ตาราง 2 (ต่อ)

คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ ชั้นปีที่ 1	คะแนนที่ปกติ ชั้นปีที่ 2	คะแนนที่ปกติ ชั้นปีที่ 3	คะแนนที่ปกติ ชั้นปีที่ 4
51	44	43	47	47
50	43	42	45	46
49	42	40	44	45
48	41	39	43	43
47	40	38	41	42
46	38	37	40	41
45	37	36	39	40
44	36	34	37	38
43	35	33	36	37
42	34	32	35	36
41	32	31	34	34
40	31	30	32	33
39	30	28	31	31
38	29	26	29	30
37	27	25	28	29
36	26	24	27	28
35	25	23	26	27
34	24	22	24	25
33	23	21	23	24
32	22	20	23	23
31	20	19	21	21
30	19	18*	19*	20*

ตาราง 2 (ต่อ)

คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ ชั้นปีที่ 1	คะแนนที่ปกติ ชั้นปีที่ 2	คะแนนที่ปกติ ชั้นปีที่ 3	คะแนนที่ปกติ ชั้นปีที่ 4
29	18	16	18	19
28	17	15	17	18
27	15	14	15	16
26	14	13	14	15
25	12	12	12	14
24	10	11	11	12
23	9	10	10	11
22	8	9	9	10

* ส่วนที่ปรับขยาย

ตาราง 3 เกณฑ์ปกติของแบบทดสอบวัดจริยธรรมด้านความเบ็ดเตล็ดทั้งสี่ฉบับ
จำแนกตามระดับชั้นเรียน

คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ ชั้นปีที่ 1	คะแนนที่ปกติ ชั้นปีที่ 2	คะแนนที่ปกติ ชั้นปีที่ 3	คะแนนที่ปกติ ชั้นปีที่ 4
118	77	73	76	72
117	76	72	76	72
116	75	71	75	71
115	74	70	74	70
114	74	70	73	70
113	73	69	72	69
112	72	68	72	68
111	71	67	71	68
110	70	66	70	67
109	69	66	69	66
108	68	65	69	66
107	68	64	68	65
106	67	63	67	64
105	66	63	66	63
104	65	62	65	63
103	64	61	65	62
102	63	60	64	61
101	62	59	64	61
100	61	59	62	60
99	61	58	61	59

ตาราง 3 (ต่อ)

คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ ชั้นปีที่ 1	คะแนนที่ปกติ ชั้นปีที่ 2	คะแนนที่ปกติ ชั้นปีที่ 3	คะแนนที่ปกติ ชั้นปีที่ 4
98	60	57	61	59
97	59	56	60	58
96	58	56	59	57
95	57	55	58	57
94	56	54	58	56
93	55	53	57	55
92	55	52	56	55
91	54	52	55	54
90	53	51	54	53
89	52	50	54	53
88	51	49	53	52
87	50	49	52	51
86	49	48	51	50
85	48	47	50	50
84	48	46	50	49
83	47	45	49	48
82	46	45	48	48
81	45	44	47	47
80	44	43	47	46
79	43	42	46	46
78	42	42	45	45
77	42	41	44	44
76	41	40	43	44

ตาราง 3 (ต่อ)

คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ ชั้นปีที่ 1	คะแนนที่ปกติ ชั้นปีที่ 2	คะแนนที่ปกติ ชั้นปีที่ 3	คะแนนที่ปกติ ชั้นปีที่ 4
75	40	39	43	43
74	39	38	42	42
73	38	38	41	42
72	37	37	40	41
71	36	36	39	40
70	36	35	39	40
69	35	35	38	39
68	34	34	37	38
67	33	33	36	37
66	32	32	36	37
65	31	31	35	36
64	30	31	34	35
63	30	30	33	35
62	29	29	32	34
61	28	28	32	33
60	27	28	31	33
59	26	27	30	32
58	25	26	29	31
57	24	25	28	31
56	23	25	28	30
55	23	24	27	29
54	22	23	26	29
53	21	22	25	28

ตาราง 3 (ต่อ)

คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ ชั้นปีที่ 1	คะแนนที่ปกติ ชั้นปีที่ ๒	คะแนนที่ปกติ ชั้นปีที่ 3	คะแนนที่ปกติ ชั้นปีที่ 4
52	20	21	25	27
51	19	20	24	27
50	18	20	23	26
49	17	19	21	25
48	17	18	21	25
47	16	18	21	24
46	15	17	20	23
45	14	16	19	22
44	13	15	18	22
43	12	14	17	21
42	11	14	17	20
41	11	13	16	20
40	10	12 *	15	19 *

* ส่วนที่ปรับขยาย

ภาคผนวก ข.

คู่มือในการใช้แบบทดสอบวัดจริยธรรมต้านความเบียดการุณา

คู่มือในการใช้แบบทดสอบ

ความหมายของจริยธรรมด้านความเมตตากรุณา

จริยธรรมด้านความเมตตากรุณา หมายถึง ความรู้สึก หรือการกระทำของผู้ถูกทดสอบเกี่ยวกับการเสียสละสิ่งของ กำลังกาย ความคิด หรือผลประโยชน์ส่วนตนให้กับผู้อื่น นิยมการเอื้อเฟื้อช่วยเหลือผู้อื่น กล่าววาจาเหมาะสม ประพฤติปฏิบัติ และแสดงความเป็นมิตรแท้ของผู้อื่น

ตัวอย่างพฤติกรรมที่แสดงถึงความเมตตากรุณา

1. ไม่ฆ่า หรือข่มเหง รังแก ตลอดจนทำร้ายด้วยลักษณะต่าง ๆ ต่อมนุษย์และสัตว์ทั้งปวง

2. ให้ความช่วยเหลือเกื้อกูลผู้อื่นด้วยความยินดี
3. ไม่ข่มขู่ คุกคาม เสียสละ พுகจายความกลัวโกรธ เคียดแค้น
4. ไม่เบียดเบียนผู้อื่นให้เดือดร้อน
5. เสียสละทรัพย์สินส่วนตนให้กับผู้อื่นที่ขาดแคลนและมีความจำเป็นกว่า
6. แสดงความสนใจ และผูกพันกำลังใจเมื่อผู้อื่นประสบความทุกข์
7. แนะนำช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความปรารถนาดี
8. แสดงอาการคอยผู้อื่นด้วยความสุภาพนุ่มนวล พுகจายไพเราะ
9. สนับสนุนผู้อื่นในการบริจาคทาน
10. เป็นมิตรแท้ของผู้อื่น แม้ว่าเขาจะรักร้ายต่อกัน
11. ให้อภัยเมื่อมีผู้ทำให้เดือดร้อน
12. มีความรักและเคารพในสิทธิของผู้อื่น
13. มีความสามัคคีในหมู่คณะ
14. นำเพื่งประโยชน์ต่อส่วนรวม

ความหมาย

แบบทดสอบวัดจริยธรรมด้านความเมตตา กรุณา สร้างขึ้นเพื่อนำไปใช้ทดสอบ จริยธรรมด้านความเมตตา กรุณาสำหรับนักศึกษาพยาบาล ว่ามีจริยธรรมด้านความเมตตา กรุณาอยู่ในระดับใด เพื่อเป็นประโยชน์ต่อบัณฑิต ผู้ปกครอง อาจารย์ และผู้บริหารการศึกษาพยาบาล ในการพัฒนาจริยธรรมด้านความเมตตา กรุณา สำหรับนักศึกษาพยาบาลที่อยู่ในความปกครอง แบบทดสอบชุดนี้ ประกอบด้วยแบบทดสอบ 2 ตอน คือ

1. แบบทดสอบวัดจริยธรรมด้านความเมตตา กรุณานิคข้อความ
2. แบบทดสอบวัดจริยธรรมด้านความเมตตา กรุณานิคสถานการณ์

โครงสร้างของแบบทดสอบ

ตอนที่ 1

แบบทดสอบวัดจริยธรรมด้านความเมตตา กรุณานิคข้อความเป็นแบบทดสอบวัดความรู้สึก ความคิดเห็น เกี่ยวกับจริยธรรมด้านความเมตตา กรุณา จำนวน 50 ข้อ เวลา 15 นาที ดังตัวอย่าง

ข้อ	ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่
0	ข้าพเจ้ามาเรียนพยาบาลเพราะต้องการตามใจพ่อแม่	☒	☐
00	ข้าพเจ้าบวชจากหาค้นคว้าความรู้	☐	☒

ตอนที่ 2

แบบทดสอบวัดจริยธรรมด้านความเมตตา กรุณานิคสถานการณ์เป็นแบบทดสอบวัดความรู้สึก ความคิดเห็น และพฤติกรรมเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความเมตตา กรุณาของนักศึกษาพยาบาล จำนวน 18 สถานการณ์ประกอบด้วยข้อย่อย จำนวน 72 ข้อ เวลา 30 นาที ดังตัวอย่าง

สถานการณ์ที่ ๐

สมใจพบวันเพ็ญเพื่อนที่รักกันมากกำลังพูดเสียสละมิตรภาพ เพื่อนร่วมชั้นเรียน ซึ่งมีนิสัยชอบพูดอวดมั่งอวดมี และชอบนินทาวรรายคนอื่น รวมทั้งสมใจก็เคยถูกยุบยรา กล่าวร้ายมาก่อนเคย

1. สมใจควรทำอย่างไร ?
 - ก. ห้ามปรามวันเพ็ญ
 - ข. นิ่งเฉยไม่สนใจ
2. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ถ้าสมใจนิ่งเฉยไม่สนใจ
 - ก. เห็นด้วย
 - ข. ไม่เห็นด้วย
3. วันเพ็ญควรทำอย่างไรให้ยุบยราเลิกนิสัยนินทาวรรายคนอื่น ?
 - ก. พูดเสียสละให้รู้ตัว
 - ข. ตักเตือนให้รู้ตัว
4. ท่านเห็นด้วยหรือไม่หากวันเพ็ญก็จะตักเตือนยุบยรา ?
 - ก. เห็นด้วย
 - ข. ไม่เห็นด้วย

การพัฒนาแบบทดสอบ

การสร้างแบบทดสอบวัดจริยธรรมด้านความเมตตากรุณา ดำเนินการทดลองและปรับปรุงแก้ไข ตั้งแต่ พ.ศ. 2527 ถึง พ.ศ. 2528 จึงสำเร็จตามต้องการ การดำเนินการทดลองและปรับปรุงได้กระทำติดต่อกันสามครั้งคือ

การทดสอบ ครั้งที่ 1 ทดสอบกับนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1, 2, 3 และปีที่ 4 โดยใช้วิทยาลัยพยาบาลเป็นกลุ่มตัวอย่าง วิทยาลัย รวม 200 คน ได้ค่าอ่านจั่วจำแนกตั้งแต่ - 0.22 ถึง 18.37 แล้วคัดเลือกข้อที่อยู่ในเกณฑ์ พร้อมปรับปรุงข้อสอบข้อที่มีค่าอ่านจั่วจำแนกไม่ถึงเกณฑ์ เพื่อรวบรวมเป็นฉบับใหม่ ใช้ในการทดสอบครั้งที่ 2

การทดสอบ ครั้งที่ 2 ทดสอบกับนักศึกษาพยาบาล ชั้นปีที่ 1, 2, 3 และปีที่ 4 โดยใช้วิทยาลัยพยาบาลเป็นกลุ่มตัวอย่าง 4 วิทยาลัย รวม 200 คน ได้ค่าอ่านาจ จำแนกตั้งแต่ -1.00 ถึง 13.77 จึงคัดเลือกข้อสอบที่มีค่าอ่านาจจำแนกถึงเกณฑ์ รวมทั้งพิจารณาคัดเลือกข้อสอบที่วัดพฤติกรรมได้ครอบคลุมตามที่ได้นิยามเพื่อรวบรวมเป็นฉบับใหม่ ใช้ในการทดสอบครั้งที่ 3

การทดสอบครั้งที่ 3 ทดสอบกับนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1, 2, 3 และปีที่ 4 โดยใช้วิทยาลัยพยาบาลเป็นกลุ่มตัวอย่าง 6 วิทยาลัย รวม 480 คน ได้ค่าอ่านาจจำแนกตั้งแต่ 2.02 ถึง 14.05 ได้ค่าสถิติพื้นฐานและค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบแต่ละฉบับ ดังนี้

1. ค่าสถิติพื้นฐาน และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบแต่ละฉบับ จากการทดสอบครั้งที่ 3

ตาราง 1 ค่าสถิติพื้นฐาน และความเชื่อมั่นของแบบทดสอบแต่ละฉบับ

แบบทดสอบ	จำนวน ข้อ	เวลา นาที	คะแนน เฉลี่ย	ความ เบี่ยงเบน มาตรฐาน	ความเชื่อมั่น	
					KR-20	KR-21
1. วัจจริยธรรมด้านความเมตตากรุณา						
เทคนิคข้อความ	50	15	32.91	6.03	0.74	0.70
2. วัจจริยธรรมด้านความเมตตากรุณา						
เทคนิคสถานการณ์	72	30	55.23	7.64	0.81	0.79

2. ค่าความเที่ยงตรงของแบบทดสอบ ในการดำเนินการสร้างแบบทดสอบวัจจริยธรรมด้านความเมตตากรุณาในครั้งนี้ ได้ตรวจสอบความเที่ยงตรงตามสภาพ โดยหา

สหสัมพันธ์ของอันดับได้จากผลของการสอบกับอันดับที่อาจารย์ และกลุ่มเพื่อนเป็นผู้จัด พบว่ามีพิสัยตั้งแต่ 0.487 ถึง 0.709 ซึ่งบ่งชี้สำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกค่าและหาความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง โดยใช้วิธี Known-Group Technique และตรวจสอบด้วยค่าสถิติ t - test พบว่า ทั้งสองฉบับมีความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

3. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของแบบทดสอบ ทั้งสองฉบับ คำนวณจากแบบทดสอบวัดจริยธรรมด้านความเมตตา กรุณา อดทน และความและชนิกสถานการณ์ มีค่าสัมประสิทธิ์เป็น 0.641 ซึ่งมีค่าเป็นบวก และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

วิธีดำเนินการสอบ

วิธีดำเนินการสอบแบ่งเป็นสามระยะคือ การเตรียมตัวก่อนสอบ วิธีปฏิบัติขณะสอบ และเมื่อสอบเสร็จแล้วมีลำดับขั้นดังนี้

1. การเตรียมตัวก่อนสอบ ควรปฏิบัติดังนี้

1.1 กำหนดวัน เวลา และสถานที่สอบล่วงหน้า และแจ้งให้ผู้สอบทราบวัตถุประสงค์ของการสอบ

1.2 เตรียมห้องสอบให้เรียบร้อย และมีผู้ดำเนินการสอบ 1 คน ผู้ช่วย 1 คน

1.3 เตรียมอุปกรณ์ที่ใช้ในการสอบ ได้แก่ แบบทดสอบ กระดาษคำตอบ ให้มีจำนวนมากกว่าผู้เข้าสอบประมาณ 5 เปอร์เซ็นต์

1.4 เตรียมตัวสำหรับผู้ดำเนินการสอบ ผู้ดำเนินการสอบต้องศึกษาคำชี้แจงวิธีทำแบบทดสอบเหล่านี้นล่วงหน้าอย่างน้อย 1 ครั้ง เพื่อให้สามารถดำเนินการสอบได้อย่างคล่องแคล่ว

2. การดำเนินการสอบควรปฏิบัติดังนี้

2.1 พுகโน้มน้าวใจผู้เข้าสอบ ให้มีความกระตือรือร้นที่จะทำการทดสอบอย่างเต็มกำลังความสามารถ

2.2 การให้คำชี้แจง รายละเอียดของคำชี้แจงจะอยู่บนแผ่นหน้าของแบบทดสอบทุกฉบับ ผู้ดำเนินการสอบต้องให้คำชี้แจงจำกัดอยู่แต่เฉพาะเท่าที่ปรากฏเท่านั้น โดยอธิบายวิธีตอบแบบทดสอบให้ผู้เข้าสอบเข้าใจอย่างแจ่มแจ้งทุกคน และอย่าให้ผู้เข้าสอบลงมือทำก่อนเวลา ควรให้ลงมือทำ แล้วเริ่มจับเวลาตั้งแต่ผู้ดำเนินการสอบอนุญาตให้ลงมือทำได้

2.3 การเตือนเวลา ให้เตือนสองครั้งเท่านั้น คือ เตือนเมื่อหมดเวลาครั้งแรก และอีก 2-3 นาทีจะหมดเวลาอีกครั้งหนึ่ง

3. วิธีปฏิบัติเมื่อหมดเวลา

3.1 สั่งให้ผู้สอบวางดินสอ หรือปากกาหยุดทำทันที พร้อมทั้งเก็บกระดาษคำตอบสอดเข้าในแบบทดสอบโดยให้หัวกระดาษคำตอบยื่นออกมาเล็กน้อย แล้วผู้คุมสอบเดินเก็บไปตามลำดับ

3.2 เมื่อเสร็จสิ้นการทดสอบแล้ว ก่อนจะให้ผู้สอบออกจากห้องสอบ ผู้ดำเนินการสอบควรกล่าวคำชมเชยผู้เข้าสอบ ที่พยายามตั้งใจสอบเป็นอย่างดี เพื่อให้นักเรียนเกิดความภูมิใจ และไม่เกลียดการสอบ

วิธีตรวจให้คะแนน

การตรวจให้คะแนนผู้ตรวจต้องถือหลักการให้คะแนนดังนี้

1. ให้ 1 คะแนน สำหรับคำตอบที่ถูก ไม่มีการให้ครึ่งคะแนนหรือเศษของคะแนน
 2. ให้ 0 คะแนน สำหรับคำตอบที่ ผิด เว้นว่าง หรือในข้อหนึ่งตอบมากกว่า 1 คำตอบ
 3. การให้คะแนนให้เฉพาะข้อที่มีเครื่องหมายเท่านั้น ไม่มีคะแนนติดลบ การใช้สูตรแก้การแก้ หรือหักคะแนนข้อที่ผิด
- สำหรับคำตอบที่ถูกต้องได้เสนอไว้ในตาราง 2

ตาราง 2 กระดาษคำตอบแบบทดสอบวัดจริยธรรมด้านความเมตตา กรุณา ขี้ความ

ข้อที่	ใช่	ไม่ใช่	ข้อที่	ใช่	ไม่ใช่	ข้อที่	ใช่	ไม่ใช่
1	1	0	18	1	0	35	0	1
2	1	0	19	1	0	36	1	0
3	0	1	20	0	1	37	0	1
4	1	0	21	0	1	38	1	0
5	0	1	22	0	1	39	0	1
6	1	0	23	1	0	40	0	1
7	1	0	24	1	0	41	0	1
8	0	1	25	0	1	42	1	0
9	0	1	26	0	1	43	1	0
10	1	0	27	1	0	44	1	0
11	0	1	28	0	1	45	1	0
12	0	1	29	1	0	46	0	1
13	0	1	30	1	0	47	0	1
14	0	1	31	0	1	48	0	1
15	0	1	32	0	1	49	1	0
16	0	1	33	1	0	50	1	0
17	0	1	34	0	1			

ตาราง 3 กระดาษคำตอบแบบทดสอบวัดจริยธรรมด้วยความเมตตา กรุณา ชนิดสถานการณ์

สถานการณ์ ที่	ข้อ	ก.	ข.	สถานการณ์ ที่	ข้อ	ก.	ข.	สถานการณ์ ที่	ข้อ	ก.	ข.
1	1	0	1	7	1	1	0	13	1	1	0
	2	0	1		2	1	0		2	0	1
	3	0	1		3	0	1		3	0	1
	4	0	1		4	0	1		4	0	1
2	1	1	0	8	1	1	0	14	1	0	1
	2	1	0		2	0	1		2	0	1
	3	0	1		3	0	1		3	1	0
	4	1	0		4	0	1		4	0	1
3	1	0	1	9	1	1	0	15	1	0	1
	2	0	1		2	0	1		2	0	1
	3	0	1		3	0	1		3	0	1
	4	1	0		4	0	1		4	0	1
4	1	1	0	10	1	0	1	16	1	1	0
	2	0	1		2	1	0		2	0	1
	3	0	1		3	1	0		3	0	1
	4	0	1		4	1	0		4	0	1
5	1	0	1	11	1	0	1	17	1	1	0
	2	1	0		2	0	1		2	1	0
	3	0	1		3	0	1		3	1	0
	4	1	0		4	0	1		4	0	1
6	1	0	1	12	1	1	0	18	1	1	0
	2	1	0		2	1	0		2	1	0
	3	0	1		3	1	0		3	1	0
	4	1	0		4	1	0		4	0	1

ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

ความเชื่อมั่น หมายถึง ประสิทธิภาพที่แบบทดสอบนั้นสามารถให้คะแนนได้อย่างแน่นอน คงที่ตามสภาพจริงของผู้สอบเพียงใด ไม่ว่าจะนำแบบทดสอบนั้นไปสอบซ้ำกับเด็กกลุ่มเดิม หรือกับกลุ่มอื่นที่เป็นประเภทเดียวกันก็ตาม ค่าความเชื่อมั่นนี้หาจากสูตร

KR - 20 (Kuder Richardson-20) ดังแสดงในตาราง 4

ตาราง 4 ค่าความเชื่อมั่นและความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการวัดของแบบทดสอบทั้งสองฉบับ

แบบทดสอบ	ความเชื่อมั่น (KR-20)	S.E. meas
แบบทดสอบวัดจริยธรรมด้านความเมตตา กรุณานิคมข้อความ	0.74	± 3.07
แบบทดสอบวัดจริยธรรมด้านความเมตตา กรุณานิคมสถานการณ์	0.81	± 3.33

ความเที่ยงตรงของแบบทดสอบ

ความเที่ยงตรงของแบบทดสอบหมายถึง ประสิทธิภาพของแบบทดสอบฉบับนั้นที่สามารถวัดสิ่งที่ต้องการวัดได้ตรงตามจุดมุ่งหมาย ซึ่งจากการดำเนินการสร้างแบบทดสอบวัดจริยธรรมด้านความเมตตากรุณา ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความเที่ยงตรงโดยได้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) หากความเที่ยงตรงตามสภาพโดยใช้วิธีหา สหสัมพันธ์ของอันดับ (Rank Correlation) ระหว่างการจัดอันดับที่ได้จากคะแนนผลการสอบกับเกณฑ์ที่ให้อาจารย์และกลุ่มเพื่อนให้ปรากฏว่ามีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 และหาความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง โดยวิธี Known - Group Technique และทดสอบด้วย t-test ปรากฏว่ามีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังแสดงในตาราง 5 ตามลำดับ

ตาราง 5 ค่าความเที่ยงตรงของแบบทดสอบทั้งสองฉบับ

แบบทดสอบวัดจริยธรรมด้านความเมตตา กรุณา	ความเที่ยงตรงตาม สภาพ (Rank Correlation)	ความเที่ยงตรงเชิง โครงสร้าง (t-test)
แบบทดสอบชนิด ข้อความ	0.487 **	5.80 **
แบบทดสอบชนิดสถานการณ์	0.502 ***	7.34 **

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เกณฑ์ปกติของแบบทดสอบ

1. เกณฑ์ปกตินี้เป็นเกณฑ์ปกติระดับท้องถิ่น (Local Norms) กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1, 2, 3 และ ปีที่ 4 ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 880 คน เกณฑ์ปกตินี้สร้างในรูปคะแนนมาตรฐานที่ปกติ (Normalized T-Score) การสร้างเกณฑ์ปกติมีความสำคัญตรงที่จะต้องแบ่งคะแนนจุดหลัก (ใช้คะแนนเฉลี่ยเป็นจุดหลัก) ให้เป็นช่วง ๆ ให้เท่ากันอย่างมีความหมายทั้งตอนบนและตอนล่าง ซึ่งในการแบ่งนี้จะใช้คะแนนดิบไม่ได้ เพราะว่าคะแนนดิบมีหน่วยไม่เท่ากัน และยังไม่มีความหมายในตัวเอง จำเป็นต้องใช้สถิติมาช่วยแปลงคะแนนต่าง ๆ เหล่านั้นให้เป็นหน่วยเดียวกันเสียก่อน จึงสามารถตัดคะแนนเหล่านั้นออกเป็นช่วง ๆ ได้ตามต้องการ จากนั้นก็ทำบัญชีสำเร็จสำหรับเปลี่ยนมาตราแต่ละคะแนนดิบที่ผู้สอบได้นั้น จะมีค่าเทียบเท่ากับคะแนนแปลงรูป หรือคะแนนที่ปกติที่สร้างมานั้นเท่าใด

2. การใช้เกณฑ์ปกติ ในหน้าถัดไปของคู่มือนี้ จะมีบัญชีสำเร็จสำหรับอ่านคะแนนดิบของแบบทดสอบแต่ละฉบับ และรวมทั้งสองฉบับให้เป็นคะแนนที่ปกติได้โดยตรง เมื่อครูตรวจคำตอบของผู้สอบได้เท่าใด ก็เปิดบัญชีสำเร็จอ่านคะแนนที่ปกติได้ทันที

ตาราง 6 เกณฑ์ปกติของแบบทดสอบวัดจริยธรรมด้านความเมตตา กรุณา ชนิดข้อความ

คะแนนดิบ	T	คะแนนดิบ	T	คะแนนดิบ	T
50	75	35	52	20	30
49	73	34	51	19	28
48	72	33	49	18	27
47	71	32	48	17	25
46	69	31	46	16	24
45	68	30	45	15	23
44	66	29	43	14	21
43	65	28	41	13	19
42	63	27	40	12	18
41	61	26	38	11	16
40	60	25	37	10	15
39	58	24	35	$\bar{X} = 33.27$ S.D. = 5.99 N = 480	
38	57	23	34		
37	55	22	33		
36	54	21	31		

* ส่วนที่ขยายออก

จากตาราง 6 พบว่าแบบทดสอบวัดจริยธรรมด้านความเมตตา กรุณา ชนิดข้อความมีช่วง T อยู่ระหว่าง T21-T71

ตาราง 7 เกณฑ์ปกติของแบบทดสอบวัดจริยธรรมด้านความเมตตา กรุณา ชนิดสถานการณ

คะแนนดิบ	T	คะแนนดิบ	T	คะแนนดิบ	T
72	70	54	48	36	27
71	68	53	46	35	26
70	67	52	46	34	25
69	65	51	45	33	24
68	64	50	43	32	23
67	63	49	42	31	22
66	62	48	41	30	20
65	61	47	40	29	19
64	60	46	39	28	18
63	58	45	38	27	17
62	57	44	37	26	16
61	56	43	35	25	15
60	55	42	34	24	13
59	54	41	33	23	12
58	53	40	32	22	11
57	51	39	31	$\bar{X} = 54.60$ S.D. = 16.82 N = 480	
56	50	38	30		
55	49	37	29		

* ส่วนที่ขยายออก

จากตาราง 7 พบว่า แบบทดสอบวัดจริยธรรมด้านความเมตตา กรุณาชนิด
สถานการณ์ช่วง T อยู่ระหว่าง T17-T67

ตาราง 8 เกล็ดปกติของแบบทดสอบวัดจริยธรรมด้านความเมตตา กรุณา รวมทั้งสองฉบับ

คะแนนดิบ	T	คะแนนดิบ	T	คะแนนดิบ	T
118	77	103	64	88	50
117	76	102	63	87	49
116	75	101	62	86	48
115	74	100	61	85	47
114	73	99	60	84	46
113	72	98	59	83	45
112	72	97	58	82	44
111	71	96	57	81	43
110	70	95	56	80	43
109	69	94	55	79	42
108	68	93	54	78	40
107	67	92	53	77	40
106	66	91	52	76	39
105	65	90	52	75	38
104	64	89	51	74	37

ตาราง 8 (ต่อ)

คะแนนดิบ	T	คะแนนดิบ	T	คะแนนดิบ	T
73	36	61	26	49	15
72	35	60	25	48	14
71	35	59	24	47	13
70	34	58	23	46	13
69	33	57	22	45	12
68	32	56	21	44	11
67	31	55	20	43	10
66	30	54	19	42	9
65	29	53	19	41	8
64	28	52	18	40	7*
63	28	51	17	$\bar{X} = 88.09$	
62	27	50	16	S.D.= 10.93	
				N = 480	

*ส่วนที่ขยายออก

เกณฑ์ตัดสิน

เนื่องจากการคิดของคะแนน เป็นแบบอิงกลุ่มเกณฑ์ปกติของแบบทดสอบจึงใช้คะแนนมาตรฐานในรูปของคะแนนที่ปกติ การตัดสินผลการสอบก็ได้ดังนี้ คือ

1. การคิดคะแนนผลการสอบของแต่ละแบบทดสอบ เมื่อวัดได้ว่านักศึกษาคนใดได้คะแนนที่ปกติเท่าใด แล้วตัดสิน ตามเกณฑ์ดังนี้ (ชวาล แพทย์กุล 2520 : 53)

ตั้งแต่ T65 และสูงกว่า แปลว่า มีความเมตตากว้างขวางมาก

ตั้งแต่ T55 - T65 แปลว่า มีความเมตตากว้างขวางสูง

ตั้งแต่ T45 - T55 แปลว่า มีความเมตตากว้างขวางพอใช้

เฉพาะ T50 แปลว่า มีความเมตตากว้างขวางในระดับกลางของกลุ่ม

ตั้งแต่ T35 - T45 แปลว่า มีความเมตตากว้างขวางต่ำ

ตั้งแต่ T35 และต่ำกว่า แปลว่า มีความเมตตากว้างขวางต่ำมาก

ถ้าผู้สอบได้คะแนนตรงจุดแบ่งพอดี คือ T35 T55 และ T65 ให้เลื่อนผู้สอบนั้นขึ้นไปอยู่ในกลุ่มที่สูงถัดไปเสมอ

2. การคิดคะแนนผลการสอบรวมทั้งสองฉบับ โดยรวมคะแนนดิบของแบบทดสอบทั้งสองฉบับ แล้วไปเทียบเป็นคะแนนที่ปกติจากตารางที่ได้ไว้ ส่วนเกณฑ์ตัดสินใช้เกณฑ์เดียวกับข้อ 1.

ภาคผนวก ค.

แบบทดสอบวัดวิทยะธรรมจ้านความเมตตากรุณา

แบบทดสอบวัดจริยธรรมด้านความเมตตา กรุณา

คำชี้แจงในการทำแบบทดสอบ

1. แบบทดสอบชุดนี้ เป็นแบบทดสอบที่ถามเกี่ยวกับ ความรู้สึก ความคิดเห็น หรือ การกระทำบางอย่างของนักศึกษาพยาบาลในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ และเรื่องทั่ว ๆ ไป ผลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของนักศึกษา จะนำไปศึกษาค้นคว้า เพื่อประโยชน์ในการพัฒนา วิชาชีพพยาบาล

2. แบบทดสอบมี 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อความ จำนวน 50 ข้อ ให้เวลาทำ 15 นาที

ตอนที่ 2 เป็นสถานการณ์ที่ถูกเป็นเรื่องราวจำนวน 18 สถานการณ์ ประ
กอบด้วยข้อคำถาม 72 ข้อ ให้เวลาทำ 30 นาที

3. ขอให้นักศึกษาอ่านข้อความ หรือสถานการณ์ที่กำหนดให้ แล้วพิจารณาว่า นักศึกษามีความรู้สึก ความคิดเห็น หรือเคยปฏิบัติอย่างไร คำตอบของนักศึกษาจะไม่มีถูกหรือ ผิด เพราะนักศึกษาแต่ละคนย่อมมีความรู้สึก ความคิดเห็น หรือการกระทำแตกต่างกันได้ การ ศึกษาครั้งนี้จะประสบความสำเร็จหรือไม่ขึ้นอยู่กับผู้ตอบแบบทดสอบ ฉะนั้นจึงขอให้นักศึกษา ตอบให้ตรงกับสภาพความเป็นจริงของนักศึกษา ให้มากที่สุด และคำตอบของนักศึกษาจะถูกเก็บไว้ เป็นความลับ

4. วิธีตอบแบบทดสอบ

ตอนที่ 1 ขอให้นักศึกษาอ่านข้อความแต่ละข้อแล้วใส่เครื่องหมายถูก (✓)

ลงในช่องว่าง ในข้อคำถามที่เห็นว่าตรงกับความรู้สึกที่แท้จริงของนักศึกษา ว่า "ใช่" หรือ "ไม่"

ตัวอย่าง

ข้อ	ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่
0	ข้าพเจ้ามาเรียนพยาบาลเพราะต้องการตามใจพ่อแม่	✓	
00	ข้าพเจ้าบริจาคนกหวัดจิ้งจอก		✓

ตอนที่ 2

เป็นแบบทดสอบชนิดกำหนดสถานการณ์ แต่ละสถานการณ์ มีข้อย่อยให้นักศึกษาตอบ 4 ข้อ แต่ละข้อจะมีคำตอบให้เลือกตอบ จากข้อ ก. หรือ ข. ข้อใดข้อหนึ่ง ที่นักศึกษาเห็นว่าเหมาะสม แล้วกากบาท (X) ลงในกระดาษคำตอบ ให้ตรงตามข้อนั้น ๆ ของแต่ละสถานการณ์ ดังตัวอย่าง

สถานการณ์ที่ 0

สมใจพบวันเฒ่าเพื่อนที่รักกันมาก กำลังพูดเสียดสีมึนๆ เพื่อนร่วมงานเรียนซึ่งมีนิสัยชอบพูดอวดคนน้อย และชอบบ่นหาว่าร้ายคนอื่น รวมทั้งสมใจก็เคยถูกมึนๆ กล่าวร้ายมาก่อน

ด้วย

1) สมใจควรทำอย่างไร

ก. ห้ามปรามวันเฒ่า

ข. นั่งเฉยไม่สนใจ

2) ท่านเห็นด้วยหรือไม่ถ้าสมใจนั่งเฉยไม่สนใจ ?

ก. เห็นด้วย

ข. ไม่เห็นด้วย

กระดาษคำตอบ

สถานการณ์ที่ 0

1) ~~ก.~~ ข.

2) ก. ~~ข.~~

3) ก. ~~ข.~~

4) ~~ก.~~ ข.

3) วันเพ็ญ

ก. ฟ้า

ข. ค่ำคืน

4) ทานเห็นควยท.

ก. เห็นควย

ข. ไม่เห็นควย

แบบทดสอบวัดจริยธรรมด้านความเมตตาการุณา

ตอนที่ 1

ให้นักศึกษาอ่านอย่างระมัดระวัง แล้วตอบให้ตรงกับความรู้สึกที่แท้จริงของนักศึกษา
ว่า "ใช่" หรือ "ไม่ใช่"

ข้อ	ข้อความ
1.	ข้าพเจ้าเรียนวิชาพยาบาลเพราะอยากช่วยเหลือผู้อื่นที่เจ็บป่วย
2.	ข้าพเจ้าจะอธิบายวิชาที่เรียนให้เพื่อน เมื่อทราบว่าเขาไม่เข้าใจ
3.	ถ้าข้าพเจ้าเป็นแพทย์ ข้าพเจ้าจะทำแท้งให้สตรีที่ยังไม่พร้อมที่จะมีบุตร เนื่องจาก จากปัญหาทางสังคม และเศรษฐกิจ
4.	ข้าพเจ้าไม่เคยชมเชยหัวใจใครให้เจ็บตัวทั้งศอหน้าและส้นหลัง
5.	ถ้ามีข้อเลือกกระหว่างผู้ป่วยที่ช่วยตนเองได้ กับผู้ป่วยหนัก ข้าพเจ้าจะเลือก ผู้ป่วยที่ช่วยตนเองได้ก่อน
6.	ข้าพเจ้าไม่เคยเกิดการมึนงงคิด เมื่อผู้ป่วยขอความช่วยเหลือน้อย ๆ
7.	ข้าพเจ้าเต็มใจขึ้นปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยแม้จะเป็นเวลายามวิกาล
8.	การที่แพทย์พูดกับผู้ป่วยที่โรคครวญมาก ๆ นั้น เป็นสิ่งที่จำเป็น
9.	ข้าพเจ้าเห็นด้วยที่หัวหน้าคิดว่ากล่าวผู้ป่วยที่ไม่ให้ความร่วมมือในการรักษา พยาบาล
10.	ถ้าหากผู้ป่วยมีอาการทรุดหนักลง เนื่องจากไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำ ข้าพเจ้า จะปล่อยปละเขา
11.	ข้าพเจ้าชอบทำรายงานขณะอยู่เวรกลางคืน เพื่อจะได้ไม่ง่วงนอน และมี งานส่งทันเวลา
12.	ถ้าสามารถหยิบยืมตำราเรียนจากเพื่อน ๆ ได้ ก็ไม่จำเป็นต้องซื้อเอง

ขอ

ขอความ

13. ทุกครั้งที่คุณป่วยหรือญาติผู้ป่วยนำของมาให้ ข้าพเจ้าจะขอบคุณและบอกเขาว่า
ควรหาไม้มองนำมาในมากหรือน้อย
14. ข้าพเจ้ารับฟังความทุกข์ของคนอื่นได้น้อย
15. เมื่อเจ้าหน้าที่ของโรงพยาบาลป่วยไข้ การได้รับการตรวจรักษาจากญาติผู้ป่วย
อื่น เพื่อจะได้ออกไปปฏิบัติหน้าที่ได้เร็วขึ้น
16. การให้เงินชอทาน จะเป็นการส่งเสริมให้เขาเกียจคร้าน
17. ถ้าเพื่อนชักชวนเงินในจ่าย ข้าพเจ้าจะแนะนำให้ไปเยี่ยมเพื่อนคนอื่น เพราะข้าพเจ้า
ยังหาเงินเองไม่ได้
18. ถ้าข้าพเจ้ามีรายได้ ข้าพเจ้าจะบริจาคให้คนยากไร้ส่วนหนึ่ง
19. ข้าพเจ้าชอบพูดคุยกับผู้ป่วยเพื่อให้กำลังใจเขา
20. ข้าพเจ้าคือใจที่ผู้ป่วยเรอร้องบนหอดผู้ป่วยถึงแก่กรรมลง
21. ข้าพเจ้าไม่ชอบผู้ป่วยที่มีรายได้เคยมาขอรับการรักษายาบาล โดยไม่เสีย
ค่าบริการ เพราะจะทำให้เขาไม่เห็นคุณค่าของยาที่ได้รับ
22. แม้จะทราบว่า เพื่อนชักชวนแต่ข้าพเจ้าก็ไม่ชอบที่เขาขโมยของในบ่อย ๆ
23. ข้าพเจ้าจะอาสาไปปฏิบัติงานพยาบาลในถิ่นทุรกันดาร
24. ข้าพเจ้าไม่เคยแสดงความโกรธต่อผู้ป่วย แม้เขาจะไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำ
ในการรักษาพยาบาล
25. พยาบาลแผนกคนไข้นอกจำเป็นต้องมีปากเสียงกับผู้ป่วยบ้าง ถ้าผู้ป่วยพูดรุนแรง
26. ในหมู่เพื่อนสนิทสามารถพูดจากันด้วยคำพูดที่โหดร้ายได้
27. ข้าพเจ้าจะตักเตือนเพื่อนที่กำลังจะทำผิด แม้ว่าไม่ถูกขัดแย้งกัน
28. ถ้าตักเตือนเพื่อนไม่ให้ทำผิดแล้ว ถูกเพื่อนกล่าวหาว่า ข้าพเจ้าอิจฉาเขา
ข้าพเจ้าก็จะปล่อยให้เขาทำผิดไป
29. ข้าพเจ้าไม่เข้าเทียมผู้เคยกล่าวร้ายข้าพเจ้ามาก่อน
30. ข้าพเจ้าจะช่วยเหลือเพื่อนทันทีที่เขาได้รับความเดือดร้อน แม้เขาเคยกล่าว
หาว่าข้าพเจ้าเป็นคนเห็นแก่ตัว

ข้อ	ข้อความ
31.	ถ้ามีโอกาส ข้าพเจ้าจะแกล้งเพื่อนที่ชอบเอาเปรียบในการทำงาน เพื่อให้เกิด สำนึกบ้าง
32.	ถ้าข้าพเจ้ามีอำนาจ ข้าพเจ้าจะลงโทษคนที่ข่มขืนหาข้าพเจ้า
33.	เมื่อผู้ป่วยคำหึงข้าพเจ้าว่าไม่สนใจดูแล ข้าพเจ้าจะเฉย เพราะผู้ป่วยยอมมีความ วิตกกังวลและกลัวโรค
34.	ข้าพเจ้าไม่เห็นด้วยที่คนยากไร้แล้วยังอุตสาหะเก็บออมไปบริจาคทาน
35.	บุคคลที่บริจาคโลหิตให้สภากาชาดเป็นคนที่น่าสรรเสริญก็จริง แต่ตนเองจะลำบาก ภายหลัง
36.	ข้าพเจ้าชอบชักชวนเพื่อน ๆ ให้บริจาคเลือดให้คนยากจน
37.	การบริจาคทานควร เป็นกิจกรรมของผู้มีฐานะ เศรษฐกิจ
38.	ก่อนหยิบของใช้ของผู้คนมาจะต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าของเสียก่อน แม้จะเป็น เพื่อนสนิทก็ตาม
39.	ถ้าข้าพเจ้ามีอำนาจข้าพเจ้าจะออกกฎหมายบังคับให้คู่สมรสมีบุตรได้ไม่เกิน ๓ คน เพื่อความมั่นคงทาง เศรษฐกิจ
40.	ข้าพเจ้าชอบทำงานส่วนเกินมากกว่ารวมทำงานกลุ่ม
41.	ข้าพเจ้ายินดีรวมกิจกรรมกลุ่ม เฉพาะงานที่ข้าพเจ้าเห็นว่าจะได้รับประโยชน์
42.	ข้าพเจ้าชอบประสานความขัดแย้งระหว่างเพื่อน ๆ ให้เข้าใจกัน
43.	ข้าพเจ้าจะทำงานกลุ่มให้เสร็จก่อนที่จะทำงานส่วนตัว
44.	ข้าพเจ้าจะปิดกั้นน้ำหรือไฟฟ้าคนที่ที่พบว่าไม่มีผู้ใดใช้
45.	ข้าพเจ้ายินดีทำงานเกินเวลา ถ้าเห็นว่งานยังไม่เสร็จสิ้น แม้จะไม่ได้เบี่ยเลี้ยง ก็ตาม
46.	การดูแลรักษาความสะอาดของหอผู้ป่วย ควรเป็นหน้าที่ของภารโรง
47.	ข้าพเจ้าไม่เห็นด้วยที่แม่บ้านออกไปทำงานถึงคนส่ง เพราะห
48.	ในภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ ประชาชนควรช่วยตนเองก่อน ที่จะ کمکช่วยผู้อื่น
49.	ข้าพเจ้าจะพูดกับผู้ป่วยด้วยวาจาที่สุภาพ แม้เขาจะพูดรุนแรงกับข้าพเจ้า
50.	ข้าพเจ้าชอบร่วมงานหน่วยแพทย์อาสาในวันหยุดราชการ

ตอนที่ 2

ให้นักศึกษาอ่านสถานการณ์ที่กำหนดให้แต่ละสถานการณ์ แล้วตอบคำถามโดยสมมติตนเองเป็นบุคคลในสถานการณ์นั้น ๆ

สถานการณ์ที่ 1

นกสี่ส่วยตัวหนึ่งบินหลงเข้าไปในหอพักพยาบาล ที่มีหน้าต่างเป็นกระจกปิดอยู่ นกพยายามบินออกจากห้องแต่ก็ออกไม่ได้ และชนกระจกทุกครั้งทีบิน สุนีสา และสุพร เป็นนักศึกษาพยาบาล ซึ่งเห็นเหตุการณ์อยู่ สุนีสาเห็นนกตัวนั้นก็อยากได้เพื่อจะนำไปเลี้ยงในกรงที่บ้าน จึงขอร้องให้สุพรช่วยจับ

1. สุพรควรจะทำอย่างไร ?
 - ก. ช่วยสุนีสาจับนก
 - ข. ขอให้สุนีสาปล่อยนกไป
2. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ที่สุนีสาจะนำนกไปเลี้ยง
 - ก. เห็นด้วย
 - ข. ไม่เห็นด้วย
3. ถ้าสุนีสายืนยันที่จะนำนกไปเลี้ยง สุพรควรทำอย่างไร ?
 - ก. ตามใจสุนีสาเพื่อมิให้ขัดใจกัน
 - ข. พยายามพูดหวานลอมให้เหตุผลที่ตักกับสุนีสาอีกครั้ง
4. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ที่สุพรตามใจสุนีสาเพื่อมิให้ขัดใจกัน ?
 - ก. เห็นด้วย
 - ข. ไม่เห็นด้วย

สถานการณ์ที่ 2

ลักขณา และวารินทร์ เป็นนักศึกษาพยาบาลที่เรียนด้วยกันทั้งคู่ เขาจึงผลัดกันรับทุนการศึกษาจากวิทยาลัยพยาบาลตลอดมา แต่มิถึงปีนี้ วารินทร์ได้รับข่าวจากบิดาว่า ทางบ้านประสบปัญหาทางการเงิน เนื่องจากโรงงานถูกน้ำท่วม เกือบเฉี่ยวไม่ได้ วารินทร์จึงตั้งใจ

หนังสือไม่รู้เรื่องเมื่อสอบลักษณะเขาจึงอยู่ในฐานะที่จะได้รับทุนการศึกษา และวารินทร์ได้อันดับรองลงมา แต่ลักษณะก็ทราบปัญหาทางบ้านของวารินทร์อย่างดี

1. ลักษณะควรทำอะไร ?
 - ก. สละทุนการศึกษาให้วารินทร์
 - ข. พยายามปลอบใจวารินทร์ เพื่อจะได้รับทุนในคราวต่อไป
2. ท่านเห็นด้วยหรือไม่หากลักษณะจะสละทุนการศึกษาให้วารินทร์ ?
 - ก. เห็นด้วย
 - ข. ไม่เห็นด้วย
3. ถ้าท่านเป็นอาจารย์ผู้จัดสรรทุนการศึกษา และทราบปัญหาของวารินทร์ ท่านจะทำอะไร ?
 - ก. พยายามหาทุนการศึกษาให้วารินทร์
 - ข. สละทรัพย์สินของตนช่วยเหลือวารินทร์เป็นครั้งคราว
4. ท่านเห็นด้วยหรือไม่หากอาจารย์จะสละทรัพย์สินของตนให้วารินทร์เป็นครั้งคราว ?
 - ก. เห็นด้วย
 - ข. ไม่เห็นด้วย

สถานการณ์ที่ 3

บรรพตเป็นข้าราชการซึ่งป่วยเป็นโรคมาลาเรีย มารักษาตัวที่ตึกคนไข้สามัญของโรงพยาบาล เขาจึงสามารถเบิกยาได้ทุกชนิดที่แพทย์สั่ง ทำให้อาการของเขาดีขึ้นเรื่อย ๆ ขณะเดียวกันที่ข้างเตียงของเขามีผู้ป่วยชื่อ นายแดง เป็นชาวไร่ยากจน ป่วยเป็นโรคเดียวกับเขา แต่อาการไม่ดีขึ้น เนื่องจากแพทย์ไม่สามารถเบิกยาที่รักษาให้ได้ บรรพตรู้ปัญหาของนายแดงดี

1. บรรพตควรทำอะไร ?
 - ก. เสนอให้แพทย์ใช้ชื่อของตนเบิกยาให้นายแดง
 - ข. สละเงินส่วนตัวซื้อยาให้นายแดง เท่าที่จะช่วยได้
2. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ที่บรรพตเสนอให้แพทย์ใช้ชื่อตนเบิกยาให้นายแดง ?
 - ก. เห็นด้วย
 - ข. ไม่เห็นด้วย

3. แพทย์ควรตัดสินใจอย่างไร ?
 - ก. ไขข้อของคนเกียจขี้เกียจ
 - ข. เสนอเรื่องความเป็นในการรักษาคนบ้า
4. ท่านเห็นด้วยหรือไม่หากแพทย์จะออกเงินซื้อยาให้นายแดง
 - ก. เห็นด้วย
 - ข. ไม่เห็นด้วย

สถานการณ์ที่ 4

น.ส.อักษร เป็นพยาบาลประจำตึกโสตถยกรรม ซึ่งมีผู้ป่วยเรื้อรังที่ช่วยเหลือตนเองไม่ได้เป็นจำนวนมาก ปกติพยาบาลเวรบ่ายจะต้องปฏิบัติงาน 4 วัน แต่เมื่อ น.ส.อักษร ขึ้นปฏิบัติงานเวรบ่ายได้ 3 วัน ก็รู้สึกเบื่อหน่าย มีอาการเหนื่อยหน่ายเมื่อมารับเวร หัวหน้าตึกทราบปัญหาแล้ว สาเหตุจากอัตราค่าจ้างพยาบาลมีน้อย ผู้ป่วยเพิ่มขึ้น ทุกคนจึงต้องเห็นอกเห็นใจ

1. หัวหน้าตึกควรจะทำอย่างไรที่จะแก้อาการที่เกิดขึ้นอย่างไร ?
 - ก. พูกลูกให้กำลังใจ น.ส.อักษร
 - ข. จัดพยาบาลที่อยู่วางเขาอยู่ช่วยงานต่ออีก 1 ชั่วโมง
2. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ที่หัวหน้าตึกจัดพยาบาลซึ่งปฏิบัติงานเวรเช้าอยู่ช่วยงาน

ต่อ ?

- ก. เห็นด้วย
- ข. ไม่เห็นด้วย
3. น.ส.อักษร ควรทำอย่างไรเมื่อเกิดความเบื่อหน่ายผู้ป่วย ?
 - ก. ลาป่วย เพื่อพักผ่อนให้หายเครียด
 - ข. แจ้งให้หัวหน้าตึกทราบถึงปัญหา
4. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ที่ น.ส.อักษร ลาป่วยเพื่อคลายความเครียด ?
 - ก. เห็นด้วย
 - ข. ไม่เห็นด้วย

สถานการณ์ที่ 5

อรรถ กับ อรุษา เป็นเพื่อนนักศึกษาด้วยกัน อรรถเป็นคนรักสนุกชอบเที่ยวเตร่ อรุษาเป็นคนเงียบขรึมชอบเรียนหนังสือ เมื่อใกล้สอบอรุษาเห็นอรรถเตรียมตัวไปเที่ยว จึงถามว่าจะไปไหน อรรถบอกว่าจะไปเที่ยวชายทะเลกับเพื่อนเก่าที่รักกันมาก อรุษาจึงเตือนว่าใกล้สอบน่าจะรีบอ่านหนังสือก่อน อรรถหัวเราะและบอกให้อรุษาอ่านไปคนเดียวเถอะ เขาจะไปเที่ยวก่อนเพราะสอบเสร็จก็ต้องกลับบ้านไม่ได้เที่ยว

1. อรุษาควรทำอะไร ?
 - ก. ปลอบใจอรรถไปเที่ยวให้สบายใจ
 - ข. พยายามอธิบายเหตุผลให้อรรถฟัง
2. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ที่อรุษาคิดจะอธิบายเหตุผลให้อรรถฟังอีก ?
 - ก. เห็นด้วย
 - ข. ไม่เห็นด้วย
3. เพื่อนเก่าของอรรถควรทำอะไร ถ้าทราบว่าอรรถใกล้สอบและอยากไปเที่ยวชายทะเลอย่างมาก ?
 - ก. ชวนไปเที่ยวก่อนแล้วให้กลับมาดูหนังสือสอบ
 - ข. ให้เตรียมตัวสอบก่อนแล้วไปเที่ยวโอกาสหน้า
4. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ที่เพื่อนเก่าของอรรถจะไม่ชวนอรรถไปเที่ยวในครั้งนี้
 - ก. เห็นด้วย
 - ข. ไม่เห็นด้วย

สถานการณ์ที่ 6

อรุณช กับ อรุณชัย เป็นเพื่อนพยายาที่ปฏิบัติงานในหน่วยเดียวกัน วันพรุ่งนี้อรุณชจะขึ้นปฏิบัติงานเวรเช้า ส่วนอรุณชัยจะต้องขึ้นปฏิบัติงานเวรบ่าย อรุณชัยได้รับเชิญให้ไปงานแต่งงานเพื่อนสนิทที่ต่างจังหวัด อรุณชัยพยายามขอแลกเวรกับเพื่อนคนอื่น ๆ ก็ไม่มีใครว่างเหลือแต่อรุณชที่อรุณชัยยังไม่กล้าขอร้อง เพราะทราบว่าอยู่เวรเช้าแล้ว อรุณชทราบปัญหาของอรุณชัยก็

1. อรุณควรทำอะไร ?
 - ก. แนะนำให้อุณย์ลางาน
 - ข. เสนออยู่เฝ้าให้อุณย์อีกเฝ้าหนึ่ง
2. ท่านเห็นค้ายหรือไม่ที่อรุณเสนอจะอยู่เฝ้าแทนให้อุณย์ ?
 - ก. เห็นค้าย
 - ข. ไม่เห็นค้าย
3. ถ้าท่านเป็นอุณย์ท่านจะแก้ปัญหาอย่างไร ?
 - ก. ขอร้องให้อรุณอยู่เฝ้าแทน
 - ข. งัดไปไปงานแต่งงานของเพื่อนสนิท
4. ท่านเห็นค้ายหรือไม่ ถ้าอุณย์จะงัดไปงานแต่งงานของเพื่อนสนิท ?
 - ก. เห็นค้าย
 - ข. ไม่เห็นค้าย

สถานการณ์ที่ 7

พิกุล ทราบข่าวจากพี่สาวว่าเทศบาลเมืองที่พี่สาวทำงานอยู่เปิดรับสมัครนักศึกษาเพื่อสอบชิงทุนไปเรียนวิทยาลัยพยาบาลที่กรุงเทพฯ 3 คน จึงไปสมัคร และเตรียมอ่านหนังสืออย่างคร่ำเคร่ง 3 วันก่อนหมดเขตรับสมัคร เพื่อน ๆ ของพิกุลได้มาหาที่บ้านเพื่อนชวนไปสมัครเรียนที่กรุงเทพฯ

1. พิกุลควรทำอะไร ?
 - ก. ชวนให้เพื่อน ๆ ไปสมัครสอบที่เทศบาลเช่นเดียวกัน
 - ข. บอกเพื่อนว่ายังไม่ว่างให้เพื่อน ๆ ไปสมัครก่อน
2. ท่านเห็นค้ายหรือไม่ ถ้าพิกุลชวนเพื่อน ๆ ไปสมัครสอบที่เดียวกัน ?
 - ก. เห็นค้าย
 - ข. ไม่เห็นค้าย
3. ถ้าเพื่อนซึ่งเรียนเก่งกว่าพิกุลไปสมัครสอบค้าย เขาควรทำอะไร ?
 - ก. กู้หนังสือเพียงคนเดียว เพื่อให้สอบได้
 - ข. ช่วยทบทวนวิชาให้พิกุลมีความพร้อมมากขึ้น

4. ท่านเห็นควยหรือไม่หากเพื่อนของพิภุจะดูหนังสือเพียงคนเดียว ?
- ก. เห็นควย
- ข. ไม่เห็นควย

สถานการณ์ที่ 8

นายทองเป็นผู้ป่วยโรคไต ได้มารับการรักษาที่โรงพยาบาล ขณะนอนพักรักษา แพทย์ได้อธิบายถึงสาเหตุของโรค วิธีการปฏิบัติตัวเมื่อเป็นโรคและแนะนำให้นายทองงดอาหารที่มีรสเค็ม นายทองเข้าใจดี และรับจะปฏิบัติตามคำแนะนำ แต่ด้วยความเคยชินกับอาหารที่มีรสเค็มมากจน ทำให้นายทองรับประทานอาหารไม่ค่อยได้ อ่อนเพลียลง เขาจึงส่งญาติซื้อน้ำปลาขวดเล็ก ๆ มาให้และแอบใส่อาหารขณะที่พยาบาลเผลอ น.ส.ชูใจ นักศึกษาพยาบาลเห็นนายทองเติมน้ำปลาในอาหาร เข้าพอดี

1. น.ส.ชูใจ ควรทำอย่างไร ?
 - ก. อธิบายแผนการรักษาให้นายทองเข้าใจและขอเก็บขวดน้ำปลาไป
 - ข. บอกนายทองว่า ถ้าไม่อยากหายก็รับประทานน้ำปลาได้
2. ท่านเห็นควยหรือไม่ ถ้า น.ส.ชูใจ จะบอกนายทองว่า ถ้าเห็นนายทองรับประทานน้ำปลาอีกจะรายงานให้แพทย์ทราบ ?
 - ก. เห็นควย
 - ข. ไม่เห็นควย
3. นายทองควรทำอย่างไร หาก น.ส.ชูใจ อธิบายถึงแผนการรักษาและขอเก็บขวดน้ำปลาไป ?
 - ก. บอก น.ส.ชูใจ ว่าทราบจากแพทย์แล้ว
 - ข. อธิบายถึงความจำเป็นของตนให้ น.ส.ชูใจ ฟัง
4. ท่านเห็นควยหรือไม่หากนายทองบอก น.ส.ชูใจ ว่าทราบจากแพทย์แล้ว ?
 - ก. เห็นควย
 - ข. ไม่เห็นควย

สถานการณ์ที่ 9

นายสุชาติ ผู้ป่วยโรคตับอักเสบ มารับการตรวจรักษาที่โรงพยาบาล แพทย์ให้การรักษาและแนะนำให้พักผ่อนมาก ๆ นายสุชาติเข้าใจและรับจะปฏิบัติตาม แต่เนื่องจากนายสุชาติเป็นคนชอบเที่ยวเตร่สังสรรค์กับเพื่อน ๆ หลังเลิกงานทุกวัน จึงไม่ได้ปฏิบัติตามคำแนะนำของแพทย์ ทำให้อาการป่วยใช้ทรุดลง ต้องกลับไปพบแพทย์อีก

1. แพทย์ผู้รักษาคควรทำอะไร ?
 - ก. พูดหวานล่อมให้นายสุชาติเข้าใจแผนการรักษา
 - ข. บอกให้นายสุชาติทราบว่า ถ้าไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำก็รักษาให้ไม่ได้
2. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ หากแพทย์แจ้งให้นายสุชาติทราบว่า ถ้าไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำก็รักษาให้ไม่ได้ ?
 - ก. เห็นด้วย
 - ข. ไม่เห็นด้วย
3. นายสุชาติควรทำอะไร เมื่อแพทย์ _____ ว่าไม่สามารถรักษาให้ได้หากไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำ ?
 - ก. บอกว่าไม่เป็นไรจะไปรักษาที่อื่นแทน
 - ข. ขอโทษแพทย์และยืนยันจะปฏิบัติตามคำแนะนำ
4. ท่านเห็นด้วยหรือไม่หากนายสุชาติพูดว่าจะไปรักษาที่อื่น ?
 - ก. เห็นด้วย
 - ข. ไม่เห็นด้วย

สถานการณ์ที่ 10

น.ส.อุบล พยาบาลไปตรวจรักษาที่โรงพยาบาล ขณะตรวจก็ได้ยินประกาศของโรงพยาบาลขอรับบริจาคเลือดกลุ่ม AB เพื่อช่วยเหลือผู้ป่วยโดยด่วน น.ส.อุบลรู้ว่าเพื่อนสนิทของเขามีกลุ่มเลือดดังกล่าว และมีร่างกายแข็งแรงที่จะบริจาคเลือดได้ แต่เป็นคนที่กลัวเข็มฉีดยามาก

1. น.ส.อุบลควรทำอะไร เมื่อได้ยินประกาศของโรงพยาบาล ?
 - ก. พังเฉย ๆ เพราะตนบริจาคไม่ได้
 - ข. โทรศัทพ์ไปชักชวนเพื่อนให้มาบริจาคเลือด

2. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ที่ น.ส.อุบล จะโทรศัพท์ไปชวนเพื่อนมาบริจาคเลือด ?
 - ก. เห็นด้วย
 - ข. ไม่เห็นด้วย
3. ถ้าเพื่อนของ น.ส.อุบล ต้องการจะบริจาคเลือด น.ส.อุบล ควรทำอย่างไร ?
 - ก. แจ้งให้ทางโรงพยาบาลทราบที่อยู่ของเพื่อน
 - ข. ไปรับเพื่อนมาบริจาคเลือดที่โรงพยาบาล
4. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ที่ น.ส.อุบล ไปรับเพื่อนมาบริจาคเลือด ?
 - ก. เห็นด้วย
 - ข. ไม่เห็นด้วย

สถานการณ์ที่ 11

สุนีย์ และสุนันท์ เป็นเพื่อนร่วมงานที่ไม่ถูกอิจฉากันเนื่องจากสุนีย์เป็นคนพูดมาก ชอบนินทาถากถำผู้อื่น รวมทั้งสุนันท์ก็ถูกกล่าวร้ายบ่อย ๆ วันหนึ่งสุนีย์ไปเที่ยวชายทะเลกลับมาปฏิบัติงานเวรบ่ายไม่ทัน จึงโทรศัพท์มาขอร้องให้เพื่อน ๆ ที่อยู่หอพักให้ขึ้นเวรแทน แต่ไม่มีใครว่างนอกจากสุนันท์

1. สุนันท์ ควรทำอย่างไรเมื่อทราบว่าสุนีย์กลับมาขึ้นเวรไม่ทัน ?
 - ก. นิ่งเฉยเพราะสุนีย์ไม่ใช่ขอร้องตน
 - ข. ขึ้นปฏิบัติงานเวรบ่ายแทนสุนีย์
2. ท่านเห็นด้วยหรือไม่หากสุนันท์นิ่งเฉยไม่ขึ้นเวรแทน ?
 - ก. เห็นด้วย
 - ข. ไม่เห็นด้วย
3. สุนีย์ควรทำอย่างไรถ้าเพื่อน ๆ ไม่ขึ้นเวรบ่ายแทน ?
 - ก. บอกว่าเพื่อนร่วมงานที่ไร่น้ำใจ
 - ข. นิ่งเฉยเพราะเป็นความผิดของตนเอง
4. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ที่สุนีย์บอกว่าเพื่อนร่วมงาน ?
 - ก. เห็นด้วย
 - ข. ไม่เห็นด้วย

สถานการณ์ที่ 12

น.ส.ปรุงใจ เป็นคนที่รอบคอบคนหนึ่งในชั้นเรียน โดยเฉพาะหทัยจะถูกปรุงใจถูก
ถูกอยู่บ่อย ๆ วันหนึ่งมีพ่อค้านำสายสร้อยมาขายที่หอพัก ปรุงใจอยากซื้อเพื่ออวดเพื่อน
จึงตกลงซื้อสายสร้อยคอ 1 เส้น หทัย ร่วมชมอยู่ด้วย และเห็นว่าเป็นสายสร้อยปลอม

1. หทัยควรทำอย่างไร เมื่อเห็นว่าเป็นสายสร้อยปลอม ?
 - ก. บอกให้ปรุงใจทราบ
 - ข. นิ่งเฉยเพราะไม่ใช่ธุระของตน
2. ท่านเห็นด้วยหรือไม่หากหทัยจะบอกให้ น.ส.ปรุงใจ ทราบ ?
 - ก. เห็นด้วย
 - ข. ไม่เห็นด้วย
3. ปรุงใจควรทำอย่างไร เมื่อทราบว่า พ่อค้านำสายสร้อยปลอมมาขาย ?
 - ก. ตักเตือนพ่อค้าให้ประกอบอาชีพด้วยความซื่อสัตย์
 - ข. วากลาวพ่อค้าที่มาหรือขายสายสร้อยให้ตน
4. ท่านเห็นด้วยหรือไม่หากปรุงใจจะตักเตือนพ่อค้า ?
 - ก. เห็นด้วย
 - ข. ไม่เห็นด้วย

สถานการณ์ที่ 13

อรัญญ์เป็นคู่แข่งกับพัฒนา ในการทำงานที่โรงพยาบาล อรัญญ์เคยถูกพัฒนานำเงิน
แก๊งมาแล้ววันหนึ่งพัฒนาได้กลิ่นกลิ่นที่ห้องนำหอพัก เนื่องจากคนงานรูดน้ำยาซัก
ห้องน้ำไว้แล้วล้มล้าง พัฒนาระกขาคหักต้องส่งโรงพยาบาล แต่ไม่มีรถ เพื่อน ๆ จึงมา
บอกให้อรัญญ์ช่วยขับรถของเขาไปส่งพัฒนาที่โรงพยาบาล

1. อรัญญ์ควรทำอย่างไร เมื่อทราบว่าพัฒนามาเจ็บ ?
 - ก. ช่วยนำส่งโรงพยาบาลทันที
 - ข. แนะนำให้เพื่อนขับรถของโรงพยาบาลมารับพัฒนา

2. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ที่อรรถยassenำให้ซอร์ดของโรงพยาบาลมารับพัฒนา
 - ก. เห็นด้วย
 - ข. ไม่เห็นด้วย
3. ทัศนคติควรทำอย่างไร เมื่อทราบว่าคนงานเป็นคนที่เหตุทำให้คนหลอม ?
 - ก. นั่งเฉยเพราะคนขาดความระมัดระวังเอง
 - ข. เรียกมาแนะนำให้ระมัดระวังในการทำงาน
4. ท่านเห็นด้วยหรือไม่หากพัฒนาจะรายงานเรื่องให้แม่บ้านทราบ ?
 - ก. เห็นด้วย
 - ข. ไม่เห็นด้วย

สถานการณ์ที่ 14

ศิริวรรณอยู่เวร เช้าก็ถูกผู้ป่วยอุบัติเหตุ นึกกับญาติว่าเลิกงานแล้วจะไปทำธุระด้วยกัน โดยนัดพบกันที่สถานีรถไฟ แต่บังเอิญสันทนาเพื่อนที่อยู่เวรมาช่วยเวรเข้าไปถึงครึ่งชั่วโมง เนื่องจากการจราจรติดขัด ศิริวรรณจึงไปไม่ทันเวลานัดและไม่ได้ไปทำธุระสำคัญกับญาติ

1. ศิริวรรณควรทำอย่างไร เมื่อไปไม่ทันญาติ ?
 - ก. บอกว่าสันทนาที่มาช่วยเวร
 - ข. พยายามหาเวลาไปทำธุระในวันต่อไป
2. ท่านเห็นด้วยหรือไม่หากศิริวรรณจะบอกว่าสันทนา ?
 - ก. เห็นด้วย
 - ข. ไม่เห็นด้วย
3. ญาติของศิริวรรณควรทำอย่างไร เมื่อศิริวรรณไปไม่ตรงเวลานัดหมาย ?
 - ก. ชักถามสาเหตุที่ไม่ไปทันเวลา
 - ข. ว่ากล่าวศิริวรรณที่ทำให้ไปไม่ได้ทำธุระสำคัญ
4. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ที่ญาติว่ากล่าวศิริวรรณ ?
 - ก. เห็นด้วย
 - ข. ไม่เห็นด้วย

สถานการณ์ที่ 15

ในการประชุมระดับผู้บริหารประเทศ ได้มีการกล่าวถึงปัญหาความยากจนของประชาชนในชาติที่สืบเนื่องมาจากการมีลูกมาก ได้มีผู้บริหารบางคนเสนอว่าควรออกกฎหมายบังคับสตรีให้มีบุตรได้ไม่เกิน 2 คน ผู้บริหารอีกฝ่ายหนึ่งไม่เห็นด้วย

1. หัวหน้าคณะผู้บริหารควรตัดสินใจอย่างไรต่อข้ออภิปรายเรื่องนี้ เมื่อทั้ง 2 ฝ่ายมีคะแนนเสียงเท่ากัน ?
 - ก. ให้ออกกฎหมายบังคับการมีบุตรของสตรี
 - ข. ให้ปลูกฝังทัศนคติที่ดีเรื่องการมีบุตรจำนวนน้อยให้ประชาชนทราบ
2. ท่านเห็นด้วยหรือไม่หากผู้บริหารประเทศจะออกกฎหมายบังคับจำนวนบุตรของสตรี ?
 - ก. เห็นด้วย
 - ข. ไม่เห็นด้วย
3. สมาคมสตรีควรทำอะไร เมื่อผู้บริหารเสนอให้ออกกฎหมายบังคับ จำนวนบุตรของสตรี ?
 - ก. สนับสนุนนโยบายเพื่อลดปัญหาความยากจน
 - ข. คัดค้านนโยบายเพื่อปกป้องสิทธิเสรีภาพของสตรี
4. ท่านเห็นด้วยหรือไม่หากสมาคมสตรีสนับสนุนการออกกฎหมายบังคับของผู้บริหาร ?
 - ก. เห็นด้วย
 - ข. ไม่เห็นด้วย

สถานการณ์ที่ 16

เพลินตาพร้อมหารายงานกลุ่มกับเพื่อน ๆ ซึ่งแต่ละคนจะต้องมีหน้าที่ไปศึกษาแนวทางการหารายงานจากตำราและหนังสือจากห้องสมุดต่าง ๆ ขณะที่เพลินตาค้นคว้าอยู่ก็ทราบจากเพื่อนร่วมกลุ่มว่าไฉไลยังไม่ได้เริ่มค้นคว้าโดยอ้างว่ายังไม่เป็นเวลา

1. เฟลีนควรทำอะไร ?
 - ก. พยายามค้นคว้าเพิ่มเติมให้มากขึ้น
 - ข. ค้นคว้าเฉพาะเรื่องที่ตนได้รับมอบหมาย
2. ท่านเห็นควยหรือไม่หากเฟลีนควรจะค้นคว้าเฉพาะเรื่องที่ตนได้รับมอบหมาย ?
 - ก. เห็นควย
 - ข. ไม่เห็นควย
3. ใจใดควรทำอะไรเมื่อทราบว่าเพื่อน ๆ ค้นคว้าได้มากแล้ว ?
 - ก. หยุดการค้นคว้า
 - ข. รีบค้นคว้าเพิ่มเติม
4. ท่านเห็นควยหรือไม่หากใจใดจะหยุดการค้นคว้าเพราะทราบว่าเพื่อน ๆ ค้นคว้าได้มากแล้ว ?
 - ก. เห็นควย
 - ข. ไม่เห็นควย

สถานการณ์ที่ 17

มณฑา อรจิต และชุกิมา เป็นเพื่อนนักศึกษาพยาบาลที่ขึ้นปฏิบัติงานด้วยกัน
มณฑา และอรจิต เป็นคนทำงานว่องไว ขึ้นทำงานแล้วเข้า ส่วนชุกิมาชอบขึ้นทำงานสายและ
ยังทำงานช้าอีกควย ทำให้มณฑาโกรธมากจึงพูดเสียดสีชุกิมาอยู่บ่อย ๆ อรจิตทราบปัญหาของ
เพื่อนทั้งสองก็

1. อรจิตควรทำอะไร ?
 - ก. คักเตือนชุกิมาให้รีบขึ้นทำงาน
 - ข. ปล่อยไว้ให้มณฑาพูดเสียดสีให้ชุกิมาสำนึก
2. ท่านเห็นควยหรือไม่ที่อรจิตควรจะคักเตือนชุกิมา ?
 - ก. เห็นควย
 - ข. ไม่เห็นควย

3. ชุติมาควรทำอย่างไรถ้าอรจิตตกเตือน ?
 - ก. รับฟังคำตักเตือน
 - ข. นิ่งเฉยไม่สนใจอรจิต
4. ท่านเห็นควยหรือไม่ถ้าหากชุติมานิ่งเฉยไม่สนใจอรจิต ?
 - ก. เห็นควย
 - ข. ไม่เห็นควย

สถานการณ์ที่ 18

สมใจเป็นพยาบาลประจำตึกผู้ป่วยอุบัติเหตุ ไลน์กับเพื่อนชายไว้ว่า หลังจากลงเวรแล้วจะไปซื้อของและดูภาพยนตร์ด้วยกัน แต่ขณะที่จะลงเวรนั้นก็ได้มีผู้ป่วยประสบอุบัติเหตุจากรถชนกันมาหลายคน ทุกคนจำเป็นต้องได้รับการช่วยเหลือโดยด่วน

1. สมใจควรทำอย่างไร ?
 - ก. อยู่ช่วยเหลือนักได้รับบาดเจ็บเห็นว่าปลอดภัย
 - ข. ปล่อยให้เป็นที่ของพยาบาลเวรต่อไปเพราะตนมีนัด
2. ท่านเห็นควยหรือไม่หากสมใจจะอยู่ช่วยงานแทนการไปเที่ยวกับเพื่อนชายตามที่นัดไว้ ?
 - ก. เห็นควย
 - ข. ไม่เห็นควย
3. เพื่อนชายของสมใจควรทำอย่างไร เมื่อมารับตามนัดแล้วพบว่าสมใจยังไม่ยอมเลิกงาน ?
 - ก. เข้าช่วยงานของสมใจเท่าที่จะสามารถช่วยได้
 - ข. บอกสมใจว่าไม่เป็นไรจะชวนเพื่อนคนอื่นไปแทน เพราะชื้อบัตรไว้แล้ว
4. ท่านเห็นควยหรือไม่ที่เพื่อนชายของสมใจจะชวนเพื่อนไปแทนสมใจ เนื่องจากชื้อบัตรไว้แล้ว
 - ก. เห็นควย
 - ข. ไม่เห็นควย

การสร้างแบบทดสอบวัดจริยธรรมด้านความเมตตา กรุณา
ระดับนักศึกษาพยาบาล

บทคัดย่อ
ของ
สนวน ลีทชวลิต

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
มีนาคม 2528

การศึกษาค้างนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างแบบทดสอบวัดจริยธรรมด้านความเมตตา
กรุณาที่มีคุณภาพเหมาะสมสำหรับนักศึกษาพยาบาล แบบทดสอบวัดจริยธรรมด้านความเมตตา
กรุณาประกอบด้วยแบบทดสอบ 2 ฉบับคือ แบบทดสอบชนิดข้อความและแบบทดสอบ
ชนิดสถานการณ์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาเป็นนักศึกษาพยาบาลทั้ง 4 ชั้นปี ในปีการศึกษา
2527 จากวิทยาลัยพยาบาลในกรุงเทพมหานคร จำนวน 880 คน โดยใช้วิธีสุ่มแบบ
แบ่งชั้น ผู้วิจัยใช้วิธีการศึกษาโดยทำการทดลองแบบทดสอบทั้งหมดสามครั้ง การทดสอบ
ครั้งที่ 1 เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบ สำหรับคัดเลือกพร้อมทั้งปรับปรุง
ข้อสอบ การทดสอบครั้งที่ 2 เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบอีกครั้งหนึ่ง
และคัดเลือกข้อสอบ การทดสอบครั้งที่ 3 เพื่อหาค่าอำนาจจำแนก ค่าความเชื่อมั่น
ค่าความเที่ยงตรง และเพื่อสร้างเกณฑ์ปกติในรูปคะแนนที่ปกติ

ผลการศึกษาพบว่าค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .05 ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบซึ่งหาโดยวิธีของ คูเกอร์ ริชาร์ดสัน-20
ได้ค่าระหว่าง 0.74 ถึง 0.81 ค่าความเที่ยงตรงตามสภาพซึ่งหาโดยวิธีสหสัมพันธ์
แบบอันดับระหว่างอันดับของนักศึกษาที่สอบได้คะแนนจากแบบทดสอบกับอันดับของนักศึกษา
ที่ได้จากอาจารย์และกลุ่มเพื่อนมีค่าตั้งแต่ 0.487 ถึง 0.502 ค่าความเที่ยงตรง
เชิงโครงสร้างของแบบทดสอบซึ่งหาโดยวิธีเทคนิคกลุ่มที่รู้จักอยู่แล้ว พบว่ามีความเที่ยงตรง
เชิงโครงสร้างสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แบบทดสอบทั้งสองฉบับมีค่า
สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในเป็นบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

A CONSTRUCTION OF MORALITY TEST IN
LOVING KINDNESS AND COMPASSION
FOR STUDENT NURSES

AN ABSTRACT
BY
SANUAN LEETHOCHAWALIT

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree
at Srinakharinwirot University
March 1985

The purpose of this study was to construct an appropriate quality morality test in loving kindness and compassion for student nurses. This Loving-kindness and Compassion Test comprised of two sub-tests : The Statement Test and the Situational Test. The sample group of the study consisted of 880 Bangkok student nurses of the academic year 1984. They were randomized from all four-years classes by the stratified random sampling. The research procedure of applying the test consisted of three testings. The first testing was for reviewing and selecting the test items and for finding the discriminating power. The second testing was to refine the discriminating power and to reselect the test items. And the third testing was to get the discriminating power, the reliability, the validity, and the normalized T - score norm.

The result of this study showed that the discriminating power was highly significant at .05 level. The reliability of each sub-test, which was calculated by Kuder Richardson Method (KR - 20), ranged from 0.74 to 0.81. Spearman rank order correlation coefficients, employed to find the concurrent validity between the rank of the student nurses ranked by the Morality Test in Loving - kindness

and Compassion and by their teachers and peer groups, ranged from 0.487 to 0.502. The construct validity, which was calculated by known-grouped technique, was highly significant at .01 level. The intercorrelation, of the sub-tests was positively correlated and significant at .01 level.